EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 201, Şubat '99

Seçimler ve parti taktiği

Gündemde 18 Nisan'da birlikte yapılacak genel ve yerel seçimler var. Konu haftalardır parti basınımızda değişik yönleriyle irdeleniyor, değerlendirme ve teşhirlere konu ediliyor. Kuruluşundan beri kesintisiz süren bir siyasal polis saldırısının hedefi olmasına ve bunun yarattığı güçlüklere rağmen, partimiz de seçim döneminden en iyi biçimde yararlanabilmek için hazırlıklarına devam ediyor.

Normal süresinden birbuçuk yıl önce yapılacak olan 18 Nisan genel seçimlerinin, parçalanmışlığı ile bir siyasal bunalım öğesi olan parlamento bileşiminde ciddi bir değişiklik yapmasını kimse beklemiyor. Seçimler bu tür bir beklentinin değil, fakat göstermelik haliyle bile herhangi bir işlev yerine getiremez duruma düşen parlamentodaki tıkanıklığın ürünü olarak gündeme geldi. 28 Şubat süreciyle siyasal yaşam üzerinde kurdukları denetimi zaafa uğratabileceği kaygısıyla seçim kararını ertelemek için çabalayan generaller, bunun mümkün olmadığını görünce, sonucu kabullenmek durumunda kaldılar. Şimdi bu zorunlu formalitenin bir an önce ve rejimin işleyişinde bir zaafiyet yaratmaksızın geride kalmasını bekliyorlar. Bu elbette edilgen bir bekleyiş değil. Tersine MGK üzerinden seçimlere yönelik olarak saptadıkları politikalara, hazırladıkları genelgelere başbakanlık mühürü basıp uygulamaya geçiyorlar. Bu arada Yargıtay Başsavcılığı, Anayasa Mahkemesi, Yüksek Seçim Kurulu gibi sözde hukuksal kurumlar ile sermaye medyası, seçim döneminde de MGK'nın emir-komuta işleyişi içinde üzerlerine düşeni tam olarak yapıyorlar.

Adına "derin devlet" denilen kontra rejiminin seçim dönemi önlemleri çerçevesinde üç amacı var. Bunlardan ilki, 28 Şubat sonrasında terbiye işlemine tabi tutulan dinsel gericiliği seçimler döneminde kendini rejime kanıtlama psikozu içine sokmak, böyle bir sonuç elde etmektir. İkincisi, PKK liderinin tutsak edilmesini de en iyi biçimde kullanarak, Kürt halk kitlelerinin HADEP şahsında ortaya koyduğu tutumu en geri bir notaya çekmek, bu arada olanaklıysa HADEP'i seçime sokmamaktır. Üçüncüsü ise, devrimci akımların seçim dönemi politizasyonundan devrimci amaçlarla yararlanmasını mümkün olduğu ölçüde engellemektir. MGK'nın başbakanlık mühürü basarak yayınladığı "irticai, bölücü ve yıkıcı faaliyetlerin engellenmesi"ne ilişkin genelge bu amaçları açık ve veciz bir biçimde oraya koymaktadır.

İlk amaca ulaşmada fazla bir güçlük görünmüyor. Generaller bu alanda ciddi bir problem görmekten çok bunu kendi müdahalelerini meşrulaştırmanın, geniş toplum kesimlerine sempatik göstermenin bir olanağı olarak kullanıyorlar.

Asıl hedef Kürt hareketi ile devrimci harekettir. Abdullah Öcalan'ın tutuklanıp Türkiye'ye getirilmesi faşist kontra rejimine bu alanda büyük avantajlar sağladı. Bu olay genel olarak 18 Nisan seçimlerine de ayrı bir zemin kazandırdı. Şimdi bir bütün olarak düzen cephesi bu olayın siyasal ve psikolojik avantajlarını azami ölçülerde kullanmaya çalışıyor. Bir yandan Türk işçi ve emekçilerini şovenizm ve "güçlü devlet" propagandasıyla sersemletmeye, öte yandan Kürt hareketinin kitle desteğinde moralsizlik ve çözülme yaratmaya çalışıyor. Bu arada bu olaydan, seçim ortamını devrimci ve yurtsever harekete karşı yoğun saldırılarla terörize etmek için yararlanmaya çalışıyor. Son olarak da, "tarihi zafer" olarak sunulan bu olay üzerinden, 28 Şubat müdahalesi çerçevesinde birlikte hükümet eden ve MGK ile en uyumlu çalışan iki partinin, ANAP ile DSP'nin, seçimlerden güçlü çıkması, dolayısıyla da seçim ertesinde kurulacak yeni hükümetin ana ekseni olması için çalışıyor.

Bu son nokta, tekelci burjuvazinin 18 Nisan seçimlerinden herşeye rağmen beklediği en önemli sonuçlardan biridir. Yeni bir parlamento, onun içinden çıkacak yeni bir hükümet yeni bir başlangıç olarak sunulacağı için, burjuvazi böyle bir fırsattan da en iyi biçimde yararlanma umudunda ve hazırlığındadır. Yeni hükümet yeni bir İMF "istikrar paketi", dolayısıyla işçi sınıfına yeni bir büyük saldırı demektir. Seçimi hemen izleyecek en önemli gelişme bu olacaktır.

***

Türk parlamentosu başından itibaren güdümlü bir kurum olarak doğdu ve bütün bir tarihi boyunca da böyle kaldı. Fakat güdümlü olması işlevsiz olması ile aynı şey demek değildi. Tersine, rejime yığınlar nezdinde parlamenter bir görünüm kazandırması, "hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" yanılsamasına bir inandırıcılık sağlaması, özellikle çok partili dönemde "demokrasicilik" ve "milli irade" oyununa aksesuar oluşturması bakımından hakim sınıf payına hayli işlevsel de oldu. 27 Mayıs darbesi ile birlikte "anayasal bir kurum" olarak MGK üzerinden ordu vesayetine alınan hükümetler ve parlamento, buna rağmen, halkın yükselen toplumsal muhalefetinin de basıncı altında, egemen sınıflar arası çelişki ve çatışmaları belli ölçülerde yansıtan kurumlardı. Ordu bunun yarattığı sorunları bilindiği gibi 12 Mart ve 12 Eylül'le aştı.

12 Eylül darbesi bu açıdan bir dönüm noktası oldu. Darbenin hedeflerinden biri de düzen içi çatlakları onarmak, egemen sınıfın tüm gruplarını tek program/çizgi etrafında birleştirmekti. Darbeyi izleyen ilk "serbest seçim" sayılan '87 seçimleri, 12 Eylül'ün bu çerçevede amacına ulaştığının, düzen partilerinin MGK-İMF çizgisinde giderek tekleştiğinin, birbirinden ayırdedilemez hale geldiklerinin ilk işaretlerini verdi.

Yapısal bunalımın düzenin esneme olanaklarını en aza indirmiş olması ile Kürt halkının özgürlük mücadelesinin rejimin yerleşik dengelerinde yarattığı sarsıntı, MGK denetiminde bu aynı program etrafında tekleşmeyi hızlandırdı ve kolaylaştırdı. 20 Aralık '95 seçimlerine kadar bunun tek istisnası RP olarak görünüyordu. Tüm temel düzen politikalarına tam destek verdiği halde, halkın dini duygularını istismar ile sosyal demagojiyi kullanma yeteneği, yine de bu partiye ayrı bir görünüm kazandırıyor ve onu parlamentoda da aykırı bir konumda gösteriyordu.

Ordunun 28 Şubat müdahalesiyle yaptığı operasyon bu sorunu da tümüyle değilse bile önemli ölçüde çözdü. Kürt halkına karşı kirli yoketme savaşını yönetiyor ve yürütüyor olma konumunu yıldan yıla siyasal yaşama daha dolaysız müdahale için bir araca çeviren ordu, 28 Şubat sonrasında RP ve onun isim değiştirmiş hali FP'yi de hizaya getirerek, böylece tabloyu tamamladı. Bu arada, dinsel gericiliğe, onun temsilcisi olan partiye yönelik müdahalesini "laiklik" ve "çağdaş değerler" adına yaptığı için, siyasi yaşam üzerinde bu dolaysız ve kaba müdahalesini toplumun ilerici kesimleri nezdinde bile meşrulaştırmayı başardı.

Gelinen yerde, seçimler, siyasal partiler, parlamento ve hükümetler açısından mevcut tablo şöyledir: Bu kurumlar tarihlerinin en işlevsiz ve en itibarsız dönemini yaşamaktadırlar. Sıradan kitleler nezdinde bile büyük bir güvensizliğin konusudurlar. Hiçbiri emekçiler için umut olarak görülmemekte, yığınlar sorunlarının çözümü konusunda gerçekte bu kurumlardan fazla bir şey de beklememektedirler.

Bu böyle olmakla birlikte, yine de geniş yığınlar bu kurumların etki sahası dışına çıkmış da değiller. Bunu ancak mücadele ve örgütlenme, bunlarla kazanılacak olan devrimci siyasal bilinç ve özgüven sağlayabilir. Oysa işçi sınıfı ve öteki emekçi katmanların geniş kesimleri halihazırda bu konumdan uzaktır. Mevcut mücadeleler sınırlı kesimleri kapsamakta, darlıkları bir türlü aşamamakta, olduğu kadarıyla da sınıf ve emekçi hareketi, sendika bürokrasisi ve reformistler tarafından düzen sınırları içinde tutulmaktadır. Sınıf ve emekçi hareketinin bu belirgin zayıflığından dolayıdır ki, duydukları tüm güvensizliğe rağmen, işçiler ve emekçiler burjuva politika alanının, bunun kurumlarının dışına çıkamamakta, ehven-i şer mantığı içinde sonuçta şu veya bu burjuva partisine en azından seçimlerde destek vermektedirler.

Bu gerçeklik, komünistlerin seçim platformundan; yığınları aydınlatmak, onların düzene, devlete, bu arada kokuşmuş burjuva parlamenter kurumlara ilişkin yanılsamalarını kırmak, kitlelerin devrimci bilincini ve eylemini geliştirmek için etkin bir biçimde yararlanmak

zorunluluğuna da açıklık getirmektedir.

***

Bugünün Türkiye toplumu bir tezatlar tablosu sunmaktadır. Rejime sözde demokratik görüntü veren kurumların itibarsızlaştığı ve işlevsizleştiği bir evre, burjuvazinin toplumsal hareketin önemli bir kesimini sendikal ihanet çetelerinin ve reformist partilerin bir kesiminin de yardımıyla yedekleyerek yönetebildiği bir evre olabilmektedir. Tam da bu sayede, devlette çeteleşmenin, ekonomide mafyalaşmanın, bir bütün olarak düzende kokuşmanın dışa vurduğu bir evre, saptırılmış çatışma eksenleriyle kitlelerin sersemletildiği, bu arada devletin restore edilmeye çalışıldığı bir evre olabilmektedir. Sermayenin yığınlara en kapsamlı iktisadi ve sosyal saldırılarını kesintisiz olarak yönelttiği, işsizliğin, yoksulluğun, demokratik hak yoksunluğunun tepe noktasına çıktığı bir evre, sosyal çelişki ve çatışmaların burjuvazi tarafından ustalıkla dizginlendiği, yığınların şovenizm ve irticaya karşıtlık üzerinden yedeklenebildiği bir evre olabilmektedir. Düzen cephesindeki tüm bunalıma ve yığınların yaşam koşullarındaki sürekli ağırlaşmaya, yığınların bundan kaynaklanan hoşnutsuzluk ve arayışlarına rağmen, devrimci hareket son yılların en zayıf ve dağınık manzarasını sunabilmektedir.

Çoğaltılabilecek tüm bu tezatlar tablosunun gerisinde burjuvazinin manevra yapma, yığınları zor ve ideoloji aygıtlarının birleşik gücüyle dizginleme yeteneği kadar, tersinden de devrimci akımların düzenin açmazlarından ve yığınların hoşnutsuzluğundan yararlanarak devrimci çıkış yolu yaratmadaki zayıflıkları var. Bu zayıflık bugün kendini seçimler dönemi üzerinden de gösterebilmektedir. Kitlelerin politik duyarlılığının nispeten arttığı bu fırsattan yararlanmak için devrimci akımlar arasında herhangi bir tutum ve davranış birliği yoktur. Birleşik bir davranış çizgisi ve pratiği geliştirememek, devrimci hareketimizin son yıllarda herkes tarafından kanıksanan bir gerçekliği olmuştur. Bu kanıksama içinde bulunduğumuz seçim döneminin de bir gerçekliğidir.

Bu koşullarda partimiz seçim dönemine kendi bağımsız devrimci sınıf platformuyla ve pratiğiyle girmektedir. Komünistler sınıfın ve yığınların önüne kokuşmuş kapitalist düzene karşı devrimi ve sosyalizmi savunan, bunu bir çıkış yolu olarak sunan, yığınların güncel politik-iktisadi istemlerini de bu çerçevede ele alan bir platformla çıkacaklardır. Bu platformun yığınlara taşınmasını kolaylaştırmak üzere bazı bölgelerde kendi bağımsız sosyalist sınıf adaylarına dayanacaklardır. Kendi bağımsız adaylarının olmadığı çalışma bölgelerinde ise, varsa eğer öteki bağımsız devrimci adayları destekleyecekler, fakat bu destek çabasını kendi bağımsız platformlarını, görüş ve şiarlarını kitlelere kolayca iletmenin bir olanağı olarak değerlendireceklerdir.

Partimiz yığınları yalnız düzen partilerinin yanılsamalarından değil, kendini devrimci ya da sosyalist olarak sunan, gerçekte ise reformist olan icazetçi sol partilerin yanılsamalarından kurtarmak için de gerekli çabayı harcayacaktır. Bu çerçevede hiçbir sosyal-reformist partinin adaylarını desteklemeyecektir. Buna Kürt halkının büyük devrimci birikimini "siyasal çözüm" çıkmazlarına saplayan politik platformun tipik temsilcisi olan HADEP de dahildir.

Komünistlerin 20 Aralık '95 seçimlerinde seçim çalışmasına ilişkin olarak ortaya koyduğu aşağıdaki perspektif partimizin gündemdeki seçimlere ve bu seçimlerden devrimci amaçlarla yararlanma sorununa bakışına bugün de ışık tutmaktadır:

"Komünistler seçimlere, yığınlardan oy desteği talep etmek için değil, fakat düzenin ve onun sözde temsili kurumlarının bu vesileyle etkili bir teşhirini yapmak, yığınlar arasında temel ve taktik devrimci şiarlarını yaymak, seçim ortamını mücadelenin, devrimin ve sosyalizmin etkili bir propagandası için kullanmak üzere katılıyorlar. Bunun toplum genelinde ne kadar güçlü ve etkili yapılabildiği, yapılabileceği değildir sorun. Sorun, bugünkü güç ve olanakları sonuna kadar kullanarak bu tür bir faaliyeti yürütebilmektir. Bu faaliyet içinde bağımsız kimliğini ve etkinliğini geliştirebilmektir. Bu ilkesel tutuma özen gösterilerek yürütülecek bir faaliyetten güçlenerek çıkabilmek ve bu güçle yarının yeni görevlerine daha etkili sarılabilmektir."

EKİM

İstanbul'da parti tanıtım kampanyası

Kuruluş Kongremizin bizlere emanet ettiği kavga bayrağımızı kıvançla dalgalandırıyoruz. Partimiz TKİP'yi geniş işçi ve emekçi kitlelere tanıtmak için merkezi olarak planladığımız parti tanıtım kampanyası çerçevesinde yaygın bir faaliyet yürüttük. Faaliyetimizin esasını afiş, bildiri, kuş, yazılama vb. materyallerle işçi-emekçi kitlelere seslenmek oluşturdu. Binlerce materyalin kullanıldığı faaliyet döneminde, politik kitle çalışmasını da ihmal etmedik. Yaşanan işçi direnişleri ve çeşitli eylemlilikler, bir yandan direnişteki işçilerle en önde mücadeleye atılmanın, bir yandan da partimizi işçilere tanıtmanın ve tartıştırmanın alanları oldular. İşçi-emekçi ailelerin evleri, sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve çeşitli işçi toplantılarındaki tartışmalar kampanyamızın politik kitle çalışması ayağını oluşturdu.

Faaliyet, illegal ve açık çalışma içindeki güçler tarafından ortak hedefler yönelik olarak organik bir bütünlük içinde yürütüldü. Örneğin bir alandaki güçlerimiz bildiri dağıtımlarında, kendilerinden önce diğer alan tarafından yapılmış dağıtımlara tanık oldular. Semtlerde ve fabrika servislerinde bu yönde tepkilerle karşılaştılar. Amblem çizimli yazılamalarımız, yasal ve yasadışı afişlerimiz, pullarımız, kuşlarımız ana güzergahları, emekçi semtlerini, belli merkezi meydanları birlikte süslediler.

Sermayenin son süreçte estirdiği şovenist ve çürütücü havaya rağmen, faaliyetimiz sırasında işçi ve emekçi kitlelerin çürüyen düzene, çeteleşen devlete öfkesine ve mücadele eğilimine tanık olduk. Aldığımız tepkiler, kitlelerin bu mücadelede önlerine düşecek o büyük araca, sınıf partisine özlemin de ifadesiydi.

Kampanya faaliyetimizden sadece işçi ve emekçi kitleler ile dostlarımızı etkilenmedi, yanısıra düşmanın da ilgisini çektik. Partiye yakınlığımızı ifade ettiğimizden bu yana, gözaltına aldıkları her yoldaşımıza "size partiyi kurdurtmayacağız" demeyi ihmal etmeyen faşist kolluk güçleri, Kuruluş Kongremizin kavga bayrağını göndere çekmesini bir türlü hazınedemiyorlar. Hazımsızlığın kiniyle saldırıyorlar. Bu saldırılar, içinden geçmekte olduğumuz süreçte düşmanın komünistlerdeki moral ve motivasyona tahammülsüzlüğünün göstergesidir. Bu süreçte, parti tanıtım kampanyası çerçevesinde yürüttüğümüz faaliyeti kayıp vermeden sürdürsek de, örgütümüzü düşmanın genel yoğunlaşması çerçevesindeki saldırılarından sakınamadık. Kısmi operasyonlara, hain saldırılara maruz kaldık.

Fakat yolumuzu yürümekten kimse bizi alıkoyamadı, koyamayacak da. Bugüne dek her deneyimimizden dersler çıkardık. Güçlü yanlarımıza yaslanarak zaaflarımızı ve zayıflık alanlarımızı aşmayı başardık. Biz komünistler şunu çok iyi biliyoruz ki, yıkmayan her darbe güçlendirir. Bundan sonra tarihe yazılmış devrim şiarımızı daha güçlü haykıracağız: "Vardık, varız, varolacağız!"

Halihazırda saldırılar altında örgütlediğimiz faaliyet pratiği bunun bir kanıtıdır.

Önümüz bahar... Bahar, ülkemizde mücadelenin sokaklara taştığı bir dönem. 8 Mart, Gazi, Newroz, 1 Mayıs gibi özel kavga günlerinin köşe taşı olduğu bu süreç işçi ve emekçi kitleler için bir canlanma sürecidir de. Sermaye düzeni bu sürece seçim gündemini de eklemiş durumda. Düzen sözcüleri daha şimdiden 18 Nisan sonrasına ilişkin çaresizliklerini dışa vuran açıklamalar yapıyorlar. Kitlelerin bilincini bulandırmayı, sahte ikilemler üzerinden onları mücadeleden alıkoymayı hedeflese de, bu açıklamalar bir gerçeğe işaret ediyor. Mücadelenin kızışma eğilimi taşıdığı bir süreçte seçimler, kitlelerde propaganda ve ajitasyona açık bir duyarlılık yaratıyor. Çözümsüzlük içinde debelenen düzen güçleri bu süreçte kitleleri tatmin

edemeyeceklerinin biliyorlar. Bu nedenle işçi sınıfı ve emekçi kitlelerde oluşan bu duyarlılığın devrimci güçler tarafından kullanılmasını engellmeye çalışıyorlar.

Dolayısıyla, önümüzdeki süreç, yalnızca özel kavga günleri üzerinden siyasal faaliyetimizi yoğunlaştıracağımız bir süreç değil, aynı zamanda seçimler vesilesiyle kitlelerde oluşan duyarlılığı en azami biçimde değerlendirmemiz gereken bir süreç olacak.

Sürecin toplamını kucaklamak, düşmanın saldırılarına rağmen yakaladığımız politik faalıyet düzeyini sürecin toplamında kullanacağımız bir mevzi haline getirmek sorumluluğu ile yüzyüzeyiz. Mevcut güçlerimiz üzerinden bu sorumluluğun hakkını vermeye çalışıyoruz. Fakat bunu sürecin toplamına maletmek, potansiyel güç ve olanakları yine bu çaba içerisinde değerlendirebilmekle mümkündür. Örneğin salt bu faaliyetimizden etkilenen genç güçlerin varlığı biliniyor. Bölge örgütlerimiz ve her bir yoldaşımız, çalışmalar sırasında ve sonrasında bunu somut olarak gözlemlediklerini belirtiyorlar. Mademki somut imkanlar var, bunları görüyoruz, bu imkanları en iyi şekilde değerlendirmek durumundayız.

Genel politik faaliyetimizi sürecin ihtiyaçlarını gözetecek tarzda yürütmeyi sürdüreceğiz. Fakat önümüzdeki süreçte parti tanıtım kampanyasının esasını, partimizin politik önderlik kapasitesini ortaya koymada atacağımız adımlar oluşturacaktır. Zira, işçi sınıfıyla buluşarak toplum düzeyinde politik kuvvet olma doğrultusunda adımlar atmadan, dahası genel politik faaliyetin bunun hizmetinde bir araç olduğunun bilinciyle hareket etmeden, süreci kucaklamamız mümkün değildir. Nitekim Kuruluş Kongremizin en önemli tartışma gündemlerinden birini toplum düzeyinde politik kuvvet olmanın sorunları oluşturmuştur. Mevcut güçlerimizi bu bakışaçısı ışığında ideolojik-politik olarak donatarak bu sorunda mesafe almak, sınırlılıklara takılmadan bu alanda pratik adımlar atmak partili dönemin temel sorumluluğudur. Süreci kazandığımızın kanıtı, esasta bu alanda alacağımız mesafe olacaktır.

Gerek önümüzdeki sürecin köşe taşlarını oluşturan kavga günleri çerçevesindeki hareketlilikler, gerekse gelişecek işçi-emekçi eylemlilikleri, politik kuvvet olmanın somut alanlarıdır. Somutta işçi-emekçi hareketine müdahale etmek, önünde yeralmak ve onu yönlendirmek çerçevesinde taktik-politik açılımlar yapmak, politik kuvvet olma doğrultusunda adım atmak anlamına gelecektir. Adımlarımızı güçlü attığımız ve sıklaştırdığımız oranda, sermayenin çürütücü gündemleri karşısına işçi sınıfının politik-taktik hattıyla çıkma doğrultusunda devrimci öncüye düşen yükümlülükleri yerine getirmeyi başaracağız. Bu nedenle sadece patlayan hareketlere değil, yanısıra patlama potansiyelini ifade eden dinamiklere müdahale etmek çok özel bir önem taşımaktadır. Kaldı ki her tekil patlamaya geneldeki potansiyeli hareketlendirmenin imkanı gözüyle yaklaşmak durumundayız.

***

Acil hedefimize; işçi sınıfının kavga bayrağını göndere çekmeye uzun, sancılı ve zorlu bir sürecin sonunda ulaştık. Türkiye kapitalizminin yapısal bunalımının alabildiğine derinleştiği, çeteleşme ve mafyalaşmanın topluma sirayet ettiği, bunun işçi sınıfı ve diğer ezilenler için çürütücü bir hava demek olduğu koşullarda bu hedefe ulaşmak, TKİP'yi yaratmak, kendi başına büyük bir anlam taşıyor. Artık işçi sınıfı ve emekçi kitleler, burjuvazinin çürüyen ve çürüten sistemine karşı, onları kendi iktidarlarıyla buluşturacak devrim sürecini örmenin en temel aracına sahipler. Biz komünistler bu aracın işçi ve emekçilerle birliğinin çabasını veriyoruz. Biliyoruz ki, devrim süreci bir bakıma da, komünist işçi partisinin kendi toplumsal maddi zeminiyle, işçi sınıfıyla bütünleşmesi sürecidir.

Partiye ulaşmış olmak biz komünistler için apayrı bir önem taşıyor. Kuruluş Kongremizin kapanış konuşmasını yapan yoldaşımızın deyimiyle, partiyi kazanmış olmakla biz komünistler, "Gerçekte geleceğimizi, gözbebeğimiz gibi korumamız gereken temel bir tarihsel aracı kazandık. Üzerine artık tereddütsüz öleceğimiz bir davayı kazandık." İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin kendileri adına yukarı kaldırılan kavga bayrağını, TKİP'yi egemenler karşısında dalgalandırmaları, bizim için devrim sürecini örgütlemenin en temel sorumluluğu olacaktır.

Bölge faaliyet raporlarından...

Parti tanıtım kampanyası

Kartal-Pendik Bölge Örgütü:

Kongre sonrası süreçte faaliyetimizin esasını parti tanıtım kampanyası, semtlerde işçi-emekçi gençlik çalışması oluşturdu. Ocak ayından itibaren bölgede yaşanan bir direniş ekseninde, hem direnişçi işçilerle bağları geliştirmek, hem parti propagandası yapmak, hem de semtlerden direnişe destek örgütlemek çerçevesinde bir çalışma yürüttük. Bölgede yaygın olarak yürüttüğümüz parti tanıtım kampanyası daha sonra pratik olarak direnişe müdahale ile birleşince, politik bir etki yarattı. Bu daha önceki süreçte planlanan kitle bağlarını geliştirme ve yaygınlaştırma hedefine uygun bir çalışmanın sonucu ve ürünü oldu. Bu çalışma değişik hareketlerin tabanı üzerinde de belli bir yankı buldu. Yarattığı etki belli bir ilgi yoğunlaşmasını da beraberinde getiriyor. Çalışmamızın sürekliliği ve kesintisizliği bunu pekiştiriyor.

Bölgede oldukça yaygın bir genel politik faaliyet yürüttük. Çamlık, Kurfalı, Aydos, Ertuğrulgazi, Kurtköy, Esentepe vb. mahalleleri ile Pendik Tersanesi ve Alümağ fabrikasına toplam 4.500 civarında parti kuruluş bildirimizi ulaştırdık. Esentepe, Kurfalı Mahallesi sanayi civarı, ABB fabrikası çevresi ile Şeyhli Mahallesi sanayi civarına, Kurtköy-Erkuş arasına, E-5 üzerindeki değişik noktalara ve Çamlık-Aydos-Ertuğrulgazi-Şahintepesi yolboyu güzergahına 300'ün üzerinde afiş ve onlarca yazılama yaptık. Yazılamalarda TKİP imzalı "Devrim tarihimizde kilometre taşı; Türkiye Komünist İşçi Partisi Kuruldu!", "Partiyi kazandık, partiyle kazanacağız!", "Tüm komünistler Türkiye Komünist İşçi Partisi saflarına!", "Ya kapitalist barbarlık, ya sosyalizm!", "Yeni Ekimler için parti saflarına!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" vb. şiarlar kullandık. Ayrıca merkezi alanlara yaygın kuşlamalar yaptık. Yaptığımız kuşlamalar için "uçaktan yapılıyor" denilmesi faaliyetimizin yaygınlığına bir örnek.

Düşmanın saldırıları için ise şunu belirtmek istiyoruz: Son süreçte düşman saldırılarında verdiğimiz kayıplara rağmen etkin bir faaliyeti örgütlemeyi başarabildik. Bunun bilincinde olmak ve örgütümüzü eskisinden daha iyi korumak, üstlendiği işin gereğini yapacak bir niteliğe kavuşturmak, devrim partisininin omurgası olma görevini üstlenen biz komünistlerin omuzlarındaki sorumluluktur. Devrimci grupların çalışmasının iyice zayıfladığı, nitelikli ve deneyimli kadro kayıplarımn yoğunlaştığı ve hareket alanlarının daraldığı bir ortamda, sınıfın ve kitlelerin karşısına daha bir güçlü bir biçimde çıkmamızın bizi hedef haline getirmesinde şaşılacak bir yan yok. Bunun bilincinde olarak, militan çizgiden taviz vermeden ama politik esnekliği de reddetmeden yol alıyoruz. Sürekli bir siyasal faaliyet ama değişik ayakları da tahkim ede ede yol almak durumundayız.

Önümüzdeki süreçte siyasal faaliyette yakaladığımız olumlu ivmeyi korumaya, kalıcılaştırmaya ve daha üst bir noktaya sıçratmaya çalışacağız. Belli alanlarda yoğunluk kazanan çalışmayı bölgenin diğer sanayi alanlarına ve emekçi semtlerine taşımayı hedefliyoruz.

Esenyurt/Rumeli:

Faaliyet ağırlıklı olarak işçi emekçi semtlerine yönelik yapıldı. Yaklaşık 3000 adet parti kuruluş bildirimiz, Esenyurt (Sonevler, Tabela, Köyiçi mahalleleri), Yeni Bosna (Hürriyet ve Zafer mahalleleri), Sefaköy-İnönü Mahallesi, İkitelli, Esenler, Güneşli/Kirazlı, Sultançiftiği semtlerine dağıtıldı. Ayrıca E-5 üzerine, Esenyurt fabrikalar yoluna, Esenler, GOP, Küçükköy, Bağcılar (Parseller ve İnönü mahalleleri), Avcılar ve çeşitli semtlere 300 afiş ve TKİP imzalı yaygın yazılama yapıldı...

Ümraniye Bölge Örgütü:

Partimizin kuruluşunun ilanından sonra yaptığımız ilk organ toplantımızda, politik-pratik faaliyeti değişik araçlarla, çok daha geniş alanlara yönelik yürütmeyi planladık. Bölgedeki işçi ve emekçilerin hiçbiri partimizin

kuruluşundan bihaber olmamalıydı. Kampanya çerçevesinde yürüttüğümüz genel politik faaliyetin yanısıra, MYO ve PYO dağıtımını yaygınlaştırmak, parti ve programımızın anlatıldığı yerel toplantılar örgütlemek biçimindeki çalışmaları yoğunlaştırmayı kararlaştırdık. Genel politik faaliyetimizin çeşitli politik süreçlere/gündemlere yönelik olmasını gözettik.

Bugüne dek yürüttüğümüz faaliyette daha çok, parti kuruluş bildirisi dağıtımı, afiş ve yazılamaya ağırlık verdik. Parti kuruluş bildirimizi yoğunluklu olarak duyarlı işçi ve emekçilerin oturduğu 1 Mayıs, Sarıgazi, İmar İskan Konutları, Aşağı Dudullu (Şahintepe), Birlik, Esenşehir, Ihlamurkuyu, Ulukent (Emek Mahallesi), İçerenköy, Sultanbeyli-Gölet gibi semt ve mahalleler ile Packart, Mayer Wonisch, Mert Akışkan Gücü, Alarko fabrikalarında dağıttık. Bildiri dağıtımını kimi fabrika servislerinde yaptığımız konuşmalarla birleştirdik. Bildiri dağıttığımız semtlerin içleri ve ana güzergahları ile E-5, Sarıgazi-Dudullu-Ümraniye, Dudullu-Kayışdağı-Bostancı, K.Bakkalköy-Ziverbey-Kadıköy gibi temel güzergahları afiş ve yazılamalarımızla süsledik. Bu çalışma sırasında 4.500 adet bildiri, yaklaşık 300 adet afiş tükettik, sayısız yazılama yaptık. Yazılamalarımızda TKİP imzalı; "Selam olsun işçi sınıfının ihtilalci partisine!", "Partiyi kazandık, sıra devrim ve sosyalizmde!", "Ya barbarlık, ya sosyalizm!", "Şovenist dalgayı kırmak için Kürt halkıyla dayanışmayı yükselt!", "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi cumhuriyet!", "Yaşasın Ortadoğu halklarının devrimci birliği/kardeşliği!", "Herkese iş, çalışanlara işgüvencesi!", "Kahrolsun ABD, yaşasın halkların kardeşliği!", "Sigortasız, sendikasız çalışmaya hayır!", "Herkese insanca çalışma ve yaşam hakkı!", "Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!", "Pisliği seçim değil devrim temizler!" vb. şiarlar kullandık. Ayrıca çok yaygın biçimde "TKİP", "Türkiye Komünist İşçi Partisi" yazılamaları ve amblem çizimi yaptık.

Güçlerimizin sınırlılığını ve güvenliği gözeterek titiz davranıyor, ama pratikte militan ruhu ve cüreti hep önplanda tutuyoruz. Faaliyetimiz, başta devrimci çevrelerin taraftarları olmak üzere işçi ve emekçiler tarafından ilgiyle karşılanıyor. Önümüzdeki süreçte genel siyasal faaliyetimizi arttırarak sürdüreceğiz. Fakat sorumluluğumuzun bölge özgülünde politik önderlik kapasitesi sergilemek olduğunun bilincindeyiz. Partimizi işçi ve emekçi kitlelerle buluşturmak ve çeperimizi yaratarak örgütsel yapımızı güçlendirmek doğrultusunda bir siyasal çalışma yürüteceğiz. Bu çerçevde kitlelerle somut buluşma alanlarında politik kitle çalışmasına ağırlık vereceğiz.

Mayer Wonicsh'te yapılan konuşma:

Arkadaşlar!

Artık bizleri, işçi sınıfını da temsil edecek bir parti var. Komünistlerin, yıllardır inançla ve inatla yürüttükleri mücadele sonucunda, parti inşa örgütü olan EKİM misyonunu tamamladı ve yerini Türkiye Komünist İşçi Partisi'ne bıraktı. Yıllardır yapılamayanı, ancak e ilen ve sömürülenlerin kurtuluşu için de yapılması gereken en önemli şeyi başarmış bulunuyoruz. İşçi sınıfının içinde örgütlenip, işçi sınıfının devrimci komünist partisini kurabilmek!

Çünkü toplumun ezilen tüm kesimlerine, toprağı işleyen köylüye, her gün yoksullaşan emekçilere, parasız-eşit-bilim el eğitim isteyen öğrencilere, işsizlere ve ulusal mücadelesini veren Kürt halkına önderlik edecek, onları peşinden sürükleyecek yegane güç biziz, biz işçileriz.

Çünkü bu kokuşmuş ve çürümüş-çeteleşmiş düzen, sermayeye, yani işyerlerinde her gün alınterimizle ürettiklerimizden palazlanan patronlar sınıfına dayanmaktadır.

Çünkü ekonomik ve demokratik haklarımızın önündeki engel, sendikal örgütlerimizi sarılaştıran burjuvazi ve onun sermaye devletidir. Sömürünün olmadığı, herkesin eşit ve özgür olduğu, sınıfların ortadan kalktığı bir toplum için, sosyalizm için mücadelede artık yalnız değiliz. Mücadelemize yol gösterecek, kapitalistlere karşı en önemli silahımız olan partimiz; Türkiye Komünist İşçi Partisi var artık. Türkiye işçi sınıfı muzaffer devrimini partisi önderliğinde başaracaktır.

Partiyi kazandık!

İki tane gözün varsa senin
Binlerce gözü var partinin
Her yoldaşın bildiği kendi kenti
Beş kıtanın beşini de biliyor parti
Her yoldaşın bir vakti saati var
Partinin ise tarih saati var
Her yoldaşı yokedebilirler her an
Parti ise yedi değil binlerce can
Yığınların öncüsü o çünkü
Ve o yönetiyor cengi
Gerçeğin bilinciyle işlenmiş olan
Başyapıtların kılıncıyla.
B. Brecht

Genelde uluslararası işçi hareketi, özelde ise Türkiye işçi sınıfı, partiye kolayca ulaşamadı.

Önceleri; proletarya, yolunu aydınlatacak olan bilimsel sosyalizmden yoksundu. Marksizme henüz ulaşamamıştı. Bu koşullarda proletaryanın sınıf bilincine sahip olması beklenemezdi. Bundan dolayı uzun süre sınıf düşmanı burjuvazinin peşisıra sürüklendi. Bütün halkın çıkarları için savaştığını iddia eden burjuvazi, işçi sınıfının kendisi için sınıf olma bilincinin gelişmesini bir süre engelleyebildi. Proletarya dağınıktı. Önce öfkesini makinalara yöneltti. Makinaları parçaldı, kırdı.

İnsanca yaşam koşulları için sürdürülen mücadeleler ilk meyvelerini vermeye başladı. İşçi sınıfını ekonomik örgütleriyle buluşturdu. Sonra burjuvazinin basıncı altındaki partiler çıktı proletaryanın karşısına. Burjuva demokrasisinin sınırları içerisinde şekillenen siyasal partiler, sınıfın bağımsız devrimci gelişimini engellemek için yöneldiler sınıfa. İşçi sınıfı, burjuva demokrat partileri dost bilerek etrafında toplanmaya başladı. Sınıf partisinin mutlaka olması gerektiği düşüncesine bu yoldan varıldı. Kapitalizmin oturmuş zemini üzerinde gelişen burjuva bilimselliği, diyalektik tarihsel materyalizmin de zemini oldu. Bu süreçte en devrimci sınıf olan işçi sınıfı, kendisinin ve diğer emekçilerin kurtuluşunun, sınıf partisinde örgütlenmekten geçtiğini anladı. Sınıf bilincinin ve politikasının başarısının biricik aracı olan örgüt düşüncesini yakalaması ise, tarihsel görevini gerçek anlamda yerine getirmesi için son derece önemli bir adım oldu. Bu onu tarihsel misyonuna ulaştıracak olan, iktidarı için savaşımının en önemli aracı PARTİ idi. Uluslararası sermayeye ve kendi ülkesindeki sermaye sınıfına karşı mücadelede PARTİ, proletaryanın en güçlü aracıydı.

Türkiye işçi sınıfı da iktidar perspektifine sahip olan partisine kolay ulaşamadı. Küçük-burjuva ortam, çarpıtılmış Marksizm ve siyasal mücadele adına burjuvazi ile uzlaşma örgüt düşüncesini de yozlaştırmıştı. EKİM, geleneksel sol hareketten ideolojik, politik ve örgütsel platformda sert bir kopuşun adıydı. Türkiye'nin 1960'lı yılları izleyen sosyal hareketliliği içinde doğup gelişen sol akımlar, işçi sınıfının temsilcileri olduklarını iddia ettiler. Ancak gerek teoride gerekse pratikte küçük-burjuva devrimciliğini ve reformculuğunu aşamadılar. '70'li yıllarda küçük-burjuva katmanların kitlesel hareketliliği, küçük-burjuva sosyal zemine ve ideolojiye sahip olan akımların güçlenmesine yolaçtı. 12 Eylül karşı-devrimi sonrasında, pratikte işçi sınıfına teoride Marksizme yakın olan devrimci demokrat bir yapıdan proleter bir kopuş gerçekleşti. Yeni bir gelenek, yeni bir kültür, yeni bir çizgi demek olan EKİM, başından itibaren ideolojik, politik, örgütsel süreçlerin toplamında, yönelimine uygun bir cüretle hareket etti.

EKİM, geleneksel sol hareketin '80'li yıllarda girdiği bunalımın kapsamını, 1.Genel Konferans'ımızda şöyle değerlendirmişti: "İlkin, doğuş ve gelişme döneminde hareketi besleyen geleneksel toplumsal dayanaklar yitirilmişti. Küçük-burjuva toplumsal katmanlar belirgin biçimde mücadeleden kopmuş, yorgun ve yılgın düşmüşlerdi. Öğrenci hareketi kitlesel karakterini kaybetmiş, geçmiş dönemin görkemli günleriyle kıyaslandığında tanınmaz hale gelmişti. Aydınlar, hemen tümüyle düzene yamanmışlardı. Sol sendika bürokrasisi ise DİSK'in tasfiyesi ile büyük bir güç kaybetmiş, yeni dönemde şekillenen kesimi ise burjuva reformizminin destekçisi haline gelmişti. O güne kadar hareketi beslemiş toplumsal tabandaki bu dağılma, geleneksel sol hareketin yaşadığı bunalımın zeminiydi.

"İkinci olarak, bunalım ideolojik cephedeydi. Solun reformist kanadı tam bir ideolojik çöküş ve çürümeye uğradı, açıkça düzen yanlısı bir konuma geçti. Devrimci demokrasi ise, halkçı teori ve programları etkili ve cazip kılan küçük-burjuva dalganın kırılmasıyla, bir ideolojik bunalıma girdi. Türkiye'nin modern gerçekliğinin artık daha iyi görülebiliyor olması da eski teorilere derin bir güvensizliği besleyen bir başka etken oldu. Yeni dönemin hareketine damgasını vuran işçi sınıfına yöneliş, bu bunalımı iyice arttırdı. Zira tam da bu sayede, eski ideolojik şekilleniş ile yeni sınıfsal yöneliş arasında çelişki daha açık görülür hale geldi.

"Yapısal bunalımın üçüncü temel kaynağı ise, şekilleniş ve gelişme döneminde solun değişik kesimlerine uluslararası dayanak olmuş, onları ideolojik, politik ve moral yönden beslemiş başlıca odakların yaşadığı çözülme ve çöküş oldu. Eski toplumsal dayanaklarını kaybeden, eski ideolojik konumuna artık güvensizlik duyan sola son darbe, uluslararası dayanaklarından da yoksun kalmak oldu. Bu son gelişme dünya sosyalizminin tarihsel geçmişinden ve akibetinden gelen sorunların daha derinden ve sarsıcı bir biçimde hissedilmesine yolaçtı. Tüm bu etkenlerin içiçe geçmiş baskısı altında, geleneksel yapılarda bir çözülme, ayrışma ve bir yeniden saflaşma kaçınılmazdı." (*Değerlendirme ve Kararlar*, s.136-137)

EKİM şahsında, proletaryanın dünya görüşü ve anlayışına dayalı bir komünist hareketin doğuşu, tam da bu iç ayrışma ve saflaşmaların bir ürünü olarak gerçekleşti. Devrimci hareketin devrimci mirasının sahiplenilmesi temeli üzerinde yükselen küçük-burjuva devrimciliğinin ideolojik ve sınıfsal eleştirisi, EKİM'i EKİM yapan en önemli olgulardan biriydi. Geçmişin çok iyi anlaşılması gerekiyordu. EKİM de onu yaptı. Çünkü zaafları anlamadan aşmak mümkün değildi. Geçmişi anlamada ve aşmada tutucu davranan devrimci-demokrasinin bir çok akımı (Kurtuluş, TKEP, Dev-Yol, TDKP), devrimci konumlarını yitirip sosyal-reform partilerine dönüştüler. Geçmişi anlayarak aşan EKİM ise, çok elverişsiz ve zor bir dönemin sonunda ideolojik, politik, örgütsel birikimiyle partiyi kazandı.

Partiyi kazandık. Sınıf hareketinin sancılı ve ağır bir seyir izlediği, proleter parti iddiası taşıyan siyasal yapıların tam bir iflas yaşadığı koşullarda bunu başardık. Sınıf hareketinin bağımsız devrimci kimliği ile tarihsel misyonunu yerine getirmesinde acil ihtiyaç olan partimizi kurduk. Şimdi sırada devrim kazanmada.

Yeni dönemin ilk komünist partisi olan TKİP'yi yaratmanın haklı gururunu duymak komünistlerin hakkıdır. Sınıf hareketi açısından verimsiz olan yıllarda partiyi kazanmak kolay olmadı. Başından itibaren partiyi kavranması gereken halka olarak tespit ettik. Bütün birikimimizi bu acil sorunun çözümüne yönelttik. İdeolojik cephede kazandığımız açık üstünlüğümüz ile, ihtilalci bir örgütsel yapı ve çok yönlü bir örgütsel birikimin kazanımı ile, sınıfa dönük kesintisiz pratik yönelimimiz ile, inatçı çalışmanın ürünü olan sınıf çalışmasında elde ettiğimiz genç güçler ile, illegal temel üzerinde etkin bir legalite istismarı ile, yayın cephesinde dikkate değer başarı ile yakaladık parti düzeyini. Ve biliyoruz ki, yetersizliklerimizi partili kimliğin gücüyle aşacağız. Parti olunmadan toplum çapında kuvvet olunamayacağı bilinci ile yola çıktık. Toplum çapında kuvvet olmanın temel halkasının parti olmaktan geçtiğini biliyorduk. Artık işçiler ve emekçiler, iktidar programına sahip olan bir partiye sahip. İşçi sınıfı elinde bir bayrak gibi sallayacağı, uğrunda savaşacağı bir programa sahip artık.

Şimdi görev, devrim ve iktidarı kazanmak için TKİP saflarında işçi ve emekçileri kazanmada. Kitlelere, bulundukları alanlarda "benim bir partim var" diyebilecek politik kuvveti yaratabilmekte. TKİP, tutarlı ve kararlı bir devrimci sınıf partisi kimliğiyle, iddiasıyla kitlelere güven verebildiği ölçüde işçi ve emekçiler ona içtenlikle ve sıcak duygularla bağlanacaklardır.

TKİP, siyasal yaşamını hala devrimci bir iddia ile devrimci demokrat ve liberal demokrat yapılarda sürdüren, devrim ve sosyalizm davasına gönül vermiş devrimcilerin biricik şansıdır. Devrim ve sosyalizm inancı taşıyan her devrimci yeniden düşünmeli, doğru yerde durup durmadığını sorgulamalı, sıfırdan başlayıp bugün TKİP'yi kazanmanın yolunu açan proleter sosyalist gelişmeyi yeniden incelemelidir.

A.SEMİH

TKİP Belgeleri: Kongre Tartışma Tutanakları

Tüzük üzerine ön tartışmalar/2

Mücadelede genç insanları örgüt yaşamı ve politik çalışma içinde değiştirip dönüştürebiliriz

Nadir: Bizim problemimizi iyi anlamak gerekir. Tekil örnekler dışında özellikle gençler bize devrimci kaygılarla geliyorlar, bundan kuşku duymamak gerekiyor. Ama bu gelen insan kim? Sonuçta bu düzenin şekillendirdiği ve bugün düzenden gayrı memnun hale düşmüş bir birey. Kendi üzerinde bu düzenin tüm özelliklerini taşıyor, bundan da kuşku duymamak gerekiyor. Ama bu insan devrimcilik yapmak için geliyor, bu düzenden nefret ettiği için geliyor, sana karşı sempati ve saygı duyduğu için geliyor. Dönüşüm ihtiyacının ne kadar farkındadır, bundan bağımsız olarak söylüyorum, ama bilinçlenmek ve daha iyi bir militan olmak için geliyor. İşte o bu adımı attıktan sonra artık herşey size kalmıştır. Herşey size kalmıştır derken, bir şey anlatmaya çalışıyorum. Yoksa kuşkusuz onun yapması gereken de çalışmak, bilenmek ve öğrenmektir. Doğru yaklaşırsanız bunu yapar, yapıyor da.

Ama ne oluyor? Geliyor bizim ortamımıza, kendi sürecini zaafa uğratacak olumsuzluklarla karşılaşıyor. Kuşkusuz olumluluklarla da karşılaşıyor, ama ben sorunun olumsuz yanına dikkat çekmek için bunu söylüyorum. Onun yeniden şekillenmesi için gerekli olan verilmeyebiliyor. Henüz bir şey alamadan bir takım pratik işlere, randevudan randevuya koşturuyoruz. Kişiliğinde zaten varolan zaaflar kendini gösterdikçe de üstüne bir de terör estiriyoruz. Bir dönem sonra bu militan sancılı-sancısız işe çıkıyor, bizim çevremizde kalmakta da ısrarda ediyor. Bu kez biz bunu niye dışta tutuyoruz diyoruz ve örgüte çekiyoruz, aday üye ya da üye yapıyoruz. Burada da fazla bir şey vermiyoruz, yani kendi kalıbımıza dökmüyoruz, o kendi kalıbıyla kalıyor. Bir dönem sonra da probleme dönüşüyor. Ondan sonra da bu kez biz bunu örgüte almakla yanlış yaptık diyoruz.

Burada dikkat edeceğimiz nokta şu. Önce örgütün çeperinde örgütleyeceğiz, niyeti kaygısı ve potansiyeli üzerinden değerlendireceğiz ve sonra da aday üyelik süreci içerisinde kalıcılaştıracağız. Biz aday üyelik sürecinin hakkını vermiyoruz, bütün problem buradan çıkıyor. Örgütümüzde gerek teorik, gerekse siyasal açıdan sistematik bir eğitim halihazırda yok. Eğitim şu değil; yoldaş sıkı davranman gerekir, randevuya titizlikle gelmen gerekir, şu kurallara aykırıdır, şu devrimciliğe aykırıdır vb... Bu eğitim değildir, bu genç ve yeni bir militana fazla bir şey anlatmaz. Bazen en ileri kadroların bile uygulamadığı kurallara niye uymadın diye tutup onu yargılıyorsunuz. Biliyor mu, onu bir kültüre dönüştürmüş mü ki uygulasın? Yılların devrimcisi bile birçok durumda bunu uygulamıyor. Dolayısıyla iki tip yoldaş ve iki farklı muamele kesinlikle gerekli. İleri düzeyde sorumluluk üstlenmiş kadrolardan beklentiler ayrıdır. Bu 3. Genel Konferans'ta ortaya konulan, "çok verilenden çok istenir" veciz sözünün karşılığıdır. Yeni insanlardan çok şey isteyebilmeniz için öncelikle onlara çok şey vermek zorundasınız.

Öte yandan, ne kadar iyiniyetli olursa olsun, örgüt üyesi olmanın en temel bazı pratik gereklerini şu veya bu nedenle yerine getirmeyen, dolayısıyla eylem ve irade birliğinin gereklerini gözetmeyen bir insan nasıl bizim üyemiz olabilir ki. Bunu taahhüt etmeyen bir insanı biz neye göre üye olarak alabiliriz ki.

Aykut: Soruna bana göre çok da anlamlı olmayan, geneli yansıtmayan bazı tekil örnekler üzerinden bakıldığı ölçüde, sonuçta böyle bir tartışma doğuyor. Sınıf çalışmamız sadece örgüte üye kazanmak çerçevesinde düşünülmemeli. Bu kuşkusuz özel bir kaygı, özel bir yoğunlaşma olmak durumundadır. Ama biz sonuçta sınıf içinde kitle çalışması yapıyoruz. Bu çalışmanın ihtiyaçlar çerçevesinde ortaya çıkan imkanları

değerlendirmek gibi bir sorunumuz var. Eğer kimileri bizim örgütsel normlarımıza uymuyorsa, peki ne işe yarayacaktır? Böyle bir durumda siz onu sınıf çalışmasının daha değişik ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirirsiniz. Çeper örgütlenmesi çerçevesinde değişik görevleri yerine getirebilir pekala.

Cihan: Hazal yoldaşın verdiği örnek çok açıklayıcı değil. Çünkü bir faaliyetle, bir mücadeleyle kazanılmış biri değil sözünü ettiği yoldaş. İdeolojik etkilenme ve bir takım kişisel bağlantılar üzerinden bize gelen bir insan.

Nadir: Bizim saflarımıza yanlış insanlar da gelebilir. Yine gelir, biz yine alırız, bunda bir yanlışlık yok. Bütün mesele şu: Senin iç bünyen sağlam mı, yani bu bünye safrayı kendi dışına atabiliyor mu? Alırsın, aday üyelik süresidir bu, önceki pratiği ile az çok fikir de verir, ama ideolojik kimliğiyle, devrimci kişiliğiyle, örgütsel kimliğiyle çok da buna uygun olmadığı iki ayda açığa çıkar, dışlarsın onu. Burada problem bünyenin iç sağlamlığıdır. Bünyen sağlam olduktan sonra, bu tür isabetsiz aday üye alımları sadece aşı işlevi görür. Dolayısıyla verilen örnek üzerinden çıkarılacak özel bir sonuç yok, buna ben de katılıyorum.

Cihan: Ayrıca şu veya bu şekilde tesadüfen kazanılmış işçi insanlar üzerinden meseleleri değerlendirmek zorunda değiliz. Biz ciddi bir sınıf çalışması üzerinden kazanılmış bir takım işçi bireyler pratiğini henüz çok fazla yaşamış değiliz. İşçi üyelerimizi çok büyük ölçüde böyle kazanalım diyorum ben. İdeolojik etkilenme üzerinden şuradan buradan devşirilmiş kadrolarla değil. Biz bu deneyimi Netaş üzerinden yaşadık, hiçbir sonuç da alamadık. Netaş'ın önder konumdaki devrimci işçileri sonradan ideolojik etkilenme üzerinden bizim saflarımıza katıldılar, ama kalıcı olamadılar. Bunda bizim esasa ilişkin bir sorumluluğumuz da yoktu. Yorulmuş, yıpranmış, gevşemiş insanlardı bunlar, bize uyum sağlamakta zorlandılar, ciddi ve disiplinli örgüt yaşamı zor geldi bu eski işçilere.

Sergen: Bence bu tartışmalar bizim örgüt yaşamımızdaki kimi anormalliklerden kaynaklanıyor. Biraz çubuk bükme olacak söyleyeceklerim, ama sorunu daha iyi anlatacağını düşünüyorum. Örgütümüzde yönetici komiteler ile gündelik çalışma içindeki taban hücreleri arasındaki oransızlık çok göze batıcı. Taban örgütlenmemiz çok zayıf. Bu bir basınç yaratıyor. Sağımızda solumuzda insanlar var, çevremizi örgütleyelim diyoruz, bazı yerlerde yapıyoruz, sonra işlevsiz oluyor, dağılıyor.

Sonuç olarak altımızda döşenmiş yeterli bir taban örgülenmesi yok. Bu ne demektir? Bu bu tür problemlerin çıkması demektir. Geleni özümseyip dönüştürecek asgari yeterlilikte bir örgüt ve organ yaşamı yok ki! Bu durumda siz insanları nerede eğiteceksiniz, nerede sınayacaksın, aday üye ya da üye alırken gönül rahatlığıyla nasıl karar vereceksin? Geliyor insanlar size, bir dönem gönül veriyor, üye ya da aday üye alıyorsunuz, sonra çok geçmeden bir çoğu için işe yaramaz sonucuna varıyorsunuz. İyi ama neye göre? Oturmuş bir örgüt yaşamının, bir organ yaşamının olmadığı yerde, bir insanın kadrolaşması, gerçekten iyi bir devrimci haline gelmesi nasıl mümkün olacaktır? Gelişmesini oradaki yöneticinin ya da onunla ilişkide olan insanın durumu belirliyor, o da çoğu kere kendine benzer bir insan yetiştiriyor. Dolayısıyla başarı ya da başarısızlık üzerinden verilen karar biraz keyfi ve kişisel oluyor. Örgüt yaşamımızdaki kimi anormallikler derken, biraz da çubuk bükerek, bunu kastediyorum.

Bir başka örnek. Görüşlerimizi kabul ediyor! Neye göre, hangi ölçüye göre? Demokratik devrim değil de sosyalist devrim diyerek mi?! Olay bu kadar basit mi? Ya da teorik-programatik görüşlerimizi bilmesi, ifade edebilir düzeye gelmesi midir sorun? Oysa bu kadar basit değil ki tüzükte ifadesini bulan sorun. Kuşkusuz bundan sonra işimiz daha kolaylaşacak, bundan sonra daha bir rahatlayacağız. Ama bugüne kadar normal bir örgüt yaşamı kurabilmiş, oturtabilmiş, dolayısıyla süreçleri normal yaşamış bir durumda olmadığımız için bu tür problemlerin karşımıza çıktığını da bilmek zorundayız.

Her konuda size güven veriyor, ama örneğin bazı örneklerde, sizin kafanızın bir köşesinde, acaba bu yoldaş polise düşerse örgüt üyesi olmanın gereklerini yerine getirir mi? sorusu var. Sizin kendinize göre kıstaslarınız var ama. Neye göre soruyorsunuz? Ya da içe dönük dar örgüt faaliyetinde çok başarılı olan biri kitle çalışmasında işe yaramaz bir insan

olarak sizin karşınıza çıkıyor. Neye göre siz onun iyi ya da kötü olduğu değerlendirmesini yapıyorsunuz? Çok yönlü, bütünsel bir değerlendirme yok burada. Bu son noktaları, örgütte yer yer yaşanan kişisel, keyfi, subjektif ölçü ve değerlendirme tarzına örnekler olarak verdim. Sorularımızı objektif sormamız ve onlara objektif yanıtlar almamız için iki temel koşulun gereklerini yerine getirmiş olmamız gerekir. İlkin, sağlam, oturmuş bir örgütsel yaşam; ve iki, yine oturmuş bir politik çalışma, bunun gereği olan çalışma tarzı. İnsanları burada, bu zeminde tanıyacağız, dönüştüreceğiz ve sınayacağız. Bunun ötesi keyfi ve subjektif bir alandır. Tüketici bir kısır döngü alanıdır.

Örgüt/organ yaşamının oturmadığı koşullarda bu tür sorunlar ortaya çıkacaktır. Bu sorunu çözdüğümüzde, biz tüzüğü sıradan bir işçi ile diğerlerine çok da farklı uygulamak zorunda kalmayacağız.

Temmuz: Tüzük sorununun genelini tartıştığımız ölçüde bir dizi konuda daha kolay anlaşmak mümkün. Biz, sınıf çalışması, taktik politikanın sorunlarına ilişkin tartışmalar üzerinden bir takım açıklıklar sağlamadan, bunun üzerinden gerçek bir birlik yakalamadan örgüt sorununa girmiş olduk. Böyle olduğu ölçüde, geçmişin belli anılar üzerinden tartışmalar gündeme gelebiliyor. Bu doğal olarak örgüt sorununu kendi içinde bir sorun olarak ele alma gibi bir darlaşmaya doğru da eğilim gösteriyor.

3. Genel Konferans belgelerinin kadro sorununa ilişkin tanımlamalarına bakıldığında, ki bence bu tanımlamalar temel önemdedir, orada kadrolaşmanın esasları şöyle konuluyor (ki demin Sergen yoldaş da dile getirdi): Siz bir faaliyet yürütürsünüz, o faaliyet kendi kadrosunu bulur, değiştirip dönüştürerek yapar bunu, o faaliyet içinde kadrolaşırsınız. Bu ne salt bir eğitim sorunudur, ne de devrimci kimlik sorunudur. Bunların tümünü keser. Ama siz bir sınıf faaliyeti yürütürsünüz, o faaliyet zaten doğallığında kendi yürüdüğü alanda/fabrikada kendine insan bulur. O insan doğal süreçler içinden sınanarak gelir; onun aday üyeliği de, organa ya da hücreye alınması da bu çerçevede karşılığını bulur.

3. Genel Konferans sonrası süreçlerimize bakıldığında, bu temel esaslar üzerinden insan kazanmak ve kadrolaşmak alanında hala da sınırlı bir başarı kaydedebildiğimiz görülüyor. Bu hem dönemin özelliklerinden hem de bizim zayıflıklarımızdan kaynaklanıyor. Bunun ötesinde, aslında bir dizi yerden insan aktı saflarımıza, şöyle veya böyle. Bunları belli alanlarda konumlandırarak bir faaliyetin dayanağı haline getirmeye çalışırken, aynı zamanda onları dönüştürmek sorunuyla yüzyüzeydik. Yani dönüşmüş, alanın yükünü kaldırabilecek bir insanla bir faaliyeti örgütlemeye girişmek başka bir şeydir; ama kendisi dönüşmeye muhtaç olan bir insanı daha önce herhangi bir birikim ve deneyimi olmayan bir alana iterek ikisini aynı anda başarmasını sağlamak daha başka bir şey.

İşte biz 3. Konferans sonrası süreçte böyle bir zorlanma yaşadık. Bu zorlanma içinde belli mesafeler aldığımız, çalışmayı belli bakımlardan oturttuğumuz ölçüde çalışma yürüttüğümüz alandan insan kazanmak noktasına da geldik, ki buralardaki süreçlerimiz daha az sancılı. Bunlar hala da tekil birimler, bir parça pilot bölgeler gibi gözüküyor. Ama kazanılmış bir niteliği, bir düzeyi de anlatıyor, parti faaliyetine geçmek açısından. Örneğin biz doğrudan kendi çalışmamız içinde metal ya da tekstil işçileri de kazandık ve bu insanlar üzerinden halihazırda böyle tartışmalarımız yok. Yarın öbür gün bizi boşa da çıkarabilir içlerinden bazıları, bu ayrı bir sorun, bugünün Türkiye'sidir, oluyor böyle şeyler. Ama yine de böyle bir tartışmamız olmaz. Çünkü kendi faaliyetlerimiz içinde tanıdık, çalıştırdık ve bugün bir yere geldiler.

Organ kurma, parti örgütleri kurma, kadrolaşma, partiye üye kazanmanın sorunları dosdoğru politik faaliyet yürütebilmekten, bir taktik kuvvet olabilmekten geçiyor. Bunu yürütemediğiniz yerde, çoğu durumda toplama insanlarla, yani bir bakıma taşıma su ile değirmen döndürürsünüz bir dönem. Bu sizi toprağınıza taşımışsa eğer, bu durumda yine de kendi rolünü oynamıştır. Biz 3. Konferans sonrası süreçte bunu yaptık ve bu bizi toprağımıza taşıdı bir ölçüde. Ama hala da sınıf içinde sistemli bir faaliyet yürütemediğimiz düşünülürse, kadrolaşmamızın sorunlarını geçmişin anıları üzerinden tartışmak bizi tuzağa düşürecektir.

Örneğin 1 Mayıs öncesinde yürüttüğümüz bir faaliyet var. Önce genel olarak siyasal faaliyetin sorunları, ardından sınıf çalışmasının

sorunları, son olarak örgüt sorununu tartışalım şeklindeki önerimdeki ısrarın nedenini de bu örnek üzerinden açıklayabilirim. Bir dizi alanda konumlandırdığımız, fabrikalara sokmaya çalıştığımız ya da fabrikaya bir dönem girip işinden atılmış, ama o süreçte de anlamlı bir politik faaliyet yürütümemiş pek çok genç insanla, biz 1 Mayıs taktiği etrafında bir faaliyet örgütlemeye çalıştık. Az-çok tanımlı bir taktiğimiz olduğu, bunun araçlarını tanımladığımız ve bunu yayınlar üzerinden işlediğimiz ölçüde, anlamlı bir faaliyet (platform toplantıları, bu çerçevede bültenler, imza kampanyası, bu amaçla düzenlenmiş bir gezi) örgütleyebildik. Şöyle söyleyeyim, her örgüt biriminin, her örgüt insanının, her sempatizanın ne yapacağının tanımlı olduğu bir faaliyeti planladığınız ölçüde, en yeteneksiz diye düşündüğünüz insanınızın bile gidip kendi işyerinde işyeri temsilcisiyle temasa geçtiğini, onu toplantılara çağırdığını, imza metni imzalattığını ve daha önce yapmasını hayal bile edemediğiniz işleri yaptığını görüyorsunuz. İşyeri temsilcileri gelip bu toplantılara katıldılar.

Sorunun esası burada. Politik kuvvet olmanın da, fabrika çalışmasını dar bir çalışma olmaktan çıkarıp gerçek bir sınıf çalışması olarak yürütmenin da, legalite ile illegaliteyi yaratıcı bir tarzda bütünleştirmenin de sorunları burada yatıyor. Biz bu doğrultuda daha güçlü adımlar attığımız ölçüde, sorunlarımız daha farklı bir yere gelecek.

Ama biz şöyle bir sorunu da bir dönem daha yaşayacağız. Bugün dönem gerçekten kötü ve saflarımıza gelen insanlar çok sancılı. Biz halihazırda bir insanı hızlı kazanmak için üye olmadığı halde organlarımıza alıyoruz, yani üye olup olmamasına fazla bakmıyoruz. Çünkü tekil bir eğitimi faaliyeti ve çalışma içinde bu insanı kazanamayacağımızı biliyoruz. Asgari bir güven veriyorsa, çalışmak istiyorsa, bir çalışma grubu ya da organına (adının ne olduğu çok önemli değil) alıyoruz. Bugün dönem bizi buna zorluyor, başka türlü insanları örgütsüz bırakmış oluyoruz. Buraya alıyoruz, buradaki sürecine göre ya bir parça daha güven veriyor, ilerliyor, kendince bir yeri dolduruyor. İster başvurmuş olsun isterse olmasın, gerçekte fiili bir üyemiz haline geliyor, böyle olmazsa da dökülüp gidiyor.

Burada sorunlar yaşayacağımız açık. Yani bir organa alıp çalıştırmakla, onun gerçekten asgari ölçülerde siyasi pratik içinde sınanmış bir parti üyesi niteliğini kazanması arasında bir mesafe hala kalacak. Ve önümüzdeki dönem böyle sancılı giderse, bu noktada pek çok kez boşa da düşeceğiz. Daha önce de üyelik sorununu tartışırken aynen böyle söyledik. Belki yarısında boşa çıkmayı bile göze alarak böyle bir adım atmak, örgütsüz insan bırakmamak durumundayız. Bu sürece ancak böyle yüklenirsek, bunun üzerinden bir tarz oturursa, kayıplarımıza rağmen kazanacaklarımız daha fazla olur, dedik. Eğer bu sorun siyasal faaliyetlerimizin sorunları üzerinden çözülecek bir sorun olarak anlaşılırsa, burada dar hukuksal bir sorun olmaktan çıkar, gerçek politik ve örgütsel anlamını bulur. Sorun da zaten ancak buradan çözülebilir.

Siyasal dönemden ve sınıf hareketinin durumundan kaynaklanan sorunlar

Buna rağmen bu tartışmayı bütünlemesi gereken şöyle bir yan da var. Bugün sınıf içinden çok fazla ve çok hızlı kadrolaşamıyoruz. Hem kendi zayıflığınız, hem de sınıfın öncüsünün zayıflığı yüzünden. Sınıfın öncüleri sınıf hareketi içinde arkasında bir kitle görür, buradan güç alır, bunun üzerinden bir devrimci kimlik edinir ve bir davanın sürdürücüsü olur. Ama bugün hala da daha çok ideolojik kavrayışla ayakta kalabilen insanlar üzerinden bizim faaliyetimiz yürüyorsa; yani bugünün dünyasını, bugünün Türkiye'sini bir parça anlayan, devrimciliği buralara da dayanan insanlarla bizim sürekliliğimiz olabiliyorsa, bu sancılı dönemin mantığını anlatıyor. Sorunu bu yönüyle de tartışmamız gerekiyor.

Halihazırda tüzük sorunundan çok örgüt sorununu tartışıyoruz. Biz bugün herşeye rağmen ideolojik güçle ayakta duran, geldiği sınıf kökeniyle kusurları olan, yani devrimci disiplin alanında zayıf olan insanlarla, bunların yaratıcılıkları, gücü vb. ölçüsünde bir faaliyet yürütüyoruz. Bu faaliye içinde bunların bir kısmını döküyoruz (bunlar elbette hendek de dolduruyorlar, bizim deyimimizle), sürdürme gücü olanlarla yeni dönemi kucaklamaya çalışıyoruz. Yani 20 yıllık örgütler çürüyüp dökülürken, bizim sürecimizin de böyle sancılı yaşanmasının muhakkak bir mantığı var. Bu bugünün Türkiye'sinden geliyor, yalnızca bizim

zayıflıklarımızdan gelmiyor.

Süreç böyle olduğu ölçüde, hareketin önündeki temel halkayı yakalayıp buna göre bir politik faaliyet örgütleme sorumluluğuna uygun davranacak, bu kimliğini kendisinde birleştiren insanlara ihtiyacımız var. Ama halihazırda bu alanda zorlanıyoruz. Ya devrimci kimliği, disiplini sağlam, bu alanlarda çok aksamayan, ama politik faaliyeti sürüklemekte zayıf insanlarla karşılaşabiliyoruz, bunun örnekleri var saflarımızda. Veya bir parça yaratıcı bir biçimde faaliyetin önünü açan, burada bir güç ortaya koyan, ama öte taraftan da disiplinde, devrimci kimlikte, başka şeylerde aksayan bir insan tablosuyla karşılaşabiliyoruz.

Bu bugün yaşadığımız bir sorun, partili süreçte de bunu yaşayacağız. Kongre yaratacağı motivasyonla, kenetlenmeyle, kapasitesi olan ama parti kadrosuna uygun bir disiplinle hareket etmeyen insanları sarsmak ve kazanmak konusunda kendi rolünü oynarsa, bu alanda bir sıçrama yaşarız, yaşamak zorundayız. Partili sürecin çok temel halkalarından biri bu diyoruz. Bugün bir parça politik yeteneği ile süreci buraya getiren, ama şöyle veya böyle farklı biçimlerde aksayan yoldaşları bir biçimde sıçratmak, bu platformda kazanmak ve kuruluş sonrası süreci buradan kazanmak gibi bir sorunumuz var. Bu sıçramayı yaşamak zorundayız. Bugün politik olarak biraz yetenekli olan insanlar yönetici oluyorlar doğal olarak. Pratik faaliyeti yürüten, insanları sürükleyen insanlar oluyorlar. Onlarda iş aksadığı ölçüde, aşağıda da aksaması çok doğal. Zaten döne döne işaret edilen de bu. Bize geliyor insanlar, yukarıda bir parça aksayan bir şeyi gördüğü yerde, bu aşağıya doğru çok daha fazla bir biçimde yansıyor bu insanlar şahsında. Tablonun bir de böyle yanı var.

Bir de bir parça marjinal, işsiz gençler var ki, onların disiplin alanında apayrı sorunları var. Mesela eğitim çalışması üzerine konuşuyoruz. Aslında belli ölçülerde eğitim çalışmasını yapıyoruz. Ama bu gerçek bir siyasal faaliyet ile bütünleşmediği ölçüde gerçek sonuçlarına ulaşmıyor. Ve bugünkü insan malzemesinin zaten böyle bir yeteneği olmadığı, bu kanaldan gelmediği ölçüde, ayrıca iki misli zorlanıyor. Yani kadrolaşma esasta bir siyasal faaliyetin içinde gerçekleşir de, siz bunu yanısıra güçlü bir eğitim çalışmasıyla da birleştirirseniz, ancak bu taktirde bu bir sıçramaya dönüşür.

Biz Kuruluş Kongremizden bir sıçrama ile çıkacaksak eğer, kadrolarımıza bundan önce uyguladığımız kıstasları uygulamayacağız. Yani partinin kuruluşuna kadar olan dönem bir dönemdir, bu dönem kapanacak, bundan sonra partinin suç ve ceza, görev ve sorumluluk kavramları ve kıstasları olacak. Bu çerçevede kıstaslarımız, tarzımız farklı olacak. Artık bunu iddia edebiliriz, etmek zorundayız. Buradan böyle bir birikimle, böyle bir sıçramayla çıkmak durumundayız. Artık hatalara karşı, suçlara karşı kılıcımız daha farklı işlemek durumunda. Ama sınıf hareketin seyri temelden değişmediği, sürecimiz de hala bir parça sancılı gittiği ölçüde, bu formülün tehlikeli bir yanı da var. *"Sol Komünizm"* deki esaslar üzerine tartışmak, bizim bugünkü gerçekliğimizde çubuğu nereye bükmek gibi bir tartışmayı da içeriyor doğal olarak. Ve gerçekten tekil olarak bir dizi sorumsuzluğun ortaya çıktığı yerde, biz ne kadar sert olacağız, cezaları nasıl vereceğiz, ceza vermek biçimsel bir şey olmayacaksa, bu insanları görevlerinden aldığımızda yerlerini nasıl dolduracağız, burada kaybettiklerimizle kazandıklarımıza nasıl bakacağız vb. gibi sorunlarımız hala olacak. Çok sayıda öncü devrimci işçi bir anda bizim saflarınıza akmayacaksa eğer, ki bu sorunun kısa dönem için olumsuz yanıtı şimdiden belli, böyle bir sorunumuz doğal olarak olacak.

3. Konferans, "çok verilenden çok istenir, bundan sonra isteyeceğiz" denilmiş, 3. Konferans sonrası süreçte bunun önemli bir kısmı yapılamamış. Anlayabildiğim kadarıyla, Nadir yoldaşın çağrısı bir yönüyle bunların niye yapılamadığını tartışmak gibi bir boyut da içeriyor. Yani yoldaş, aslında yapabileceklerimizi de yapmadık, bu çerçevede daha farklı davranabilirdik diyor. Önümüzdeki süreçte gerçekten kılıcımız ne kadar işleyecek?

Kongremiz buna sahip çıkarsa bu sorun aşılır, bu iki kere iki dört. Burası bu bilinçle sahip çıkacak, ama aksadığı yerde yine sorunlar karşımıza çıkacak. Biz muhakkak ki iradeye vurgu yapacağız ve bunun gerçek bir karşılığı olmak durumunda. Ama *"Sol Komünizm"* deki değerlendirmeyi bugünün Türkiye'sinin tablosuyla, sınıf hareketinin tablosuyla, öncüsünün tablosuyla, buradan çıkmış bir örgüt gerçekliği tablosuyla birlikte anlamazsak, bir sürü ceza veririz, bunun da açmazlarıyla

yüzyüze kalırız.

Biz bu ikisi arasında hala da bir denge bulmak sorunuyla yüzyüzeyiz. Buradan bir sıçramayla çıksak bile, bir karamsarlık olarak söylemiyorum bunu, ama en azından tartışmada vurgu yapılan yerler farklı olduğu ölçüde, (*"Sol Komünizm"* deki alıntı üzerinden 3. Konferans sonrası yapılabilecek şeylerin yapılamadığına ilişkin bir parça değerlendirme farklılığının olduğu yerde), bu ikisi arasında bir dengeye, yani getirecekleri ile götürecekleri arasındaki dengeye yine de bizim ihtiyacımız olacak.

Tüzüğe dayalı yaşam örgütte yeni bir dönem başlatacak

Aykut: Sorun, pratik bir takım örgütsel süreçlere ilişkin deneyimlerle temellendirilmeye çalışıldı. Böyle olunca bir parça dağıldı, tartışma doğal olarak örgüt alanına kaydı. Ama ben bu sorunu, temel ölçütlerimizin tek tek kişilere uygulanıp uygulanmaması ya da uygulandığında ne tür sorunlar çıkaracağı gibi dar bir kapsamda ele almamak gerektiğini düşünüyorum. Temmuz yoldaş az önce bunun "kılıç" olarak kullanılmasından sözetti. Bu kılıç, tek tek kişilere değil, fakat toplam olarak biriken zaaflara yönelik olduğu ölçüde ve kongre tam da örgütün şimdiye kadar biriktirdiği zaaflarla devrimci bir tarzda hesaplaşabildiği, bunu güvenceye alabildiği takdirde, etkili olabilecektir. Sadece tüzük anlamında söylemiyorum bunu. Sonuçta tüzük tartışmasını bu kapsamda ilk defa yapıyoruz. Bugün artık bir parti kuruyoruz, tüzüğü üzerine konuşuyoruz. Dün ise daha farklı bir süreç izliyorduk.

Dolayısıyla soruna denge sorunu olarak bakmaktan öte, bence konuyu bugün bu partinin ihtiyaç duyacağı tüzüğün esasta ne olması gerektiğini tartışma alanına çekmeliyiz yeniden. Nasıl uygulanacağı sorunu kuşkusuz vardır, nitekim bu tartışma da yapılıyor, yani bu tüzüğün gerçekten kağıt üzerinde yazılı bir belge olarak kalmamasının güvencesi ne olacaktır? Burada tek başına tüzüğün soyut planda doğru bir şekilde ifade edilmesinin ötesinde, gerçekten örgütsel ve ideolojik olarak temellendirebilmesidir asıl önemli olan.

Cihan yoldaşın vurguladığı bir nokta vardı; "en iyi tüzük bile, gerçekten bunu uygulayabilecek devrimci örgütle bütünleşemiyorsa, boşlukta da kalabilir", demişti. Bizim hem tüzüğün formülasyonunda, hem de uygulamasında gözetmemiz gereken budur öncelikle. İlk defa tüzüklü bir yaşama geçeceğiz. Bu yönüyle baktığımızda, bir torna işlevlidir diye düşünüyorum ben, tüzük herkes için geçerlidir. Tek tek şahısların şu veya bu davranışlarına düzen vermek olarak algılanmamalıdır. Tüzük yeni bir tarzın kendisidir, bu anlamıyla parti örgütümüz için yeni bir varoluş tarzıdır.

Uzun zamandır kullandığımız bir deyim var; kurucu unsur olmak! Kurucu olmak ile kurulu bir yapıya eklenmek arasında bir fark var. En önemli zorlanma alanlarımızdan bir tanesi de bu. Kendi süreçlerim üzerinden de söyleyebilirim; kurulu, az çok oturmuş bir alana gidip çalışmadım. Dolayısıyla henüz o süreçlerdeki zaafların getirdiği zayıflıkları ben de taşıyorum, belli darlıklar taşıyorum herşeyden önce. Gittiğiniz alanda eğer bir birikim, bir süreklilik yoksa, o süreklilik içinde biriken deneyim yoksa (sadece pratik somut olanaklar anlamında söylemiyorum, bilinç anlamında da böyledir bu), sen gerçekten güçlü bir kimlik ortaya koyamıyorsun. Dönüyorsun ve şöyle düşünüyorsun; demek ki bana düşen görev, burada yeni bir süreci başlatmak ve buradan örgütsel süreçlere yaslanmaktır. Ama ne kadar yaslanabildiğiniz de pratik süreçlerinize baktığınızda ortaya çıkıyor.

Karamsarlık sorunu değil bu, böyle algılamamak gerekiyor. Cihan yoldaş konuşmasında, tarihsel birikime yaslanmak, Türkiye'nin otuz yılına ve kendi on yıllık birikimimize yaslanmak demişti. Biz şu anki on yıllık birikimimize baktığımızda, en yeni üye bile bu sürecin sorunlarını kendi cephesinden ortaya koyabiliyor, tartışabiliyor. Burada süzülmüş bir sonuç olabilmeli bence. Bu kongrenin, kendisi ilk defa bu kapsamda sorunlarla yüzyüze kalmasından dolayı, çözümleri de daha üst düzeyde tanımlayabilmesi gerekiyor. Biz diyelim ki tüzük sorununu çözdüğümüzde, partimizin ikinci kongresinde belki tüzük sorunu başka bir kapsamda tartışılacaktır. Aynı şekilde örgüt sorunu daha başka bir kapsamda tartışılacaktır, programa ilişkin sorunlar başka bir kapsamda tartışılacaktır.

Şunu söylemek istiyorum. Gerçekten bugünün yükünü (pratik anlamda değil,

koyduğumuz hedef anlamında söylüyorum) omuzlayabilmek için birçok şeyi bir arada başarmak durumundayız. Bunun için de daha fazla bir yoğunlaşma gerekiyor. Şimdiye kadar koyduğumuz hedef ile ulaşabildiğimiz nokta arasındaki mesafeyi, tam da partimizin gündemi üzerinden tartışmamız gerekiyor. Yani birçok şey yine aksayabilir, yine oturtamayabiliriz, ama bence çözücü halka artık partidir. Onun kimliğidir, tüzüğüdür, programıdır. Bu çerçevede tartışmamız gerekiyor.

Sonuç olarak, bu tüzük şöyle uygulanırsa nasıl sonuçlar doğurur, böyle uygulanırsa nasıl sonuçlar doğurur, bunu nasıl dengeleriz sorunu, bence buranın, sorunu daha temel noktalardan ve daha genel bir çerçeveden tartışması gereken kongremizin gündemi olmaması gerekiyor. Bizim bunu toplam ihtiyacımız çerçevesinde, kongrenin önüne koyduğu hedefler çerçevesinde tanımlamamız gerekiyor.

Tüzük üzerine konuşmak gerekirse; herşeyden önce, bir örgütsel keyfiyet alanı var. Bu tek tek insanların yaşamına da yansıyor. Biz bunu ne ölçüde denetleyebiliyoruz? Kendimizden başlayarak sorduğumuzda, aslında bu tüzüğün ne kadar bağlayıcı olduğunu gösteriyor. Tüzük sorunu, bir takım ilke ve esasları belirleyip bunu uygulayıp uygulamamak sorunu değildir. Kadronun yaşantısına, siyasal eylemine biçim vermek sorunudur. Ben tüzüğün mesela şu noktada çok bağlayıcı olması gerektiğini burada hissettim. Bir sorun karşısında aynı organ üyesi iki insan iki ters yaklaşım koyabiliyorsa, demek ki burada ne ideolojik birlik, ne programatik birlik var demektir. Dahası kollektif kimlik yoktur. Gerçekten böylesine köklü sorunlarla karşı karşıyayız. Biz bir örgütten partiye gitmekten öte, gerçek bir parti örgütüyle gerçek bir partiyi bir arada inşa etme, yaratma görevi ile karşı karşıyayız.

Bu alanlara inmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Yani tüzüğün nasıl uygulanacağından çok tüzüğün ne ifade ettiğini tartışmamız ve kavramamız gerekiyor. Bunun bizim için bir ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Sorun 3-5 ilke eklemekten öte, bugün önümüze koyduğumuz program ve hedeflerle ilişkisini kurabilmek, somut olarak kavrayabilmektir. Eğer bu kongrede bu gerçekten yerli yerine oturamazsa, süreç yine başka bir tarzda kendiliğindenliğe bırakılmış olacaktır diye düşünüyorum.

Semih: Tartışmamız biraz tüzük tartışmasının ötesine geçti, örgüt alanına kaydı. Örgüt tartışması çerçevesinde demokrasi, disiplin vb. daha önce de bir parça tartışmıştık. Disiplin, bir partinin, hele de devrimci bir partinin ayakta kalabilmesi için olmazsa olmaz bir koşuldur. Örgüt içi demokrasinin gerçekte disiplin için olduğunu söylerken, bunu hep şöyle düşündüm. Disiplin; bir takım kurallara uymak ya da uymak zorunda kalmak değil, onları bir zorunluluk olarak görmek, hissetmek, bunu enine boyuna içselleştirebilmek demektir. Daha doğrusu gerçek anlamını ve ifadesini burada bulabilmelidir. Örgüt içi demokrasi aslında disiplini sağlayabilmenin bir aracı. Temel amacı bu olabilmeli, buna hizmet edebilmelidir. Devrimci açıdan ve devrimci bir partide sorun başka türlü konulamaz ve anlaşılamaz. Örgüt içi demokrasi örgüt içi disiplini pekiştirmenin, örgütün merkezi iradesine bağlılığın bir aracı olmak durumunda. Her komünist militan demokratik haklarının bu devrimci amacının bilincinde olmalıdır.

Şu da olabiliyor; insanlar disipline, bir takım kurallara uyma adına, gerçekte ikna olmadıkları halde olmuş gibi hareket edebiliyorlar. Böyle durumlar daha çok da iç demokrasinin gelişmediği bir ortamda yaşanabiliyor. Bunun üzerinde aslında daha sonra patlayan ya da kendini başka bir şekilde ifade eden, bir takım disiplinsizlik sorunları da ortaya çıkabiliyor.

Ben demokrasi ile disiplini diyalektik bir ilişki içerisinde, bir bütünlük içerisinde kavrıyorum. Bunlar birbirlerini bütünleyen kavramlar. Bu temel üzerinden hareketle, yeni kazanılan insanlar, işçiler vb. üzerinden sorun yaşanan alan bu değil bence. Biz sorunları yeni gelen insanların kazanılış biçimleri ya da kimlikleri üzerinden değil, geçmişten gelen alışkanlıklar ve onların kendisini yeniden üretmesi üzerinden yaşıyoruz daha çok. Temmuz yoldaş kazanılmış yeni bazı işçiler üzerinden somut örnekler verdi, aslında bunlar daha da çoğaltılabilir. İşçi kökenli yeni yoldaşlarımız için disiplin temelli bir sorun olmuyor ve olmayacaktır da. Bunun tarihsel örnekleri de var, RSDİP'nin yaşadığı süreçler ortada. Disiplin sorunu daha çok küçük-burjuva aydın ya da yarı-aydın çevrelerden gelen, bu kökenden gelen unsurlarda ortaya çıkıyor.

Bizde yaşanan bir takım yaptırımlara uymama vb. değil. Onu kavrayamama, anlayamama, içselleştirememeyle ilgili bir sorun. Yani bizde disiplin sorunu yeni kazanılan insanlara ilişkin bir sorun değil. Kendi iç normlarımızla, davranışlarımızla, ilişkilerimizle, sınıf kimliğimizle ilgili farklı bir sorun.

Ben aslında tüzük üzerinden belli şeyler söylemek istiyorum. Birincisi, kafamda net olmayan bir sorun var. Tüzük genellikle üye, aday üyeleri tanımlayan ve partinin bu temeldeki işleyişini, parti organlarını, bölge, il, merkezi organlarını, kongrelerini, buradaki işleyişi içeren bir yapıya sahip. Bizim parti tüzüğümüz de böyle olacak. Ama bugün üye ya da aday üye olmayan, özellikle belli çalışma alanlarında çok sayıda insan var, ordaki işleyiş nasıl gerçekleştirilir? Kuşkusuz mümkün olduğu kadar çok insanı aday üye ya da üye yapmak gibi bir kaygıyla hareket edeceğiz. Kaldı ki bu zaten sürekli uygulanagelen bir basınç. Ama öyle bazı özgün yerler var ki, örneğin bir açık alan ve karşımıza bundan sonraki süreçte çıkacak benzer başka çalışma alanları gibi... Onun üzerinden nasıl bir işleyiş gelişir, bunu yeterince netleştiremedim kafamda.

Kuşkusuz tüzük bir hareketin iç birliğini somutlayan bir belge. Ama onun ötesinde bir anlam taşıyor. Bir işlerliği sağlamak çerçevesinde, organlar arası ilişkileri, haklar ve görevleri, yetkiler ve sorumlulukları ortaya koyuyor. Tüzük zaman içerisinde gelişebiliyor. Marks ve Engels'in saflarında yer aldığı Komünistler Birliği'nin çok kısa bir tüzüğü var, iki sayfa yanılmıyorsam. Süreç içinde tüzük maddeleri ayrıntılandırılmış, yaşanan pratikler üzerinden geliştirilmiş. RSDİP'in de nispeten kısa bir tüzüğü var, parti örgütü ona göre biçimlenmiş. İl ve bölge konferanslarını kurumlaştıran bir partide bunların herbirine ilişkin belli esaslar tanımlanabiliyor. Bizim tüzüğümüz de bugünkü durumumuz ve ihtiyaçlarımız üzerinden oluşacak. Yani yıllarca geçerli olabilecek bir tüzük yapısı olmayacak. İhtiyaçlar çerçevesinde dönem dönem değiştirilebilecek. Ama belli bir süreci öngören, örgütlenme biçimi üzerinden netleştirilen bir yapıda olacak. Mesela TİKB'nin tüzüğünde uzun uzun amaçlar tanımlanmış, disiplin, eleştiri-özeleştiri vb. üzerine bir sürü şey yazılmış. Oysa tüzük disiplinin ne olduğunu anlatan değil, partide disiplinin işleyişini ifade eden bir belge.

Tüzük neticede nedir, ne işlev görecektir? Genel olarak çizgimizle ve dönemsel olarak örgüt sorunlarımızla bağı nedir? Bu konuda bir ön fikir oluşturmak için tartışıyoruz burada. Ve bence bu açıdan son derece işlevli.

Tüzüğü hukuksal biçimi üzerinden değil siyasal ve örgütsel özüyle kavramalıyız

Ceren: Geneldeki konuşmalarda tüzüğün kaleme alınmasının aslında çok fazla sorun olmadığı, kaleme alınacak bir metin üzerinde yoldaşların rahatlıkla anlaşabileceği söylendi. Demek ki burada ortaklaşmamız gereken sorun farklı bir sorun. Değişik yoldaşlar konuşmalarında belirli şeyler söylediler, çubuk bükmek, denge kurmak vb. türünden. Ben bu sorunun çubuk bükmek ya da denge kurmak değil, gerçekten tüzük olayının ne olduğu konusunda anlaşmak olduğunu düşünüyorum ve tam bir açıklık var mı bilemiyorum. Biraz şöyle bir eğilim var, tartışma biraz örgüt alanına kaydığı için çok fazla somutlanamadı, ama tüzüğe biraz hukuksal bir belge olarak bakmak (bir takım yaptırımlar, uygulamalar vb. gibi özellikle dile getirilen şeyler üzerinden söylüyorum) gibi bir eğilim de var.

Ben tüzük sorununa bir takım yaptırımlarların uygulanması üzerinden bakmıyorum. Özellikle bir parti kongresi üzerinden baktığımızda, eğer gerçekten tüzük konusunda belli bir kavrayış ortaklığı sağlayabilirsek (ki tüzük benim için esas olarak bir ideolojik bakışı, bir kavrayışı yansıtan, böyle bir içeriği olan bir metni ifade ediyor), eğer bu konuda bu kongrenin kurucu unsurları olarak belli bir açıklığa ulaşabilirsek, bu durumda Tuna yoldaşın sözünü ettiği bir takım kriterleri uygulamak noktasında çok fazla bir problem yaşamayacağız biz. Eğer buradaki bileşim olarak bu platformdan disiplin konusunda olsun, demokrasi konusunda olsun, içselleştirmiş, belli bir kavrayışa ulaşmış, bir bilinç açıklığına kavuşmuş olarak çıkabilirsek, devrimcileşme süreçleri yeni olan insanlara ilişkin sorunları da çok rahat aşabileceğiz.

Sonuç olarak esas vurgulamak istediğim nokta şu. Biz gerçekten bu platformdaki kurucular olarak tüzükte ifadesini bulacak bir örgütsel yaşamın pratiğini yaratabilirsek, bunun ötesinde çok fazla bir sorun yaşamayacağız.

Yeni insanlar olsun, bu kongre bileşimi dışında kalan bütün örgüt kadroları olsun, biz onları alıp kendi içimizde eritmek, şekillendirmek konusunda çok fazla bir güçlükle karşılaşmayacağız. Temel problemin buradan çıktığını düşünüyorum. Gerçekten de buradaki platformda tüzük çerçevesinde alt alta sıralayacağımız maddeler üzerinde esasa ilişkin çok fazla bir tartışma yaşamayacağız. Bir örgütü şekillendirmek diyoruz, örgütsel bir takım kriterler diyoruz, biz bu çerçevede bir açıklığa, bu konuda bir anlayış birliğine kavuşabilirsek, bunun pratiğinin sahipleri olabilirsek, bunun ötesindeki sorunların çözümünde çok fazla zorlanmayacağımızı düşünüyorum. Soruna buradan bakılması gerekiyor.

Semih: Konuşmamda bazı noktaları iyi ifade edemediğimi düşünüyorum. Önümüzdeki süreci gözönüne alarak tüzüğü buna göre biçimlendirmek derken, aslında söylemek istediğim daha somut olarak şöyle. Bizde bir işleyiş var. Merkez komitesi, il komiteleri, illerde alt bölge komiteleri vb,. Ama hareketin şu anki durumu düşünülünce, bunun belli bir işlerliğe kavuşabilmesi sorunu var. Yeni çalışma bölgelerimiz var, bu çerçeveden bir işleyiş biçimi oluşturmak, önümüzdeki süreçte hayata geçirebileceğimiz bir işleyiş biçimi üzerine düşünmek, buna göre tüzüğü biçimlendirmek, söylemek istediğim bu.

Partide sağlam bir disiplini oturtmak bir zaman ve gelişme silreci sorunudur

Cihan: Ben birkaç nokta üzerinde durmak istiyorum. Öncelikle Lenin'in önemli pasajından başlayacağım. Bu pasajın çok önemli olduğunu ve bunun bugün bizim için apayrı bir önem taşıdığını yeniden vurgulamak istiyorum.

Lenin bir yön gösteriyor, bir doğrultuyu vurguluyor. Dolayısıyla bu metni doğru anlamak ve doğru yorumlamak önem taşıyor. Eğer Bolşevik disiplini ancak bu düzeye geldiğimizde yaratabileceksek bizim işimiz var, gibi bir karamsar duyguya kapılmamak gerekiyor. Bir kere Lenin'in yaptığı tartışma nereden doğmuştur, ona bakmak lazım. Tartışma Avrupa'da bir takım küçük "sol"cu çevrelere ya da mevcut partiler içerisinde devrimci coşkularıyla öne çıkan, ama yaşanan deneyimleri, mücadelenin güçlüklerini ve karmaşıklığını hesaba katmayan "sol" komünist gruplara karşı bir tartışmadır. Onların bu konudaki yanılgılarına karşı uyarıcı bir eleştiridir sözkonusu olan.

Bolşevik partisinin gerçekten de ideal bir disiplin var, bunu çarpıcı biçimlerde örnekleyebilirim, ama girmek istemiyorum. Orada sözkonusu olan, Ekim Devrimi'ni başarmış olan bir partinin, o çelik disiplin diye tanımlanan mükemmel disiplinidir. Gerçek bir proleter partinin, bir sosyal devrim partisinin, yani sosyal devrimi hedef almış ve sonuçta gerçekleştirmiş bir partinin disiplini... Lenin sol komünistlere diyor ki; bu disiplini bu kadar çok övüyorsunuz da, bu disiplinin nasıl kazanıldığı, bu düzeye nasıl gelindiği üzerine hiç düşündünüz mü? Siz şimdi bu disiplini bir anda kendinize atfediyorsunuz, bu disiplinin taşıyıcıları, temsilcileri ruh haliyle hareket ediyorsunuz da, gerçekten öyle olabilmeniz mümkün mü? Hangi deneyimlerden, hangi pratiklerden geçtiniz de, kendinize böyle üstün özellikler ya da yetenekler atfediyorsunuz? Bu temelde bir eleştiri Lenin'in eleştirisi. Bu eleştiriyi biz bugün küçük-burjuva devrimciliğinin bu alandaki yanılgılarını eleştirirken de ortaya koyup kullanmıyor muyuz? TİKB yıllardır kendisi için, küçük ama çelikleşmiş Bolşevik bir örgüt, diyebiliyordu. Vesile doğdu, tutup sorduk: Neye göre ama? Neyin içinde çelikleştiniz? Bolşevik çelikleşme denilen şeyin ne olduğunu, ne anlama geldiğini, hangi tarihi süreçlerde ve hangi sınıfsal zeminlerde gerçekleştiğini gerçekten biliyor musunuz? Bunun üzerine ciddi biçimde hiç düşündünüz mü? Buna hangi süreçlerin ardından nasıl ulaşılır?

Küçük-burjuva devrimciliğini eleştirirken hep bu noktalar üzerinden anlamlı eleştiriler yöneltiyor muyuz biz?

Lenin bir doğrultu gösteriyor, bu doğrultu üzerinden ilerlerseniz kendi disiplininizi adım adım üretirsiniz, diyor. Proletarya partisinin disiplininin geliştirilmesi, korunması, zaman içinde pekiştirilmesini üç temel nokta üzerinden ortaya koyuyor. İlkin, sorunu öncü partinin temel bir niteliği üzerinden koyuyor. Öncünün sınıf bilincine, kendini davaya, devrime adama yeteneğine, politik sağlamlığına, fedakarlık ve yiğitlik yeteneğine dikkat çekiyor. Bu, birinci temel koşul. İkinci olarak, devrimci öncünün çalışan yığınların geniş kesimleriyle, elbetteki

öncelikle proleter kitlelerle fakat yanısıra öteki emekçi kitlelerle bağ kurma, onlarla yakın ilişkilere girme, kaynaşma, onlar içinde erime yeteneğine dikkat çekiliyor. Bu ikinci temel koşul. Ve üçüncü olarak, doğru bir siyasal çizgi, ama doğruluğu kendinden menkul olan değil, doğruluğu geniş yığınların kendi özdeneyimleriyle de görülen, gösterilebilen bir siyasal çizgi, strateji ve taktikler. Bu da üçüncü temel koşul.

Bu üç temel koşulu sıralayan Lenin, ardından ekliyor, bunlar olmaksızın diyor, disiplini yerleştirmek için yapılan, yapılacak olan bütün girişimler, kaçınılmaz olarak başarısızlığa uğrar.

Dikkat edin, tüm bunlar, sayılan temel koşullar bir yön belirten noktalar. Kaldı ki, Lenin bunu zaten kendisi özellikle ve önemle belirtiyor. Bu koşullar birden bire ortaya çıkmaz, bunlar ancak uzun çabalar ve çetin deneyimlerle yaratılır diyor. Devrimci teorinin ve bilincin rolünü de burada ihmal etmek bir yana gereğince vurguluyor. Devrimci teori bu koşulların yaratılmasını kolaylaştırır, diyor.

Yineliyorum, bu koşullar bir yön, bir doğrultu gösteriyor, önemli olan bu yöne girmek, bu doğrultuyu bilinçli bir tutumla gözetmek ve izlemektir. Biz şimdiden bunları hareket noktası almazsak, bir örgütü, onun sorunlarını, güçlüklerini kendi içinde evirir çevirir dururuz; insanlara kendi içinde disiplini anlatırız anlatırız, ama bir türlü de bu disiplini neden egemen kılamadığımıza şaşar kalırız. Biz elbetteki disiplini bir bilinç kalıbı olarak vermeye çalışalım, değerler sistemi olarak vermeye çalışalım, insanın bir aklı olduğuna ve ideolojik etkileme yoluyla bu aklın bu doğrultuda yönlendirilebileceğine inanalım, bunun gereklerini yapalım. Ama örgütü böyle bir doğrultunun içine sokamadığımız sürece, döne döne başarısızlığa uğrarız ve hep de bu başarısızlığa, bu kısır döngüye şaşırır dururuz.

Önemli olan, bu noktada bu ikisinin birliğini sağlayabilmek. Aynı şey program için geçerli, aynı şey ideolojik çizgi için geçerli. İdeolojik çizgi bir niyeti belirtiyor aslında, girilen bir yönü, bir doğrultuyu belirtiyor. Ama sizin o ideolojik çizginin taşıyıcıları olup olamadığınızı, o ideolojik çizgiyi hayata geçirme kararlılığınızın olup olmadığını süreç belirleyecektir. Siz o yöne girmişsiniz, güzel, bu başlangıç olarak iyi bir şey. Bu önemli bir kazanım, önemli bir ilk adım. İlk adım her zaman önemlidir, orada bir yön bulmuşsunuz siz, o yönde yürürseniz zaman içerisinde mesafe alırsınız. Hepsi bu.

Disiplin sorununda Lenin'in saydığı temel noktalara bu gözle bakmak gerekiyor. Biz yaşamın dışında insanları eğitemeyiz.

Aslında konuşmamın sonuna bırakmak istediğim bir noktayı da burada belirmek istiyorum; eğer politika üretemiyor ve uygulayamıyorsanız, politikayı temel almak istediğiniz sınıfa taşıyamıyorsanız, bu temelde onunla birleşmede mesafe alamıyorsanız, ne yaparsanız yapın, bir takım sorunları hep yaşarsınız, bazı şeyleri gerçekten uygulatamazsınız. Bir süre için uygulatırsınız, insanlarda bir süre için iyiniyet yaratırsınız, coşku yaratırsınız, bir süre sonra bu iyiniyetli, bu coşkulu insanlar, bu sadık insanlar niye bir noktadan sonra gerildi, probleme dönüştüler, ne oldu da böyle oldu der, sonuca şaşırır kalırsınız.

Siyasal çalışmanın ve devrimci eylemin içinden kadrolaşmalıyız

Başarı için, zaman içerisinde sonuç almak için sınıf alanına geçmek zorundasınız, bunu çalışma alanı olarak söylüyorum, yoksa sınıfı kazanıp temel dayanak haline getirmeyi kastedmiyorum, bu yılların sorunu ve bu alanda başarı bizi aşan bir dizi etkene de bağlı. Ama birincisi, yönünüz, yöneliminiz net ve güçlü bir biçimde bu çalışma alanına olacak. İkincisi, politika yapacaksınız, grup politikası değil ama gerçek ve etkili sınıf politikası yapacaksınız. Taktik sorunlar kapsamında tartıştığımız temel problemi kastediyorum bununla. Üçüncüsü, güçlerinizi mümkün mertebe bu politik faaliyetin, bu politika yapma pratiğinin ve sınıfa yönelmiş politik çabanın içinden devşirmeye bakacaksınız. Böyle yaptığınız zaman, ideolojik etkilenme aracıyla kazanılmış işçi türünden örnekler yalnızca ayrıksı örnekler olarak kalır ve gelip böyle tartışmalara konu olmaz.

Biz örneklerimizi kendi çizgimiz doğrultusunda bir faaliyetin içinden kazanılmış insanlar üzerinden bulup çıkaralım. Bu noktada problemler varsa bunları ortaya koyalım, bunları tartışalım. Denilebilmeli ki, yoldaşlar biz partinin sınıf yönelimi politikası

çerçevesinde şu üç ya da beş fabrikayı hedef aldık, bir senedir burayı dövüyoruz, buraya bildiri taşıyoruz, içerden faaliyet yürütüyoruz, şöyle özgül politikalar üretiyoruz, şöyle platformlar oluşturduk ve bu arada şu beş ya da on işçi ile ilişkiler geliştirdik; bu ilişkiler belli bir noktaya geldi, ki o etkilenme çabamızın yarattığı hareketliliğin ilk ürünleri oldu bunlar, ama bu işçiler şu şu noktalarda zaaf gösteriyorlar, şimdi biz buna, bu duruma, bu gerçekliğe nasıl yaklaşacağız? Tartışma böyle olsa, böyle gündeme gelse, böyle bir tartışma gerçek bir pratiğin bir yansıması, gerçek bir sınıf çalışmasının ifadesi, dolayısıyla da gerçek hayatın bir parçası olur. Oysa biz hayat dışı sera örnekleri üzerinden bir takım sonuçlar süzmeye kalkıyoruz. Bilmem nerede, kimin tanıdığı olduğu için, ideolojik sorunlara da ilgi duyduğu için bir taraftar bulmuşuz, bunun üzerinden bir işçi kalıbı çıkarıp sunuyoruz.

Bence böyleleri sınıf dışı unsurlardır. Görünürde hayatın içinde, gerçekte hayatın dışındadırlar. Hayatın içinde olmak eylemin içinde olmaktır. Sınıf kendi halindeyken, eylemsizken gerçekte hiçbir şeydir. Hareketliliğin ürettiği ileri işçi öğeler gerçek öncülerdir. Bunlar sosyalizm bilincine uzak da olabilir. Son Makina Kalıp deneyimi bu açıdan uyarıcı ve öğretici değil mi? Kimi işçiler eylem öncesinde MHP'li ya da Refah'lı oluyor, ama direniş patlak verdiğinde de bu eylemin öncüsü oluyor. Ve bir süre sonra bunlar, bizzat eylemin de verdiği deneyim ve eğitimle en sağdan en sola doğru tutum değiştiriyorlar. Bir anda kendilerini komünist, devrimci bir takım örgütlerle ilişki alanında buluyorlar. Bir haftalık marksist dergiyi ilk gördüğünde "kızıl" vurgusu taşıyan isminden dolayı tutup yırtan bir işçi, bir süre sonra davranışından dolayı kalkıp özür dileyebiliyor ve aynı gazeteyi evine götürüp okuyacak kadar ileri bir noktaya gelebiliyor. İşte gerçek bir hareketin ürettiği gerçek öncüler, sera ürünleri değil bunlar. Gerçek hayatın içinden, gerçek hareketliliğin içinden çıkan öncüler bunlar. Bence örneklerimizi buradan seçelim, varsa buradan örnekler getirelim, öteki örneklerin hiçbir açıklayıcı değeri yok.

Doğrultuyu da bu çerçevede kavramak lazım. Sınıfa, eyleme, gerçek hayata, gerçek pratiğe yönelik bir çaba içerisinde biz ciddi ve inançlı kadrolar, çizgiye inanan, sınıfa inanan, bu mücadelenin geleceğine inanan kadrolar çıkarırız. Bu ülkede yaşayıp da hayatın dışında kalan, açık alan gibi hareket serbestisi geniş bir çalışma alanında bulunup da ancak 103. gününde bir direniş yerine gidip, köksüz, saman alevi türünden geçici heyecanlara kapılan bir takım insanlar, bunlar da sera insanları. Küçük-burjuva devrimciliğinin, yaşam dışı, kitle dışı devrimciliğin temsilcisi insanlar gerçekte bunlar. Bir süre sonra bakıyorsunuz, bunlar, sosyalizmin yenilgisi, tarihsel deneyimler vb. sorunlar üzerinden yakınıyorlar, bu konularda ikna olmadan kitleler mücadele etmiyor, diyorlar. Bakıyorsunuz, kendi bunalımlarını kitleler üzerinden genelleştirme, teori haline getirme yoluna gidiyorlar. Hareket tarihsel sorunları incelesin, sonuçlarını kitlelere sunsun ki, böylece ikna olacak olan kitleler mücadele etsinler diye güya akıl vermeye, çözüm yolu göstermeye kalkıyorlar. Yaşam dışılığın çok geçmeden siyasal yaşamın dışına ittiği insanlar oluyorlar bunlar. Sonuçta bunlar devrimden kopuyorlar ve düzene kayıyorlar. Bakın pratiklerine, hep böyledirler, hiçbirisi daha ileri bir pratiğin, daha ileri bir davanın, daha ileri bir davranışın temsilcileri olarak ortaya çıkmamışlardır. Bu yapay ve aptalca, kendi inanç erozyonlarını dışa vuran tartışmaların ardından, bunlar devrimden çekilmiş ve düzene geçmişlerdir.

Yineliyorum, böyle bir disiplini kazanmak bir zaman ve gelişme süreci sorunudur. Biz zamana güveneceğiz, çabalarımıza, emeğimize ve gelişme sürecimize güveneceğiz. Bolşevik partisinin 1919'daki disiplini ile bizim bugünkü disiplinimiz tabi ki aynı düzeyde olamaz. Ben yoldaşın Lenin'e atıf yaptığı öteki sözünü alacağım. Lenin; geleneksel disiplin normları eskimiştir; kurulu düzenin disiplini, zora dayalı, dayatmaya dayalı, egemenliğe dayalı bir disiplin anlayışıdır; biz kendi disiplin anlayışımızda, bilincin ve düşüncenin en yüksek düzeyini esas aldık, diyor. Nedir bu? İnsanlar çalışan ve ezilen bir sınıfın ve onun şahsında insanlığın kurtuluşu davasına kendilerini adayarak bir devrimci partinin saflarına geliyorlar ve biz bunların disiplinini tartışıyoruz, devrimci partinin, devrimci bir sınıf partisinin disiplinini tartışıyoruz. Biz, herhangi bir disiplini değil, en ileri bir bilince ve gönüllülüğe dayanan komünist disiplini

tartışıyoruz.

Örgütsel demokrasi ve disiplinin devrimci temelleri ve amacı

Ve Lenin aynı yerde diyor ki; bu disiplinin en yüce ilkesi, proletarya devriminin ve partinin çıkarları herşeyin üzerinde tutmaktır. İlke budur! Parti içi demokrasiye de buradan bakacaksınız, disipline de... Hani iç demokrasi, disiplin deyip duruyoruz da, neye göre demokrasi, neye göre disiplin? Demokrasiyi de disiplini de belirleyen, proletarya devriminin ve bu devrimin temel aracı ve taşıyıcısı olan partinin çıkarlarını herşeyin üzerinde tutma ilkesidir. Bundan yüksek bir yasa yoktur. Demokrasi de disiplin de buna göre anlamını ve uygulamasını bulacaktır. Bunun disiplini gerekli, bunun sarsılmazlığı gerekli bize, yoksa alt kademenin üst kademeye biçimsel boyun eğmesi değil. Neticede bu amaçlar ve bu çıkarlar için yürütülecek bir mücadelenin biçimlenmesi, düzenlenmesi sorunudur bu. Disiplin kavramı bu çerçevede anlam taşıyor. Ve bu anlamda bir disiplin kavramı, bu çerçevede en başta tepeyi, yani bir partinin merkezi önderliğini bağlıyor. Merkezi önderlik bunun taşıyıcısı ve timsali olabilmelidir.

Demokrasi de aynı şekilde bu aynı amaca bağlıdır. Parti içi demokrasi niçin gereklidir? Açın bakın, daha on sene önce, daha yolun başında *"Ekim Bir Kürsüdür"* başlıklı yazıda neler denilmiş? Devrim davasının insanları yalnızca savaşan değil, uğruna savaştıkları dava üzerine enine boyuna düşünen, düşünebilen insanlar olmak zorundadırlar, deniliyor orada. Yani devrimciler, komünist militanlar ancak kavradıkları bir dava uğruna başarıyla savaşabilirler, onun için en büyük fedakarlığı ancak bu koşullarda gösterebilirler. Demek ki demokrasi herşeyden önce bize parti üyelerinin aktivesini çoğaltmak, onların çalışma verimini arttırmak için gerekli. Örgütsel demokrasi herşeyden önce bunun için gerekli. Partinin kendisi için, devrim davasının kendisi için gerekli. Eğer siz insanlara düşünme, tartışma, üretme, parti çalışmasını denetleme ve yeri geldikçe eleştirme imkanı tanırsanız, bu partinin düşünsel yaşamını zenginleştirir, örgütsel iç yaşamı sürekli canlı ve diri tutar, parti kadroları burada gelişir ve serpilir, parti buradan çok yönlü olarak kazançlı çıkar. Düşünen insanlara sahip bir parti o ölçüde kendi kollektif bilincini geliştirme olanağı bulur.

İkinci olarak, demokrasi bize, partinin birliğini bilinçli bir temel üzerinde perçinlemek için gerekli. Zorla birlik olabilir mi, insanları zorla bir arada tutabilir misiniz? Partimizin birliğini herşeyin üzerinde tutalım demekle birlik olur mu? Partinin birliğini herşeyin üzerinde tutmak mı istiyorsunuz, parti içi demokrasiyi uygulayın, insanlar konuşsunlar, düşünsünler, aksaklıkları gördüklerinde düşüncelerini söylesinler, eleştirsinler ki, bu temel üzerinde birliğinizi koruyup perçinleyebilesiniz. İnsanların düşünme hakkını elinden alırsanız, itiraz hakkını elinden alırsanız, eleştirme hakkını elinden alırsanız, sonra da onları birliğe zorlarsanız, bir süre için bu birlik gider, ama çok geçmeden çatlamaya başlar. Tam da kurulu düzenin kurumlarındaki türden bir birlik, zora ve dayatmaya dayalı bir birlik olur bu. Kaldı ki bugünün Türkiye'sinde ve şu tarihsel evrede, bu yolla kimse birlik de sağlayamaz, insanlar kolayca kapıyı çarpar ve giderler.

Yanısıra ve doğal olarak, tam da disiplini güçlendirmek için gereklidir örgütsel demokrasi. İnsanlar tartıştıkları, anladıkları sorunları hayata başarıyla geçirebilirler. Anlamadıkları bir noktada bile en azından tartışma imkanı buldukları için, partileri kendilerine bu imkanı tanıdığı için, bu partiye güvenirler. Partim gerçi bu konuda bana göre yanlış düşünüyor ama, bu parti devrimci bir partidir, bu parti neticede beni dinledi, bana tartışma zemini yarattı, bana söz söyleme hakkı verdi, böylece bana etkileme olanağı sundu; şimdi de, bu partinin neticede demokratik işleyiş içerisinde alınmış kararlarına uymak komünist bir militan, bir parti üyesi olarak benim görevimdir, boynumun borcudur der, bir komünist. Demek ki demokrasi bu noktada da parti disiplinini gönüllü ve bilinçli hale getirmek ve güçlendirmek için gerekli.

Disiplin ne için gerekli peki? Elbette mücadelenin başarısı için, devrimin çıkarları için gerekli. En büyük çıkar devrimin çıkarı değil midir? Herşey devrim için değil mi? Dikkat edin, bu sorunları biz parti üyelerinin statüsü üzerinden tartışıyoruz. Partinin üyelerinin ne işi var saflarında yer aldıkları partide. Onlar devrim davası için ordadırlar, onlar devrim savaşçılarıdır. Dolayısıyla burada

herkesi bağlayan yasa devrimin o yüksek çıkarları, davanın o uğruna tereddütsüz ölünecek çıkarlarıdır. Proletarya devrimi davasını herşeyin üzerinde tutan bir kavrayış ise, gerçekten bilincin ileri bir düzeyi olabilir ancak ve bu kavrayışa dayanan bir disiplin anlamlı ve güçlü bir disiplindir.

Ama eğer gerçek bir maddi mücadele zemini yoksa, ona uygun bir sosyal ortam yoksa, kitle bağı yoksa, biz bu kavrayışın kaybedildiğini de biliyoruz. Yaşam dışılık, mücadele dışılık, kitle dışılık öldürüyor bunu. Ve bizim bugün kendi disiplin anlayışımızı egemen kılmada zorlanmamızın gerisinde gerçek bir politika pratiği, gerçek bir sınıf pratiği üretememiz var, ya da üretebildiğimiz kadarıyla sonuçta disiplinimiz ve iç otoritemiz de güçleniyor. Onun ötesindeki otoriteyi neye borçluyuz? Çok büyük ölçüde ideolojik imkanlara. Ama bunun sınırı bir yere kadardır kesinlikle. Bununla bir yere gidilmez kendi başına. Gidilemediğini yaşam her adımda bize göstermiyor mu?

3. Genel Konferans'ımızın değerlendirmelerinde bu söylediklerimin hemen hepsi var, bunu da ayrıca ekleyeyim. Gerçek bir politika pratiği alanına, gerçek bir sınıf çalışması alanına geçemediğimiz sürece kadrolarımızı dönüştüremeyiz ve onlardan istediğimiz disiplini de, verimi de, savaşçı kimliği de bulup alamayız, deniliyor orada. Dolayısıyla biz disiplin sorununu çözmek istiyorsak, taktik politika ve sınıf çalışması meselesinde mutlaka mesafe almak zorundayız. Bu, sorunu buna indirgememiz anlamına gelmiyor. Bu bir sıralama meselesi değil. Bir doğrultu ve bütünsel kavrayış meselesi. Parti yaşamında, partinin ideolojik-siyasal ve pratik çalışmasında ve yaşamında bütünlüğü kurmak meselesi. Eğer tekyanlı olarak ideolojik çizgide verimli ve güçlüyseniz, bu insanların sadece gevezelik yeteneklerini geliştiriyor, aydınca eğilimlerini kışkırtıyor. Düşünebilen ama davranamayabilen insan tiplerini çoğaltıyor, ya da böyleleri bize yöneliyor ve böyleleri bizde yalnızca bir ağırlığa dönüşüyor.

Nadir: Bizim disiplini gözeteceğimiz alanlar neresidir? Yarının parti örgütünün işleyiş kurallarına uymak, çalışma tarzını uygulamak ve taktik politikasına hayatiyet kazandırmaktır. Disiplini bunun dışında tanımlamak zaten mümkün değil; bu disiplini son derece teknik bir soruna indirgemek anlamına gelir. Siz ancak bu üç temel noktadan hareketle bir kadroyu bir yere çekebilirsiniz

Bizde sorun buna gelmemek sorunudur. Benim tartışmak istediğim disiplin sorunu, bunu nasıl uygulayacağız meselesi? Bir örgüt konferansı toplanıyor, örgüt işleyişine ilişkin belli ilkeler saptıyor. Nedir bu? Örneğin; 3. Konferans üzerinden söylüyorum, hak ve görev diyalektiği vardır; hakkını kullanan görevini yerine getirmek zorundadır, der bu konudaki temel değerlendirmelerimiz. Merkeziyetçilik ve ademi merkeziyetçilik tartışması vardır aynı yerde; konferans tartışmış, kendi iradesini ortaya koymuştur, bu noktadan itibaren herkes buna uymak zorundadır, der. Bir örgüt üyesi olmanın yükümlülükleri vardır, herkes bu yükümlülüklerine uygun davranmak zorundadır, der.. Bir çalışma tarzınız vardır sizin, fabrika birimini temel alan, siyasal çalışmayı bu temel üzerinde kuran ve gelişmeyi bu temel üzerinde sağlayan bir çalışma tarzıdır bu. Bütün üyeler buna uymak zorundadır. Ama hayır, ben buna uymayacağım, ben fabrikada değil gidip semtte çalışacağım. Ya da, organ tartışsın, benim buna diyeceğim bir şey yok, ama benim pratiğim değişmeden kalacak. Şimdi bu olabilir mi, burada disiplin uygulamak diye bir şey olmaz ki zaten? Biz bir başka düzeye gelmiş olmanın sorunlarını tartışmıyoruz, o düzeye geçmenin önündeki engelleri tartışıyoruz.

Cihan: Bu tür örnekleri fazla genelleştirmemek gerekir. Böyleleri bizim örgütümüzün anormal tipleridirler, ya adam edilirler ya da örgütten kovulurlar. Genel planda, hiç değilse bu örgütün omurgasını oluşturan kadrolarda davranış tarzı bu değil, böyle düşünmek doğru değil.

Nadir: Bugün değil, bir buçuk-iki sene önce durum buydu ama. Üç-dört sene bir bölgede çalışmış bir örgüt üyesinin gittiği zaman bir fabrikadan tek bir ilişki devretmemesi anormal bir şeydir. Örgütün tarzını uygulamıyordu çünkü.

Cihan: Semih yoldaşın bir sorusu vardı, parti çeperi üzerine. Parti çeperi ayrı bir ilişkiler alanı. Partiye partinin çeper örgütlenmesi üzerinden insan hazırlayacağız. Ancak doğal olarak tüzükte çeper örgütlenmesinin işleyişine ilişkin kurallar koyamayız. Örgüt sorunları üzerine sürekli olarak düşünmek, irdelemek, bu çerçevede

çeper örgütlenmesinin işlevine, amacına, deneyimlerine ilişkin döne döne yazmak, çeperimizi bu temelde eğitmek durumundayız. Örgüt sorunları kapsamında partinin kendi çeperini örgütlemesi, bu çeperin parti örgütü için bir rezerv olarak kullanılması sorunu bizim çok önemli bir ilgi alanımız olmak durumunda. Ama parti tüzüğü çerçevesinde bu konuda yapabileceğimiz bir şey yok. Parti kendi çeperini örgütler diye bir hüküm koyarsınız belki, o kadar. Parti kendi çeperinde eyleme seferber ettiği güçlere mümkün mertebe bir örgütsel düzen içerisinde (çalışma komiteleri, çalışma grupları, eğitim grupları vb. üzerinden) biçim verir, bunları aynı zamanda parti örgütüne insan yetiştirmenin bir platformu olarak değerlendirir, demek ötesinde (ki bu bir hedef bildirimi oluyor) bizim çeper örgütlenmesi üzerine tüzük çerçevesinde yapabileceğimiz bir şey yok.

Bir kaç nokta daha eklemek istiyorum. Aykut yoldaşın vurguladığı nokta önemli. Ben kendi konuşmalarımda hep belirtmeye çalışıyorum; gerçekten parti örgütü ile partiyi birlikte kuracağız. Yani parti kuruluşu parti örgütünü yeni bir temel üzerine, yeni bir zemin üzerinde yeniden biçimlendirmek anlamına da geliyor. Bu doğal olarak on yıllık birikimin boşa gittiği anlamına gelmiyor. Ama parti kuruluş kongresini bazı şeylerde bir sayfanın çevrilmesi olarak, taze bir başlangıç olarak da anlayabilmemiz gerekiyor. Ben özellikle tüzük ve tüzük kapsamı, özellikle onun temel bir boyutu olarak disiplin meselesi üzerinden bunu anlatmaya çalışıyorum. Bugüne kadar olmuş olabilir, ama biz bugün toplumun, karşı sınıfın, kendi sınıfımızın, emekçilerin, bu ülkenin devrimci sol birikimi neyse onun karşısına büyük bir iddia ile çıkacağız. Bir sınıfı temsil etmek iddiasındaki bir partinin kuruluşuyla ortaya çıkacağız. Bu iddianın bizim davranışlarımıza apayrı bir yön vermesi, parti kongresinin bu noktada bizi sarsması gerekiyor.

Tüzükle ilgili olarak bir başka noktayı, önemli bir nokta belki ama, kısaca ifade ediyorum. Tüzük bir ceza yasası değil, bir davranış ve işleyiş anayasası. Temel kurumları ve kuralları, temel hakları ve görevleri, temel yetkileri ve sorumlulukları belirleyen bir örgüt anayasası, asla bir ceza yasası değil. Cezai müeyyideler tüzükte çok tali bir etkendir. Ceren yoldaşın söylediği bu noktada anlamlı. Tüzük bir ideolojik bilinç sorunudur, bir örgütsel kültür sorunudur. Biz bunu ideolojik olarak özümseyemezsek, meseleyi buradan çözemezsek, ceza ile gerçekten bir şey çözemeyiz. Cezayı her halükarda veririz, tüzük olsa da veririz olmasa da. Tüzüğün belirleyeceği cezalar bir şeyi çözmüş olmayacak. Bizim tüzüğümüz olmadığı için ceza vermekten geri durduğumuz yok ki, cezayı vermeye elimiz varmıyor, çünkü elimiz mahkum kalabiliyoruz.

Demek ki sorunu başka türlü çözmek gerekiyor. Bu temelde, insanlarda bir örgüt bilinci, bir disiplin bilinci, bir öz bilinç yaratmak, yeşertmek meselesi. Neticede bir tüzüğü anlamlı kılmak da ancak bununla mümkün olabilir. Ve tüzük bizim bu konudaki bilincimizi pekiştiren bir belge olabilmeli. Bizim, bizzat bizim! Yani bilincimizle zaten uymaya hazır olduğumuz davranış kurallarını, örgütsel normları maddeleştirerek bizim bu konudaki bilincimizi pekiştiren, daha da kalıcılaştıran bir rol oynayabilmeli. Zaten bir fonksiyonu olursa böyle olur. Biz bu gönüllülüğü ve bilinci kaybettiğimiz bir noktada, tüzüğümüz olsa ne olur, olmasa ne olur. Meseleler tüzükle çözülmüyor ki. Tüzük, ancak kendi arasında iyi anlaşmış bir insan topluluğunun davranış kurallarına işlevsel bir tarzda yön verecektir, derken bunu kastediyorum.

Peki, çok iyi anlaşmış, kendi içinde birleşmiş ve kenetlenmiş bir örgütte bu ne işe yarayacaktır tüzük? Bir örgütte haklar ve görevler ile yetki ve sorumlulukların sınırı iyi çizilmemişse, örgüt yaşamı, işleyişi ve bu çerçevede davranış kuralları açık-seçik tanımlanmış değilse, muğlaksa, farklı yorumlara açık olan bir serbestlik alanı varsa, tüm bunlar zamanla o birliği kemiren ve parçalayan bir etkene dönüşebilir. Kongremiz kaç yılda bir toplanacaktır? Tüzüğümüz belirlemiştir, en az iki yılda bir toplanacaktır. O zaman bir yılda mı toplasak, üç yılda mı toplasak tartışmasının bir anlamı yok, bu kongre ortalama iki yılda bir toplanır, olağanüstü durumlar zaten adı üstünde olağanüstü durumdur, normalde iki yılda bir toplanır. İki yıl geçmiş ve bir kongre toplanmıyorsa; ne gerek var yoldaşlar, çok iyi anlaşıyoruz, MK'ya bir güvensizlik mi var, demek hakkına sahip değiliz biz. Tüzüğümüz, kongre iki yılda bir toplanır, iki yılda bir bu

örgütün süreçlerinin muhasebesi yapılır, yeni dönem tanımlanır, program ve tüzükte yapılabilecek bir değişiklik varsa yapılır ve nihayet örgüt yönetimi yeniden seçilir, demiştir. Bir MK'nın örgütün karşısına geçip, ne o bir güvensizlik mi var, yoksa MK'ya güvenmiyor musunuz, bu kongreyi 1-2 yıl erteleyerek yapsak ne olur demeye hakkı yoktur. Ama tanımlanmış ve tüm örgütü bağlayan bir müeyyidenin olmadığı yerde de bu denir, denebilir.

Bu müeyyidenin olduğu yerde ise, bir MK, ikinci yıla girdiği andan itibaren, ikinci parti kongresi sürecine giriyoruz der ve bu çerçevede kendi sorumluluk ve görevleri, partiyi ikinci kongreye hazırlamanın gerektirdiği yükümlülükler neyse bunları düşünmeye, gözetmeye, gündemine almaya başlar.

Müeyyide olmadı mı ne olur? Bir keyfilik, bir serbestlik alanı doğar ve bu zamanla partinin birliğini, partide iç güveni zedeler, iç örgütsel ahengi bozar. Çok iyiniyetli, çok iyi anlaşmış bir partiyi bile zaafa uğratır bu. Eğer bir tüzük, parti üyelerinin sorduğu sorulara MK'nın yanıt verme zorunluluğu vardır ya da bir parti üyesinin yanıt isteme hakkı vardır demişse, kısaca da olsa bir parti MK'sı bunu yapmak zorundadır. Elbetteki destan yazamaz, ama bir konuda bir açıklama istiyorsa bir örgüt üyesi, bu bir müeyyide ise, MK buna uymak zorundadır. Uymazsa ne olur? Altan gelen eleştirileri keyfi bir biçimde ertelemek, görmezlikten gelmek, çekmeceye atmak giderek bir eğilim haline gelir ve bir süre sonra bu davranışlar o partinin MK'sını bozar. Dahası parti tabanında MK'ya olan güveni zaafa uğratır. Ama bir tüzük hükmüdür, yani parti üyelerinin sorduğu sorular konusunda MK açıklama yapar, ama üç, ama beş paragraflık. Bin türlü işin içinde bundan daha fazla da yapamaz, meselesinin özünü söylemek zorunda.

Bunun dışında, MK'nın Ağustos toplantısında tespit ettiğimiz bir zaaf vardı. Bugün örgüt alanında bizim en temel sorunumuz, küçük-burjuva tekyanlılığını aşmaktır, deniliyordu değerlendirmelerde. Bence bu sorun hala da geçerli. Bizim burada yoldaşça ve iyiniyetle tartışmaya çalıştığımız herşeyin gerisinde aynı gerçeklik var. Biz orada, o toplantıda dört ilişki kategorisi saptamıştık ve demiştik ki; bu diyalektik ilişki, bu ikili sorunların organik birliği, küçük-burjuva tekyanlılığı tarafından hep parçalanıyor ve hep bir yanı alınıyor. Örneğin haklar ve görevler; haklar kullanılıyor görevler ihmal edilebiliyor, demiştik. Yetki ve sorumluluklar; yetkili olunuyor, yetki kullanılıyor, ama yetkinin ortaya çıkardığı sonuçlarla ilgili olarak hesap verilmiyor, o noktada sorumlu davranılmıyor, demiştik. Eleştiri ve özeleştiri; insanlar MK dahil herkesi eleştiriyorlar, ama özeleştiri alanında korkunç bir tutuculuk var, insanlar dönüp kendilerine bakmıyorlar, kendilerini gözden geçirip yenilemeye yanaşmıyorlar. Öyleleri var ki, yoldaşını eleştiriyor, organını eleştiriyor, il komitesini eleştiriyor, yetmiyor MK'yı eleştiriyor, ama kendini eleştirmiyor, kendini eleştirmeye gelince kimi insanların korkunç bir tutuculuğu olduğu görülüyor.

Ve nihayet merkeziyetçilik ve ademi merkeziyetçilik! Bir merkezi önderliğin önderlik sorumluluğunu en iyi ve en verimli biçimde yerine getirmesi mi isteniyor, o halde 3. Genel Konferans'ta ayrıntıları verilmiş ademi merkeziyetçilik denilen işlerliğin ve sorumluluğun gereklerini yerine getirmek gerekiyor. Örgütünden rapor alamayan, örgütünün pratiğinden beslenemeyen, tespit ettiği politikalar yerel örgütleri tarafından hayata geçirilmeyen bir merkez komitesinin daha ileri bir önderliği, daha verimli bir merkezi çalışması nasıl olabilir ki? Dikkat edin, bu saydığım dört ilişki kategorisi, bunlara belki başka kategoriler de eklenebilir, bunlar arasında hep bir bütünlük vardır. Haklar, tam da görevler gönüllü, bilinçli ve verimli bir biçimde yerine getirilsin diye tanınıyor. Eleştiri hakkı, öteki şeyler yanında, tam da gerektiğinde özeleştiri yapılabilsin, kişi kendine de bakabilsin diye tanınıyor. Yetkiler, kullanılan yetkinin ortaya çıkardığı sonuçlar karşısında sorumluluk duyulsun, sorumlu olanlar gerekli her durumda hesap verebilsinler diye veriliyor. Merkezi önderliğin verimi ademi merkeziyetçiliği, yerel örgüt inisiyatifini gerektiriyor. Ve en kritik noktayı demin özetlerken gözden kaçırmışım; bu demokrasi ile disiplin ilişkisidir, bir örgütte demokrasi, tam da disiplini güçlendirmek için tanınır. Ki haklar ve görevler meselesi kapsamına girdiği için ayrıca anmadım.

Bunlar bir partiyi güçlendiren ilişki alanlarıdır. Ama işte küçük-burjuva tekyanlılığı

bizde bunun hep bir yanma işlerlik kazandırıyor, onu istismar ediyor, buna karşılık öteki tarafını hep ihmal ediyor. buradaki organik bütünlük parçalandı mı örgüt yaşamı zaafa uğruyor. Ve bunun kendini böyle göstermesi elbetteki bir kötü niyet sorunu değil. Bu en başta söylediğim noktalara gelip dayanıyor. Çok büyük ölçüde küçük-burjuva sosyal öğeye dayanıyoruz, sınıf çalışması alanına daha yeni geçiyoruz, henüz doğru dürüst politika yapamıyoruz. O zaman, küçük-burjuva öğe zaten bu örgütte baskın, sosyal ve kültürel köken olarak, artı sınıf dışılık, artı kitle dışılık, artı gerçek bir politika pratiği içinde olamamak, tüm bunlar o küçük-burjuva tekyanlılığının oluşmasına ve kendini göstermesine bir maddi zemin oluşturuyor.

Nadir: Artı geleneksel küçük-burjuva devrimciliğinin ideolojik-kültürel mirası...

Cihan: Evet. Orada bir tarafını kullanmış, at gözlüğü takmış, disipline kölece uymuş, size geliyor, disiplin konusunda eski örgütünde kelimenin negatif anlamında dersini almış oluyor. Sonuçta sizin örgütsel demokrasininizi istismar eden bir liberal tip olarak saflarınızda tahrip edici bir etki yaratıyor.

Bu sayılan ilişki kategorilerinde bütünlüğü sağlarsak, bu küçük-burjuva öğenin küçük-burjuva tekyanlılığını kırmak anlamına geliyor, bunu başarırsak, gerçekten işlevsel bir tüzüğe sahip oluruz, örgüt problemlerimizin de en kritik çözüm alanı bu zaten. Ve biz gerçek bir sınıf pratiği istediğimiz, ama bunu veremeyecek durumda olan; gerçek bir politik mücadele ve faaliyet istediğimiz, ama bunu veremeyecek durumda olan tiplerin, tam da bu tür çalışmalarda zorlandığı aşamalarda örgütle problemli hale geldiğini ve koptuğunu da, ya da bir biçimde düştüğünü de biliyoruz. Ne güzel! Yaşamın içinde insanları eleme çizgisi bu, yaşamın içinde eleyelim ama. Ve bu söylediklerim aynı zamanda kadro kriterleri olmalı. İnsanlar pratik faaliyette ne durumdadırlar, sınıf çalışmasında ne durumdadırlar? İnsanlara buradan bakacağız, insanların örgütsel davranışları da buna göre şekillenecektir. Biz yaşamın dışında insan terbiye edemeyiz, kimseye bir şey anlatamayız kesinlikle, kimseyi de değiştiremeyiz. İnsanlar yaşamın içinde değiştirilir ve dönüştürülürler.

Nadir: Mesele şu; örgüt işlerliği konusunda üstüne düşeni yapan, partinin çalışma tarzına uyan, taktik politikasını yaşama geçirmeye çalışan kadro yaşamında fazla falso vermez zaten.

Cihan: Öyle bir problemi de olmaz böyle bir kadronun.

Nadir: Yeter ki böyle bir çaba içerisine girsin. Onun bir takım hataları özel bir sorun da olmaz. İnsandır, bir yerde bir zaaf gösterir, ama bunlar o olağan yaşam içinde genellikle göze çarpmaz ya da mesele olmaz. Şöyle bir hatırlatıp geçmen yeter. Çünkü kendisini devrimci bir tarzda üretme süreci içinde. O çaba habire onu yeniden yoğuruyor, yeniden harmanlıyor, ondaki potansiyeli yeniden kalıba döküyor. Ama buraya çekemediğin insan senin için yalnızca tahribat faktörüdür. Bu kesinlikle niyetten bağımsızdır. Böyle bir çalışma içinde olmayan, günlük olarak yanyana yaşadığı insanın basit davranışlarına döner at gözlüğüyle bakar. Ve bu, örgütte kısır ve dar çekişmenin, dolayısıyla çürümenin zemini haline gelir. Küçük-burjuva dejenerasyon budur işte. Bizim anormal dediğimiz, melanet dediğimiz, yakındığımız herşey bu temel üzerinden ortaya çıkar.

Diğerinde ortaya çıkan problem, sen şu tarzı yanlış uygulamışsın olur. Bu tarzı yanlış uygulamışsın meselesinde kimsenin kimseyle gönül bağı kırılmaz. Kimse onu problem de etmez. Bizim x fabrikasındaki politikamızda aslında şuna öncelik verseydik daha doğruydu dediğinizde, kimsenin kimseyle çekişme alanı açılmaz. Nihayetinde örgüt yaşamına canlılık getirir, bir tartışma yaratır. Falan işçi ile ilişkimizin kuruluş tarzı üzerine yapılan tartışma kimsede özel gerilim alanları yaratmaz. Yeter ki gerçekten bütün bunlar bizim örgüt atmosferimize taşınsın. Ve ben bunun az-çok taşınabildiği yerde, örgütün içinde sağlıklı bir havanın oluşmaya başladığını ve insanlar arasındaki ilişkilerin güçlendiğini, değerlerin ayrıca gözetildiğini ve yeşerdiğini kendi deneyimlerimiz üzerinden söyleyebilirim. Ama bunun olmadığı yerde de bizi fazlasıyla inciten, tahrip eden, süreci bozan, giderek geçmiş emeğimizin ürünü bir birikimi varsa onu da sıfırlayan sonuçlar ürettiğini görüyoruz.

Cihan: Parti tüzüğü üzerine bu ön tartışmayı burada bu şekilde bırakalım. Parti tüzüğü kongreye sunulmak üzere hazırlanıyor, eksik kalanı tüzük taslağı üzerine tartışmalarda tamamlarız.

TKİP Belgeleri: Kongre Tartışma Tutanakları

Örgütsel güvenlik sorunları üzerine ön tartışmalar/1

Cihan: Örgütsel güvenlik sorunu devrimci bir örgüt için her zaman en temel sorunlardan biridir. Bu devrimci bir örgütün karşısına maddi açıdan varlık yokluk meselesi olarak çıkabilen bir sorundur. Siyasal mücadelede süreklilik esastır diyoruz. Siyasal mücadelenin sürekliliği ise ancak sürekliliği korunan bir örgütle sağlanabilir. Kurulu düzene karşı mücadele eden illegal bir örgütün sürekliliğini koruması ise, örgütsel güvenliğe ilişkin sorunlarda gösterebildiği başarı ölçüsünde mümkündür.

Örgütsel güvenlik sorunu kuşkusuz teknik değil, temelde siyasal bir sorundur. Temelde kitlelerle birleşme, kitlelerin içinde erime, kitlelerden kendine bir koruma duvarı oluşturma sorunudur. Ama yine siyasal yaşamın kendi gerçekliğinden biliyoruz ki, sözkonusu örgüt yeni bir örgütse, hele de devrimci siyasal mücadelenin durgun bir döneminden geçiliyor ve böylesi dönemlerde devrimci bir örgütün kitlelerle birleşmesi kolay olamıyorsa, bu durumda bu meseleyi kitlelerle birleşme temelinde çözmek ancak bir zaman ve süreç sorunudur. Ama bu genel planda, stratejik bir bakışaçısı çerçevesinde böyledir.

Tam da bu noktada, karşımıza önemli bir sorun çıkmaktadır. Yeni şekillenmekte olan bir örgütün kitlelerle buluşması, maddi bir güce dönüşmesi ve kitlelerle örtünmesi bir süreç sorunuysa eğer, böyle bir süreçte, böyle bir taktik gelişme evresinde (ki bu taktik gelişme evresi yılları alabilir), örgütsel güvenlik sorunlarında ustalaşmak, ayakta kalabilmenin çok temel, hatta belirleyici bir etkeni haline gelir.

İllegalite ve gizlilik kurallarını ciddiye almak, örgütünü ve devrimi ciddiye almaktır

Örgüt olarak on yıllık bir deneyimimiz var. Bu on yılın belli avantajları ve dezavantajları vardı. Yeni ve deneyimsiz bir örgüt olmak, deneyimsiz insanlarla çalışıyor olmak, siyasal konjonktürün dezavantajları üzerinde siyasal mücadele yürütmek -bunlar bizim önemli güçlüklerimizdi. Ama öte yandan da yeni ve henüz geleceğinin ne olup olamayacağı belli olmayan bir örgüt olmak, bu nedenle siyasal rejim için henüz çok fazla problem oluşturmamak, bu açıdan onun tarafından geçici olarak ya da bir süre için nispeten küçümsenmek, kuşkusuz bunlar da avantajlardı.

Toplamından baktığımızda, siyasal ve örgütsel yaşamımızın hiçbir zaman kesintiye uğramaması, bizi soluksuz bırakan darbelerle yüzyüze kalmamış olmak, bizim payımıza belli bir başarıyı anlatıyor. Bu kendi sınırları içinde hiç de küçümsenemeyecek, küçümsenmemesi gereken bir başarı. Ama şu son süreçte yaşadığımız sorunlara, belli yoldaşların bu soruna yaklaşımlarına baktığımda, gelinen yerde durumumuzun ciddi bir zaafiyeti ifade ettiğini de belirtmek istiyorum. Bir gevşeklik var ve işin en rahatsız edici yanı, bunun bir kısım ileri kadrolar şahsında da kendini gösteriyor olmasıdır.

İllegaliteyi ciddiye almak, örgüt güvenliğini ciddiye almak, kendini, örgütünü ve devrim davasını ciddiye almaktır. Bir devrimci örgütünü ciddiye alıyorsa, devrim uğruna harcadığı emeği ciddiye alıyorsa, örgütsel güvenlik sorunlarını çok ciddiye almak zorundadır. Çünkü bu alandaki zaafiyet bütün bir emeği tahrip edecek kadar tehlikeli ve yıkıcıdır.

Yoldaşlarımız bir yönüyle hareketi çok ciddiye alıyorlar. Özellikle genel ideolojik konumu üzerinden bu böyle. Ama örgütsel güvenlik açısından gösterdikleri zaafiyetler gerçekte hareketi politik açıdan ne kadar ciddiye aldıkları konusunda ciddi kuşkular yaratıyor.

Bir örnek vermek istiyorum. "Polis iki yıldır bize niye dokunmuyor?" denilebiliyor. Bu hareketin kadroları bu soruyu ya hiç sormamalı, ya da bu soruyu dosdoğru sormalıdırlar. Bu sorunun soyut planda hiçbir anlamı yoktur. Bu soru, geleneksel hareketin geleneksel değer yargılarına dayalı, bir hareketi tartışmalı hale getirmek için başvurulan spekülatif bir tartışmaya zemin olabilir yalnızca.

Ciddi sorular ve doğru yanıtlar

Sorular dosdoğru sorulmalıdır: 1- Polis dokunamıyor mu? Örgütün konumlanışı ve çalışma tarzı polisi bu alanda çaresiz mi bırakıyor? 2- Polis bir dönem dokunmayı uygun mu görmüyor? 3- Örgüt içinde belli güvenceleri var, bunlara mı güveniyor? 4- Polis bir değerlendirme hatası mı yapıyor? Sorular böyle sorulur ve ciddiyetle irdelenir. Çok değişik nedenlere dayalı olabilir. Ama ben sorunun soruluş tarzından bu konuda kendini küçümseme eğilimi görüyorum. Polis bizi bugün için küçümsüyor olabilir, ama bu kendi başına hiçbir şey ifade etmez. Siyasal mücadelede durgun bir dönemde, üstelik yeni olan bir hareket için, polisin yaklaşımı kendi başına bir şeyin göstergesi değildir. Bakıyorsunuz, 1905 Devrimi'nin hemen öncesine kadar Rusya'da sosyal-demokrasi çok ciddiye alınmıyor, dahası rejim tarafından Narodnik geleneğe karşı bir biçimde kollanıyor da, ehven-i şer olarak değerlendiriliyor. Liberal burjuva ideologları o dönemin marksistleriyle düşünsel ve politik dayanışma içerisinde bile olabiliyorlar. Politik mücadelede bir araya düşüşler de sözkonusu olabiliyor. Ama bütün tarihçiler de yazıyor ki, Çarlık polisi kendisini Narodniklerin terörizmine fazla endekslediği için, gelişen ve asıl tehlikeyi oluşturan marksist hareketi ciddiye almakta geç kalmış ve böylece tarihi bir hataya düşmüştür.

Polis bir değerlendirme hatası yapıyor olabilir. Ama polis çok isabetli bir değerlendirme de yapıyor, tam da bu nedenle dokunmuyor da olabilir. Denilecektir ki, nasıl olur? Örneğin, bireysel terörü başlıbaşına mücadele biçimi haline getiren akımlar rejim için taktik planda bazı sıkıntılar yaratıyor olabilir. Rejimde bir zaafiyet görüntüsü yaratıyor, rejimin bazı bireyleri ya da kurumları için gündelik tehdit unsuru oluyor olabilirler. Karakolun bombalanması, polis şefinin öldürülmesi, bir yerlerin soyuluyor olması vb. Bunlarla rejime elbette birşey olmaz; ama bunlar rejimin güncel görüntüsünde belli zaafiyet noktaları oluşturuyorsa, siyasi polis öncelikle bunların üzerine gitmeyi bir politika haline getirmiş olabilir. Biz, burjuvazinin bu eylem çizgisinden "terörizm" söylemi çerçevesinde hem yararlandığını ve hem de kendi gücünü kitlelere göstermenin iyi bir vesilesi sayarak, üstüne giderek yok etmek için çabaladığını biliyoruz. Rejim için kısa dönemde bu eylem çizgisine dayalı örgütlerle daha problemli görünebilir.

Ama polis daha derinlikli bir değerlendirme de yapıyor olabilir. Bir örnek vermek istiyorum. TDKP geride bir aygıt bırakarak yasal alana geçmek istiyordu. Oysa polis TDKP'ye en büyük darbeleri tam da bu dönemde ('94 sonu-'95 başı) vurdu. Tam da TDKP'nin ideolojik olarak hızla yozlaştığı, birçok kanaldan legalizme kaydığı, devrimci-demokrat program ve politikasından resmen de uzaklaştığı ve legal bir partiye geçmeye hazırlandığı bir dönemin hemen öncesinde, polis bu partiye karşı ülke çapında sistematik bir operasyona girişti. İlk bakışta çok şaşırtıcı görünse de, gerçekte hiçbir şaşırtıcı yanı yok bu tutumun. Bu tam bir tasfiye girişimiydi ve gerçekten de sonuca, yani amacına ulaştı. TDKP bir daha illegal bir aygıt kuramadı, bu iradeyi ortaya koyamadı. Bu bir değerlendirmeye dayanıyordu ve polis "öyle yarın yamalak adım yok, bu işin şakası olmaz, legaliteye tam geçeceksiniz" demeye getirdi ve bunu başardı. '96'daki göstermelik konferansta bunu itiraf edip aygıtı yeniden kuracağız dediler, ama kendilerinde yeniden kuracak iradeyi ve gücü bulamadılar. Legalizme doğru öyle bir mesafe alınmıştı ki, bu iradeyi ortaya koyabilecek kadrosal gücü yakalayamadılar.

Ben polisin ısrarla TİKB'nin üzerine yürümesini de böyle değerlendiriyorum. Çünkü TİKB moral gücünü büyük ölçüde kaybeden bir hareket durumuna düştü. Kendi çapında yükselen bir hareketti. Geçmişten gelen bir itibarı vardı. '92-93-94 yıllarında, legaliteyi de etkin bir biçimde kullanarak, bazı girişimlerle büyümeyi hedefliyordu. Hem hedeflerinde istediği ilerlemeyi sağlayamadı, hem de ciddi

bir ideolojik basınç altında kaldı. Bazı önderlik kadroları mücadeleyi bıraktılar, bunun yolaçtığı ek moral zaaflar vardı. Ayrıca hedeflerine ulaşamamalarının yolaçtığı moral zaaflar vardı. Önderliğin içerde olmasının getirdiği ek sorunlar ve güçlükler vardı. Bu kadar birleşik ve karmaşık moral zaaf ortamında, böyle bir örgüte döne döne vurmak siyasi polis açısından bir tercihtir.

Bu arada polis bize de belli darbeler vuruyor. Ama bizim bir gelişme doğrultumuz var ve biz hiçbir zaman bu doğrultudan umutsuzluğa kapılmadık. Hep bir tokluk ve güven taşıdık ve bunu dışımıza bile hissettirdik. Sol gruplar kendimize aşırı güven duymakla bizi suçluyorlar. Böyle bir güveni derinden duyabilmek önemli bir avantajdır böyle bir dönemde. Siyasi polis Adana ve Ankara örgütlerimizi paralel olarak çökertiyor, biz bunu problem etmiyoruz. Bundan bazı sonuçlar çıkartıyoruz ve genelde ileriye doğru örgüt yaşamımız sürüyor. Kayıplar ciddi olduğu halde bunun olumsuz anlamda bir moral etkisi olmayabiliyor. Yükselen bir hareketi iki de bir sağından solundan biçme çabaları yalnızca o hareketi uyarır ve zaaflarını gidermesi gibi bir rol oynar. "Devirmeyen darbe güçlendirir" diye bir özdeyiş vardır. Siyasi polisin böyle bir değerlendirmesi olabilir. Ancak bu da halihazırda yalnızca bir varsayım, ancak sınanarak kesinleştirilebilir. Ben bizim durumumuzun temelde buradan geldiğine, artı yenilen darbelerin ardından belli bir hassasiyet ve ustalık kazanmamıza bağlıyorum.

Dolayısıyla bir yoldaş böyle bir soruyu sorarken, beraberinde ciddi bir değerlendirmeye de sahip olabilmelidir? Zira spekülatif değerlendirmelere yolaçan bir söylem sadece kendini küçümsemeyi getirir. Kendini küçümseyen bir hareket ise siyasal yaşamda kalıcı olamaz. Önemli olan bizim kendimizi ciddiye almamızdır. Eğer biz kendimizi ciddiye alıyorsak, kendi konumumuza, misyonumuza, bu çerçevede geleceğimize kuvvetle inanıyorsak, bugün bize ilişkin değerlendirme hatası yapan siyasi polis yarın bizi ciddiye aldığında biraz gecikmiş olacaktır.

Buraya kadar tartıştığım sorunun esasa ilişkin olmayan bir yönü. Örgütsel güvenlik dediğimiz alanda, bu tartışmadan bağımsız, bir zayıflık ve zaafiyet, belirgin bir gevşeklik var. Bu en başta ileri kadrolar üzerinden yansıyor. Örneğin bir mekandan sözediliyor, burada yok yok! Bazı İK üyeleri hem sempatizanlarla birlikte kalıyorlar, hem de evlerinde her şey olabiliyor. İl'in raporları kompütürlerde bulunabiliyor. Bu olacak şey mi? Bu ne biçim ateş hattı, bu nasıl bir savaşçı ruh? Burada ne kendini ciddiye almak, ne de düşmanını ciddiye almak vardır. Düşman sadece stratejik olarak küçümsenir. Ama aynı ölçüde taktik olarak çok önemsenir. Bunu '70'lerin tüm devrimcileri Mao üzerinden çok iyi bilirler, veciz bir söz olarak hep tekrarlarlardı Karşımızdaki düşman gerçekten ciddiye alınması gereken güçlü bir düşman. Devrimci hareketin acemilikleri içinde fazlasıyla ustalık kazanmış bulunuyor. Deyim uygunsa biz, devrimci hareketin toplamı, onu eğitmek için hemen herşeyi yaptık. Ama buna rağmen kendimizi eğitemediğimiz için belki bu onun ayağına dolanacaktır. Yani bu kadar gevşek örgütler pratiğini göre göre, o da zamanla yeniden gevşeyecek, küçümseme zaafına düşecektir.

Bir sürü örgüt bugün çok kolay darbe alıyor, yer yer çöküyor. Legalitenin doğru kullanımı, açık siyasal faaliyetle doğru bir tarzda ilişki kurma, iç illegalite diye birşey yok bu türden örgütlerde. Bir de yurtdışı kolaylığı var. Elimde bir broşür var, '93 tarihli bir broşür bu. "Yurtdışı santrali" üzerinde duruyor. Bakıyorsunuz, polis satın aldığı ya da teslim aldığı adamlara yurtdışı santrali üzerinden işlem yaptırıyor. TKP (ML)'nin deneyimi bu açıdan çok öğreticidir. Bütün örgütlerin yurtdışı santrali olduğunu bu ülkede polis on senedir biliyor. Bunun kesinlikle üzerine gidilmesi gereken bir zaafiyet alanı olduğu açık. Randevuların sık sık aksamasının gerisinde yurtdışı gibi bir "olanak" duruyor. Sürekli rehavet ve düşmana durumu izleme olanağı yaratan bu kolaycılık terkedilmek durumunda.

Örgütsel güvenliğin gerekleri konusunda yeni bir dönem başlatmalıyız

Sorunun bir dizi yanı var. Daha fazla uzatmak istemiyor ve sözümü şuraya getiriyorum: Bizim yeni bir dönem başlatmamız gerekiyor. Bu kongre ön çalışmasının ve yakında toplanacak kongremizin yarattığı imkanlarla yeni bir dönemi başlatamazsak, bu şansı bir daha yakalamamız son derece güç olacaktır. Bir partinin kuruluş kongresi herhangi

bir kongre ya da konferansına benzemez. Bu nedenle bundan daha anlamlı bir başlangıç vesilesi olamaz. Tarihi bir adım atan komünist devrimciler, her konuda olduğu gibi, örgüt ve örgütsel güvenlik sorunlarında da bir açıklığa ulaşmak, kendi aralarında anlayış ve davranış birliği planında tam bir kenetlenme sağlamak ve bunu önce mevcut örgüte ve ardından da büyüyecek olan örgüte taşıma ve yayma başarısı göstermek durumundadırlar.

Bunu yapmak zorundayız. Bu platformdaki insanların bu meselenin önemini kavraması kaydıyla bunu başarabiliriz. İyi tartışalım, sorunları tanımlayalım, gereklerini saptayalım ve bunu pratiğe taşıma noktasında gerekli irade ve kararlılığı sergileyelim. Burada ulaşacağımız anlayış birliğinin, davranış normlarının hayat içindeki gerçek taşıyıcıları olalım, kuvvetli bir parti geleneği yaratalım. Bu ülkede başarılamayan bir şeyi başaralım. Ben yoldaşlarımızın zihni yeteneklerinden en ufak bir kuşku duymuyorum, temel sorunumuz bunun bir davranış tutarlılığına vardırılmasmda. Zira zihinsel yetenek tersinden bir tuzak işlevi de görebilmektedir. Zihinsel yetenek ancak devrimci tutarlılıkla birleşirse bu başarılabilir. Bu ise devrimci sorumlulukla, devrim davasındaki ciddiyetle yakalanabilir. Bunu yakalayalım, bu meseleyi çözelim. Ve kendimize öyle davranış normları yaratalım ki, aykırı her davranışı ilgili kişiye siyasal ve örgütsel bir faturaya dönüşebilsin.

Örneğin, burada bulunan bir yoldaş, bu hareketin en ileri kadrolarından bazıları için, "şu davranışlarına çok akıl erdiremiyorum, gerisinde ne var tam çıkaramıyorum" diyebiliyor. Bu şüphe meşrudur. Biz bu şüpheyi duymak zorundayız. Aman "biz o yoldaşı iyi tanıyoruz, güveniyoruz, mümkün mü onun bu davranışının başka anlama gelmesi" dememeliyiz. Bunu demekten çıkarmak gerekiyor. Kurallara aykırı her davranış ciddi bir soru işaretinin konusu olmalıdır. "Bu adam nedir, nasıl oluyor da böyle davranabiliyor, bu davranışın gerisinde ne var, ne olabilir?" vb., biz bu türden soruları çekinmeksizin net bir biçimde sormalıyız, sorabilmeliyiz. Tarih bize bu soruyu sormamız gerektiğini sayısız tarihi örnek üzerinden göstermiştir. Eğer biz her anormalliği yadırgamaz, ardından başka ihtimalleri gözeten bir yaklaşımın konusu yapmazsak, bu konuda tutarlı davranış kalıplarını da oturtamayız. Diğer türlü, "nasıl olsa yoldaşlar beni tanıyorlar, örgüt bana güveniyor, benim gevşekliğim herhangi bir biçimde yanlış yorumlanmaz" diyecek, bu insan aslında temiz bir devrimci olduğu halde, gevşekliği ya da zaman zaman kural ihlallerini bir davranış pratiği olarak sürdürecektir. Ama bu arada at izi it izine karışacaktır. Böyle davranışlara gözyumulduğu ölçüde başka türlü olması da mümkün değildir. Böyle bir durumda içinize sızan yabancı unsurları farketmekte de başarısız kalırsınız. Oysa örgütün dürüst devrimcileri doğru davranışın timsali haline gelirlerse, her aykırı davranış çok geçmeden dikkat çeker, yabancı öğeler yakayı ele verir, ya da zayıf ve bozuk tipler kolayca teşhis edilir ve ayaklanır.

İleri kadrolar doğru davranış tarzını kendi şahıslarında başardıkları ölçüde, bunu tüm harekete maletmek de mümkün hale gelir. Zira, "üzüm üzüme baka baka kararır." Alt kadro ve sempatizanlar, bu örgütün disiplinine ve davranış normlarına tabi olmak niyetiyle bize gelseler ve büyük bir samimiyet taşısalar bile, böyle bir zayıflık ortamında onlar da bildiklerini okumaya başlayacaklardır. Gevşeklik bir hareketin en ileri kadrolarında olduğu koşullarda başka türlü olması da mümkün değildir. Bu sadece örgütsel güvenlik sorunları için değil, siyasal ve örgütsel yaşamımızın bütün meseleleri için geçerlidir.

Siyasi polisin çalışma ve davranış tekniklerini dikkatle izlemeli, bu alanda uzmanlaşmalıyız

Bu meseleyi kongrede enine boyuna tartışmalı ve gerçek bir mutabakat sağlamalıyız. Ayrıca tartışmayı pratik alana çekmemiz gerekiyor. Durumumuz nedir? Boşluklarımız nelerdir? Sorunlarımız ve güçlüklerimiz nelerdir? Buradaki bileşimin rahatlığı da gözetilerek, bunların tüm açıklığıyla tartışılması gerekiyor. Bir örgüt, keyfi bir tutumla ya da sorumsuzluğundan değil, örgütün ve davanın genel çıkarları için belli kuşkular taşımak hakkına sahiptir. Zayıf noktalar nelerdir? Bir alana ya da kadroya ilişkin zayıflık izlenimi neden edinilir? Bazı şeyler yanlış yapılıyordur, bir gevşeklik vardır. Dolayısıyla şüpheyi ya da güvensizliği hak etmiştir. Eğer hatalar kabaysa, izah bulmakta zorlanıyorsak ve tüm

uyarılarımıza rağmen bunlar giderilmiyorsa, biz şu ya da bu birey hakkında şüpheye kapılmak, güvensizlik duymak hakkına sahibiz. Bu partide meşru bir hak olmalı, kimse bunu yadırgamamalıdır.

Bugün EKİM'e katılma modası diyebileceğimiz bir akış var. Ama biz bunun bir sızma yöntemi olduğunu da biliyoruz. Yalnızca Türkiye solunun değil, evrensel deneyimin de gösterdiği bir gerçeklik bu. Kongreden sonra geleneksel akımları ayrıştırmak ve komünist potansiyel taşıyan tüm üyeleri parti çatısı altında birleştirmek iddiasıyla ortaya çıkacağız. Devrimci hareketin saflarındaki ileri potansiyele çağrı yapacağız. Böyle bir çağrıyı yapacağımız bir dönemde, bu işin örgütsel güvenlik açısından mahsurlarını nasıl giderebiliriz? Bu sorun üzerinde durmamız gerekiyor.

Birkaç küçük nokta daha eklemek istiyorum. Aslında temel noktalar, ama ben sadece değinmek istiyorum. Sol hareketin derslerle dolu olumsuz bir deneyimi var. Siyasi polisin, 12 Eylül sonrası sağladığı ilerlemenin bir sonucu olarak, devrimci örgütlere sızmada önemli başarılar sağladığını biliyoruz. Aslında sızma demek doğru değil. Daha çok boyun eğdirme ve teslim almadır benim işaret ettiğim. Bu deneyimleri ciddiye almamız ve irdelememiz gerekiyor. Ben Partizan dergisinin özel sayısında yayınlanan deneyimi çok anlamlı buldum. Özellikle siyasal polisin çalışma yöntem ve teknikleri bakımından çok öğretici şeyler var. Genel planda bu konuda devrimci örgütlerin deneyim ve başarılarından öğrenmek gerekiyor.

Ayrıca siyasi polisin bu konuda genelde izlediği taktikler var. Siyasi polis ne tür teknikler ve taktikler kullanıyor, bunları isabetle saptamamız lazım. Bunları özellikle örgütçü kadrolarımızın sistematik bir tarzda izlemesi gerekiyor. Biz karşı tarafın değişik örgütlere karşı nasıl çalıştığını bilmek durumundayız. Polis uzmanlaşma üzerinden çalışıyor. Örgütleri ve kadrolarını adım adım izliyor. En küçük bir ayrıntısıyla ilgileniyor. Ankara operasyonunda EKİM'e ilişkin olarak ifadelerden birine eklenen özet gerçekten çok şaşırtıcı. Hareketi çok yakından tanıyorlar. Bu derece uzmanlaşarak çalışıyorlar. Biz de aynı ölçüde uzmanlaşmak zorundayız. Siyasi polis 12 Eylül'de işkence karşısında sadece çözülme, teslimiyet ve ihanet değil, hiç de küçümsenmemesi gereken bir direniş de gördü. Bundan öğrendi. Bunun üzerine tekniklerini geliştirdi. Yeni yöntemlere başvurdu. İşte bunun bir yanı, örgütlerin içine sızmaktır. Bazı direnişlerin örgüte ulaşmanın önünü kestiğini, örgütte moral bir faktör olduğunu, örgütlerin bundan güç alarak yeniden ve hızla toparlandığını gördü. Bunu nasıl aşacaktı? İçine sızılarak, bilgi kaynaklarını çoğaltarak, izleme tekniklerin geliştirerek vb. Polis de bu yola girdi.

Tüm bunları sürekli bir ilgi alanı haline getirmeli ve insanları eğitmeliyiz. Hedeflerimizi gerçekleştirebilmemiz, herşeyden önce örgüt olarak yaşayabilmemize bağlı. Örgüt olarak yaşayabilmek ise örgütü saldırılardan korumakla olanaklı olabilir.

Temmuz: Öncelikle siyasi polisin bize ilişkin değerlendirmesi, buna nasıl yaklaşmak gerektiği, bu çerçevede düşmanın bizi küçümsemesi ile bizim kendimizi ciddiye almamız sorunu üzerine, bu çerçevede yoldaşın söyledikleri üzerine konuşmak istiyorum.

Düşmanın bizi nasıl değerlendirdiği, bizim kendimizi ciddiye almamız, kendimize ilişkin bir bakışa sahip olmamızdan ayrı ele alınması gereken bir sorun. Şöyle söyleyim: Polis şu an bizi küçümsüyor olsa bile, bu bizim herhangi bir biçimde kendimizi küçümsediğimiz anlamına gelmiyor. Bugünün Türkiye'sinde ve dünyasında devrimciler işçi sınıfının misyonu konusunda bu kadar körken, siyasi polisin bizi biraz hafife almasında çok garipsenecek bir şey olduğuna sanmıyorum. Buradan bakıldığında, bizim kendimizi ciddiye almamız sorununa daha farklı bakmak, bu ikisini birbirinden ayırmak zorundayız. Öncelikle bunu söyliyeyim. Ben '97 Mayıs'ı sonrası süreçte, siyasal polisin bizi kısa vadeli olarak sıkıştırmak yerine, silahlı propagandayı kullanan kanala karşı bize farklı bir kanal olarak kısa dönemli dokunmamayı tercih mi ettiler diye düşündüm. Bu benim için hala da bir soru.

Ama bu kendi başına hiçbir şeyi anlatmıyor. Rusya'nın deneyimi var, bir Malinovski olayı var. 20. yüzyılın siyasal mücadeleler deneyimi var. Buradan bakıldığında, sadece Türkiye'deki siyasi polisin değil, CİA başta gelmek üzere emperyalist ülke

gizli servislerinin stratejik bir değerlendirmesi olduğunu da düşünmek gerekiyor. Bu yönüyle, kısa vadede devrimci hareketin diğer kesimlerinden farklı değerlendirilmek çok garip değil, tersine olasıdır diye düşünüyorum. Ama burdan rahatlatıcı bir sonuç çıkarılamaz, çıkarılmamalı.

Bir diğer sorun, siyasal polisin bize uzun vadeli ve soluklu yaklaşması, içimizde belli noktaları tutuyor olmasının rahatlığından mı geliyor? Bu soruyu ciddiyetle ele almak gerekir. Yoldaşın da belirtiği gibi, deyim yerindeyse, EKİM'ci olmanın moda olmaya başladığı bir döneme girdik. Çok açık hissediliyor bu, çevremizde hissediliyor, gelenlerden hissediyor. Böyle olduğu ölçüde, bu soru, hem örgütün güvenliği, hem de mevcut durumumuza ilişkin açıklıklar açısından önemli. Soruna burdan da dönüp bakmak gerekiyor.

Sorunun teker teker başlıklar üzerine tartışılmasının daha işlevli olacağını düşünüyorum. Örneğin iç illegalite sorunundan başlıyabilir, düşmanın elindeki teknoloji, bu çerçevede telefon kullanımı üzerinden devam edebiliriz. Her bir başlığı alta alta tartışarak belli şeylere ulaşabiliriz.

Süreçlerimiz düşmanın bizi fazlasıyla ciddiye aldığını açık-seçik gösteriyor

Nadir: İkinci konuşan yoldaş da düşmanın bizi yeterince ciddiye alıp almaması meselesinden başladığı için, önce bu noktadan hareketle bir şeyler söyleme ihtiyacı duyuyorum. Asıl tartışacağımız konunun kapsamını daraltacağını düşündüğüm için, bir an önce çıkmak kaygısı ile buradan başlamak istiyorum.

Süreçlerimiz üzerinden bakıldığında, düşmanın bizi ciddiye alıp almadığı bence anlamlı bir tartışma değil. Öncesini bir yana bırakalım, '93 sonrası, yani 2. Genel Konferans sonrası süreçlerimiz üzerinde adım adım izleyelim. Düşmanın bizi adım adım izlediğini, gelişme süreçlerimizi sekteye uğratabilmek için elinden geleni fazlasıyla yaptığını rahatlıkla görürüz. Son ikibuçuk yıldır İstanbul üzerinden bir operasyon yememiş olmamız, düşmanın bize ilişkin tutumunu değiştirdiği anlamına gelmez. Çünkü son ikibuçuk yıl üzerinden bakıldığında, kapsamlı bir operasyon yememiş olsak bile, her aşamada ve bedelleri operasyonlardan fazla olan bir dizi saldırı ve operasyon girişimiyle yüzyüze kaldık.

Yine 3. Konferans sonrası süreçte siyasi polisin bize karşı büyük bir tahammülsüzlük gösterdiğini, çok kapsamlı bir saldırıya giriştiğini ve mümkün mertebe örgütü hareketsiz tutmaya çalıştığını çok rahat görürüz. Konferansı hemen izleyen İstanbul operasyonu, ardından Ankara operasyonu, ardından yeniden birkaç İstanbul operasyonu, ardından '96 1 Mayıs'mda yeniden Ankara ve Adana operasyonları, yanısıra İzmir ve Hatay'daki tırtıklamalar vb., tüm bunlar bunu açıkça gösteriyor.

İstanbul üzerinden ilk ciddi polis operasyonuyla 2. Konferansı'ın hemen ertesinde yüzyüze kaldık. Seri karşı tedbirlerle operasyonu bir parça kayıpsız atlattık. Sonrasında ise sistematik izleme, örgütün faaliyet kapasitesini düşürmek için boşluk bulduğu anda saldırma, bir takım güçleri özel yöntemlerle düşürme bakımından çok büyük bir tahamülsüzlük gösterdi düşman. Bu izleme ve kapsamlı operasyon hazırlığını boşa çıkarma 2. Konferans sonrasında hiç gündemimizden düşmedi. 3. Genel Konferans'ın hemen sonrasında ise, İstanbul üzerinden genel bir operasyon yedik. İstanbul örgütünün neredeyse yarısını alabilecek kadar etkili bir operasyondu. Bu operasyonda polis şefinin söyledikleri bence çok önemlidir: "Bu kez istediğimiz düzeyde bir darbeyi indiremedik, ama bir dahaki sefer baskınız dahil herşeyi almak benim için namus sözüdür" diyor. Bu çok boşa söylenmiş bir söz değil. Düşman cephesinden ortaya konulan bir iddiadır. İstanbul İK çok uzun bir dönem bu operasyonun yarattığı problemlerle uğraştı. Yer değiştirdi, zayıflatma pahasına bazı çalışma alanlarından güç kaydırdı, bir takım başka önlemler aldı. Bir süre için savunmaya çekildi.

'95 operasyonu sonrasını hatırlayın. Bir iğne ucu kadar gedik bulduğu yerden sızan, pek çok çalışma alanını terk etmemize yolaçan (bir kısmını bir dönem, bir kısmını daha uzun süreli), bir dizi kadroyu bölgenin dışarısına çıkarmak zorunda bırakan çok sistematik bir takiple örgüte ulaşmak ve kapsamlı darbe indirmek hedefi vardı. Parça parça belli yerlere ulaştığı, ama o belli yerleri almayı tercih etmediği çok kesin. Çalışma alanları üzerine bir

düşünün! Son ikibuçuk yılda nerdeyse sürekliliği taşıyabilecek kadro bırakmadık çalışma alanında. Her bir çalışma alanında bir yerlere ulaştılar ve biz hızla karşı tedbirlere giriştik. Bu hareketin kaynaklarının önemli bir kısmını güvenlik tedbirlerine ayırmak zorunda kaldık. Yığınlarla kaynaşarak kendimizi örtemediğimiz için illegalite tekniklerinin özel bir önem kazanması, bizim cephemizden gösterilen aşırı hassasiyet ve sıkı tedbirlerin siyasal çalışma kapasitemizi sınırlaması, tüm bunlar düşmanı farklı yöntemler izlemeye itmiş olamaz mı? Daha soluklu davranarak bizdeki aşırı hassasiyeti parça parça törpülemeye çalışıyor olamaz mı? Bence mesele büyük ölçüde tanımladığım hususlarla ilgilidir.

Sorunun bir başka cepheden sorulması bence de gerekli. Son bir yıldır basınç bir parça hafiflemişse, bunda başka faktörlerin rolü olabilir mi? Bu sorunun sorulması gerekiyor elbette. Bununla birlikte, sürecimiz somut bir tarzda irdelendiğinde nelerle karşı karşıya kaldığımız görülür. Düşmanın bizi çok da hafife almadığı, böylesi değerlendirmelerin naifliğin ürünü olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Temmuz: Benim kaydım '97 1 Mayıs'ı sonrasına, yani yaklaşık olarak son bir yıla ilişkin.

İllegalitede titizliği kemiren etkenler ve zaaflar

Nadir: Teorik-ideolojik alanda üstünlükleri olan, bu cephesini sağlam tutan, ama gelişme süreçleri pratik alandan aksayan bir örgüt olduğumuz söylenir. Bu saflarımızda da genel bir kabul görür. Bu nedenle örgütsel güvenlik alanı kendi içinde dar, teknik bir tartışma değildir. Bizim bugünkü toplam yapımızı, kadrolarımızın anlayış ve zihniyetini, ideolojik kavrayış düzeyini, siyasal kimliğini, yaşam tarzını vb. bir dizi temel noktayı kesen, genel sorunlarımızın kendine özgü bir alanıdır bence. Dolayısıyla toplam içerisinde tartışmayı başarabilmek son derece önemli. Çünkü pratiğimizdeki zorlanma alanlarımızla son derece bağlantılıdır. Pratikteki zorlanma alanlarımız ise kadrolarımızın bugünkü durumu ve düzeyi ile bağlantılıdır. Bir ideolojik-siyasal çizginin kaderinin kadrolar tarafından tayin edildiğini hepimiz bilir ve yineleriz. Bir çizgi kendi maddi kuvvetlerine kavuşmuşsa maddi bir güce dönüşür. Kadrosunu bulamamışsa o çizgide ifadesini bulan görüşler aydınlatıcı metinler olarak kalır, hükmü kendi sınırları içerisinde olur, deriz.

Güvenlik sorununun bir dizi boyutu var. Ama ben süreçlerimiz üzerinden önemli gördüğüm noktalara değineceğim. Devrimci örgüt yaşamında pek çok yoldaşı kesen bir dizi eğilim sayabilmek mümkün. Sorunu şu ya da bu yoldaş üzerinden ele almaktan çok, toplam örgüt ortamımızda kendini gösteren, yer yer ciddi sorunlara yol açan sorunları genelleyerek ele almak ve irdelemek, sorunları yaşamın pratiği içerisinden süzüp çıkartmak amaca daha uygundur.

Birincisi; devrimci saflarda devrimci örgüt yaşamında bir oportünizm var. Bu oportünizm bizim saflarımızda da bir biçimde yaşayabiliyor. Bunu hangi anlamda söylüyorum? Söz planında bir takım şeyler doğru ifade ediliyor. Örneğin örgütsel-siyasal konular üzerine makale yazan hemen tüm yoldaşlarımız, illegal ve ihtilalci tanımını özel bir tarzda kullanıyorlar. Ama bu tanımın devrimci örgüt yaşamındaki karşılığı, onun dayattığı kurallar, dayattığı tarz, dayattığı yaşam anlayışı nedir? Bunun üzerine çok düşünmeyebiliyorlar. Ya da şöyle de ifade edebilirim. Yoldaşlarımız yazdıklarının gereklerini kendi yaşamlarında gözetmeye, bunları titizlikle uygulamaya ve uygulatmaya, uygulamayanlara karşı hassas davranmaya gelince, tuhaf bir tutarsızlık gösterebiliyorlar. Bunu kişiler üzerinden değil, yarattığı sorunlar, nedenleri ve sonuçlarından giderek irdelemenin amaca daha uygun olduğunu düşünüyorum. Kişilere yöneltmiş eleştiriler genel için sonuç yaratmayabiliyor. Sorun bireye ilişkin olarak anlaşılabiliyor. Bu nedenle eleştiriyi anlayışa yöneltmek ve kurallı devrimci yaşama ve çalışma tarzına uyumu bir hasasiyet alanına dönüştürmek, problemi çözebilmenin biricik yoludur.

Sözünü ettiğim oportünizm kaba bir samimiyetsizliği anlatmıyor. Bir yanı kavrayışsızlıkla ilgili olan, ama alışkanlıkların gücüne teslimiyet, düşmanı somut olarak algılayamamak, bir siyasal sınıf gücünün ağırlığını somut duyamıyor olmak vb. faktörlerin beslediği bir tür tutarsızlığı anlatıyor. Devrimci örgüt yaşamı için hep

tekrarlanır: En tehlikeli olan, dış düşman değil iç düşmandır, denir. İşte bu oportünizm bir tür iç düşmandır. Normalde kimi masum kusurlar çok sorun yapılmayabilinir. Ama devrimci örgütlerde masum görünen küçük tutarsızlıkların etkileri ve sonuçları hiçbir zaman kendi sınırları içerisinde kalmıyor. Çünkü siz kendi başınıza bir birey değil, bir örgüte mensupsunuz.

İkincisi; devrimci örgüt yaşamındaki anarşizan eğilimdir. Bu eğilimi iki şey besledi. İlki, 12 Eylül sonrasında örgüt ve önderler otoritesinin şu ya da bu nedenle sarsılmasıdır. Bu elbette hareketlerin zayıflıklarıyla da ilgilidir. Bunun üstüne Sovyetler Birliği'nin yıkılışı binince, liberal cephe Bolşevik partisinin disiplinine yönelik görülmemiş bir saldırı başlattı. Bu "demokrasi", "kişilik", "kişinin özgürlüğü", "kişilik hakları" gibi argümanlara dayanıyordu. Devrimci saflara da sızan anarşist davranışların zemini böylece döşendi.

Oysa genelde ortaya konulan kurallar var. Siz bir ideolojik çizgiye aitsiniz, bu ideolojik çiziginin ürünü bir örgütsel kimlik taşıyorsunuz. Bu konumun size getirdiği yükümlükler, kural ve kaideler vardır. Liberal cephenin özel bir tarzda pompaladığı ideolojik saldırının argümanlarına bakılırsa, bunlara uymak kişilikten ve özgürlükten taviz anlamına geliyor. Kurallı yaşam böylelerine göre örgüt adamını zapturap altına almaktır. Bu argümanlar ideolojik olarak yarı-aydın kesimler üzerinden devrimci örgütlerde de etki gücü bulabildi.

Burada ortaya çıkan şudur: Bir yanda sahip olduğu iddia edilen bir yaşam felsefesi var. Bu devrimci Marksizmdir. Ama öte yandan yaşam pratiği ile her cepheden buna savaş açan bir tutarsız kişilik var. Bu kişilik örgütsel yaşam alanında, kuralsız, kaidesiz, otorite tanımaz, prensip tanımaz, günü birlik davranan eğilimler gösterebiliyor. Bunlar bizim örgüt yaşamımızda elbette bu kadar kaba bir biçimde değil, son derece inceltilmiş bir biçimde kendini gösteriyor. Dolayısıyla bunlar açıktan bir ideolojik tutum değil, ideolojik bir cereyanın yansımaları, izdüşümleri, etkileri olarak ortaya çıkıyor.

Son derece sinsi biçimlerde, dedim. Geçmiş sürecimizden biliyorum. Saflarımızdan düşen biri kuralsızlığı meşrulaştırmak için, "çiğ illegalite olmaz" diyordu. Dikkat edin, "çiğ illegalite yapıyorsunuz" adı altında, aslında illegalitenin sıkı kurallarına yöneltilmiş sinsi bir saldırı var. "Çiğ illegalite" yapmamak adı altında, örgüt sorunlarını uluorta tartışan, ilişkilerini gelişi güzel kuran, yatay ilişkilere girişen, o yatay ilişkiler üzerinden bir dizi meseleyi uluorta tartışan bir kişilik ve zihniyet, örgütte kurallı işleyiş ve iç illegalite denilen şeyi bırakmaz.

Biz 2. Genel Konferans'tan sonra kurallı yaşam ve iç illegalite sorununu örgütte ciddi bir eleştiri konusu da yaptık. Ama çevre yaşamının bütün izlerini ortadan kaldıramamamız, dar kadro örgütü olmamız, insanların sık sık bir arada olması, birbirlerini belli bakımlardan iyi tanımaları, tüm bunlar liberal ve gevşek davranışlara yol açabiliyor. İllegal-ihtilalci konum, kimlik ve bunun gerektirdiği şeyler unutulabiliniyor.

Örgütte kurallı yaşamı egemen kılmalıyız

Örgütsel yaşamımızı didik didik etmemiz, sorunları açığa çıkarmamız ve bunların üzerine kararlılıkla yürümemiz gerekiyor. Ama bu kişilerin harcayacağı bir çaba ile olmaz. Kişilerle sınırlı kalan bir çaba iki sonuca yol açıyor: Ya gerçekten kazanılabilecek bir takım güçler, ortamını buldukları için kaba zaaflar gösteriyorlar. Üstüne gidiyorsun, ancak sorun kişilerle ilgiliymiş gibi algılandığı için sorun kişiselleşiyor ve ilişkiler yıpranıyor. Böylece sonuç kazanılabilecek insanların kolayından düşmesi oluyor. Ya da bu çabayı harcayan insanlar bir noktadan sonra yılarak ortama uyum sağlıyorlar. Bizim sık sık tartıştığımız bir örneğimiz var. P birçok bakımdan bize yabancı bir yoldaştı. Ama bir noktada bize uyum sağlamak gerektiğini, aksi taktirde bu örgütte kalamıyacağını fark etti ve uyum sağlama çabası içerisine girdi. Ama dönüp bir de baktı ki, birlikte çalıştığı bazı insanlar kusurları konusunda direnç gösterebiliyorlar ve bu hiç de özel sonuçlara yolaçmayabiliyor. Ne yaptı? Kendi eski alışkanlıklarına, eski tarzına, eski zaaflı kişiliğine geri döndü. Ondan sonra iş artık eleştiri sınırlarını aşarak, tutum alma gerekliliğine vardı.

Ama dönün bakın, bir taraftan kendi alışkanlıklarının esiri oluyorsa, öte taraftan da belli bir ortamdan, belli bir sosyal ilişki alanından, belli bir siyasal ortamdan güç alıyor.

Kongremizin çözmesi gereken en temel meselelerden biri, gerçek bir eylem ve irade birliği ortaya koyacak, kurallı yaşamı kollektif olarak uygulayıp denetleyecek, kenetlenmiş bir ekip oluşturabilmektir. Bu nedenle de, sorunlarımızın kapsamı geniştir, dedim.

Örgüt yaşam üzerine birkaç noktayı daha belirtmek istiyorum. Dar bir örgüt olmamızın yarattığı belli tehlikeler var. Birbirimizi tanıyor olmanın getireceği tuzaklar var, bu tuzaklara düşüyoruz da. Çok iyi tanıdığımız bir yoldaş anormal bir davranış gösteriyor. Ama ben yoldaşı tanıyorum, bu nedenle güveniyorum, diyoruz. Gösterilen anormal davranış karşısında çok çok bir kaç kez hatırlatmada bulunuyor, ötesinde bir şey yapamayabiliyoruz. Bu belki ilişkilerimiz için hayırlı oluyor, ama örgüt ortamı açısından bundan daha tehlikeli bir sonuç olamaz.

Başkaları (öteki bazı örgütleri kastediyorum) bunu kendi tarzında çözüyor. Sonuçları aynı ölçüde tahrip edici oluyor. Örneğin kimileri zora dayanan askeri disiplinle sorunu çözeceğini zannediyor. Bu, tuhaf ilişkiler, tuhaf muameleler ve tahrip edici sonuçlar yaratıyor. Açıktır ki, kural ve yasaklar kendi başına sorunu çözmüyor. Örgüt içinde bilince dayalı, irade ile uygulanan bir davranış kültürü, devrimci bir iç yaşam geleneği yaratmaktır önemli olan. Bunu her adımda genişleten, etkisini yayan, bir atmosfere dönüştüren bir düzeye çıkarabilmemiz gerekiyor. Ardından bunun ideolojik-siyasal mantığını insanlara kavratmayı, insanları bu temel üzerinde dönüştürmeyi başarmamız gerekiyor. Bir kez daha dikkat çekmek istiyorum. Bu sorunu bir ekip, ekipin oluşturduğu dönüştürücü atmosfer, sıkı bir eğitim ve uygulamada denetim sorunu çözebilir.

Siyasi polis bir dönemdir gevşetme ve böylece hata yaptırma taktiği izliyor

Bir noktaya daha dikkat çekmek istiyorum. Düşmanın İstanbul'da bize karşı gevşetici bir manevra sürecine girdiğinden zerre kadar kuşku duymuyorum. Başka güvenceleri var mıdır yok mudur? Bu ayrıca irdelenebilir. Ama birbuçuk yıllık özel bir basınç, özel bir yoğunlaşma, bulduğu her iğne deliğinden sızma girişimleriyle istediği sonuçlara ulaşamayınca, yeni bir taktik geliştirdi. Bu gevşetme, rehavet yaratma, böylece hata yaptırma taktiğidir. Çünkü yoğun basıncın bizi hep tetikte olma, hep karşı manevralarla onun hazırlıklarını boşa çıkarmaya ittiğini gördü. Ama aynı dönemde, yani İstanbul'da istediği kapsamda darbe indiremediği dönemde, Gebze'de yaptığı operasyonun ardından yeni operasyonlar için hazırlıklarını tamamladığı bir sırada, biz farkına vardık, karşı tedbirler aldık. Manevra imkanı kalmayan yoldaşları çektik. Ardından saldırmadığı alan kalmadı. En sıradan taraftarın evini bile birkaç kez bastı. İnsanları ajanlaştırmak için yapmadığını bırakmadı. Adana'da operasyon yaptı, Ankara'da iki operasyon yaptı, İzmir'de operasyon yaptı, Hatay'da kaç kez saldırıp insanları aldı ve buralarda yeni operasyonlara girişti. Örneğin, Ankara'da hazırlıklarını son aşamaya getirdi, biz bu aşamada farkına vararak savunma tedbirlerini aldık, geri çekildik, vb.

Gevşetici ve rahatlatıcı manevralar bizde gerçekten de sonuç yaratabiliyor. Ben sözü edilen tartışmadan hareketle söylemiyorum. Bizim örgüt ortamına dikkatle bakın, basıncı en yoğun hissedildiği dönemde çok büyük bir titizlik vardır, bir parça rahatlalık olduğu dönemde de aynı ölçüde bir gevşeme yaşanabiliyor. Yoldaşın eleştiri konusu yaptığı mesele çok da tekil bir mesele değil. İstanbul İK'nm toplantı mekanı, bu mekanda gösterilen ısrar, bence bu konudaki zihniyetimize iyi bir göstergedir. Kim bunu ne kadar bilinçlice savunmuş, kim buna ne kadar müdahalede bulunmuş, hiçbir önemi yoktur. Ortada kaba bir zaaf var. Adını hatırlayamadığım bir Rus komünisti vardı, hiçbir zaman altı aydan fazla aynı evde kalmamıştır. Bu da bir deneyim, bu da ihtilalci bir kimlik. Uzun bir süre aynı ev aynı organın toplantı mekanı olarak kullanılıyorsa, burada ihtilalci tarz, ihtilalci zihniyet ve kimlikten söz edilebilir mi?

Bir başka yetersizlik alanı; hem gözaltı sonuçlarını yeterince irdelemiyoruz, hem de operasyonların sonuçlarını yeterince değerlendirme konusu yapmıyoruz. Buna eklenmesi gereken bir başka husus ise, yatay geçişler sorunudur. Bu tür geçişleri de yeterince

irdelemiyoruz. Biraz tanımak, biraz sohbet etmiş olmak, belki bir parça pratiğini izlemiş olmak bizi rahatlatabiliyor. Bu tehlikelidir ve örgütü savunmasız bırakır. Çünkü gerçekten olgulara, süreçlere, olaylara dayalı bir değerlendirme değil, iyiniyetle ve göz kararı ile yapılmış bir değerlendirme vardır. Ankara üzerinden yaşadığımız bir deneyim var? Dikkatimiz daha değişik bir alandaydı, birilerinden rahatsızlıklar duyuyor ve anlamaya çalışıyorduk. Tam da bu anlama sürecinde, olay tam ters bir noktada patlak verdi.

Devrimci iç aleniyet konusunda da yeterince hassas davranmayabiliyoruz. Halbuki gerek siyasal süreç, gerekse devrimci iç yaşam (elbette iç illegalitenin bütün gereklerini gözeterek, özel bilgilerin gizli kalmasını teminat altına alarak), siyasal kimlik, siyasal yaşam, siyasal davranış üzerinden gerçek bir aleniyet yaratmak ve bunu belli prensiplere bağlamak durumundayız. İki kişinin birbirini iyi tanıyor olması üzerinden bir güven değil, siyasal süreçlerin açıklığı üzerinden oluşmuş bir güvendir temel alınması gereken.

Karşımızda ciddiye alınması gereken çok bilinçli bir düşman var

Sergen: Örgütsel güvenlik sorunu, Cihan yoldaşın da belirttiği gibi, taktik ya da pratik bir sorun değil, stratejik bir sorun. Bu, bir örgütün sürekliliğini ilgilendiren temel siyasal bir sorundur. Ancak biz sorunu söylem düzeyinde doğru ifade etmekle birlikte, pratikte buna uygun bir tutum içerisinde olduğumuzu söyleyemiyoruz. Son derece yakıcı olduğu halde, bu sorun bizim için, az çok sürekliliği olan takip olayların yaşandığı dönemlerde ya da operasyon dönemlerinde önemli oluyor. Bu dönemlerde gündemimize alıyor, tartışıyor, bazı sonuçlara varmaya çalışıyoruz. Kaldı ki bu durumda bile sorun daha çok pratik ya da teknik yönleri ile sınırlı bir değerlendirmenin konusu yapılıyor. Bu nedenle de fazla kalıcılaşamıyor.

Sorun siyasi bir sorun, stratejik bir sorunsa eğer, sorunun taktik pratik bir boyutu olsa bile, esas itibari ile bu çerçevede ele alınmalıdır. Bu çerçevede değerlendirmeler yapılmalıdır.

Ben sözümü şuraya bağlamak istiyorum: Bir süredir polis bize niye dokunmuyor diye bir soru soruluyorsa, muhakkak ki bunu soran yoldaşın bir politik değerlendirmesi vardır. Eğer bir politik değerlendirmeye dayalı değilse, bu tümüyle spekülatif, tümüyle keyfi, kuşku yayan, dolayısıyla tepki duyulan, duyulması gereken bir soru haline gelir. Ama eğer politik bir değerlendirmeye dayalı ise, bu değerlendirmeye bakılır ve buradan gidilerek bir karşı değerlendirme yapılır.

Cihan yoldaş konuşmasının kayıtlara geçmeyen bölümünde de ifade etti, sadece teknik-taktik üstünlükleri olan, devrimci ve komünist örgütleri önemli ölçüde tasfiye eden, vurduğu darbelerle onları son derece güdük hale getiren, bu nedenle de moral üstünlüğe sahip olan bir düşman yok karşımızda. Dahası bütün örgütleri her bakımdan iyi tanıyan, karşısındaki siyasal örgütlere göre bir örgütlenme ve organizasyon yaratmış olan bir düşman var. Bu gerçekten "siyasi" bir polis. '80 sonrası dönemi yaşayan her insan bunu bilir.

Senin ideolojik çizgini, politik perspektiflerini, kadro niteliğini bilen, her bakımdan seni tanıyan bir düşmanla karşı karşıya olduğunu görebiliyorsun. Kaba işkence, süreçlerin ancak yarısını kaplıyor, bunun ötesinde bir ideolojik mücadele ile karşılaşıyorsunuz. Böyle bir düşman var ve politik davranıyor, politikalar saptıyor. Dönemsel ve stratejik politikaları, taktikleri var, tekniği ve deneyimlerini bu çerçevede devreye sokuyor. Böyle düşünmemiz lazım. Bizi ideolojik olarak çok iyi tanıyorlar ve ideolojik mücadeleye girişiyorlar, bir karşı propaganda yürütüyorlar. Polis bize yönelik olarak bunu sık sık yapıyor, dahası bizi sık sık hedef alan bir yayın organı bile çıkarıyor, bunu da biliyoruz. Ayrıca belli bir morale sahip, hep saldırı halinde olan bir karşı organizasyon, bir karşı örgüt.

Bu çerçevede düşündüğümüzde, karşımızda ciddiye alınması gereken bir düşman olduğunu anlamamız çok zor değil. Ama sorun burada çıkmıyor, bizim kendimizi yeterince ciddiye almamamız noktasında çıkıyor...

Cihan: Bu tartışmayı daha fazla uzatmak gerekmiyor yoldaş. Eleştiri ve imalarımı Temmuz yoldaş üzerine alındı, ama ben bunu daha çok Tuna yoldaşın söylediklerinden hareketle söyledim. Tuna yoldaş bu soruyu bir

kaç kez anlamsızca ve bir bakıma sorumsuzca tekrarladı. Ben bunu yalnızca geleneksel kalıplara bir eğilim olarak algıladım. Yani sol grupların "falancası niye darbe yemiyor?" türünden yaklaşımlarının bir yansıması olarak. Kaba hatalar yüzünden döne döne darbe yiyorlar, içlerini kanser gibi polis sarıyor (burada da dosyalandığı gibi, *-Partizan Sesi*'nin özel sayısı- Red.), iki de bir polise yakayı kaptırıyorlar, ardından da dönüp darbe yemek marifetmiş gibi, falanca niye darbe yemiyor, diye soruyorlar. Her zaman söylemişimdir; geleneksel hareketlerin hiçbir ölçüsü bize uymaz. Geleneksel örgütlerin polis saldırılarına ilişkin kalıpları da, bu konudaki ölçüleri de bize uymaz. Dolayısıyla bu tartışmayı kendi içinde uzatmak çok anlamlı değil.

Temmuz yoldaşın da önerdiği gibi, tartışmayı örgütsel güvenliğin belli arabaşlıkları üzerinden yürütürsek, böylece işlevsel bir alana kayar. Tartışmanın ideolojik-siyasal çerçevesine ilişkin yanlarını mümkün mertebe asıl muhataplarımızın önünde yapalım. Sorunun pratik yanını, davranış normları yanını, kurallı yaşam sorununu ve bunlara ilişkin aksama alanlarını açığa çıkaralım. Ön hazırlık tartışmaları çerçevesinde önemli hususlar bunlardır. Anlayış planında sorunu çok iyi tanımlıyoruz da, Nadir yoldaşın oportünizm dediği sorunu biz niye yaşıyoruz? Kurallı yaşamın pratik temsilcileri haline nasıl geleceğiz? Asıl önem taşıyan hususlar bunlardır.

Başka çevrelerden saflarımıza akışlara karşı özel hassasiyet

Sergen: Ben üzerinde tartışmamız gereken hususları sıralayarak bitirmek istiyorum.

Birincisi, bir gelişme süreci yaşıyoruz ve bize yönelişler olduğunu söylüyoruz. Bize çok çeşitli çevrelerden, bazen kitlesel denilebilecek biçimde, bazen de tek tek katılmalar var. Bu süreci gerçekten doğru bir şekilde değerlendirerek denetlemek, özellikle tek tek katılmalar şahsında bu denetimleri gerçekleştirmek bir zorunluluktur. Özellikle de belirli çevrelerden katılımları denetlemek gerekiyor. Kamuoyu önünde "dejenere dergi çevreleri" olarak nitelediğimiz çevrelerin aynı zamanda siyasal polis için ajan ve ispiyoncu yetiştirme fidelikleri olduğunu bir an bile unutmamamız gerekir. Bunun bir dizi somut belirtisi var.

İkincisi, katılanların özgeçmişlerinin çok ciddi bir biçimde incelenmesi, bunun bir kural haline getirilmesi gerekiyor. Bu sadece örgüt saflarına alınacak insanlara yönelik olmamalı, daha geniş bir çerçevede ele alınmalıdır. Bunları ciddi biçimde incelemeliyiz. Daha önceki süreçte, özellikle yerel örgütler düzeyinde bu işte yeterli titizliğin gösterildiği söylenemez. Başvuruları ciddi bir biçimde incelenmiyor, boşluklar görülemiyor, buna ilişkin sorular üretilemiyor. Buna dikkat etmek gerekir diye düşünüyorum.

Öte yandan kurallı yaşamı egemen hale getirmek, ilke ve kural ihlallerini ciddiye almak, önümüzdeki süreçte daha büyük bir önem taşıyor. Sadece illegal alanda değil diğer alanlarda da gözaltılarını denetlemek, şube deneyimlerini ciddi bir biçimde incelemek gerekiyor.

Bir diğeri, kadroları yalnızca genel siyasal faaliyet içerisinde değil, fakat günlük yaşamlarında da denetleyebilmek gerekiyor. Özellikle zaaflı eğilimleri olan kadroları daha yakından denetlemeli ve dikkat etmeliyiz. Ayrıca, açık çalışma ile örgüt arasındaki ilişkiyi belli esaslara bağlayarak daha tanımlı hale getirmek, yurtdışı çalışmasında köklü denilebilecek, belli esaslara bağlanmış önlemler almak durumundayız. Ben bunlar üzerinde tartışmak gerektiğini düşünüyorum.

Temmuz: Yoldaşın ilk soruna ilişkin eleştirilerinin bir kısmına katılıyorum. Sorunu bir meseleye uygun bir tarz ve yöntemle ve uygun ortamda tartışmak ve sonuçlar çıkarmak noktasında Tuna yoldaşın yer yer başarısız olabileceğini, bunun ciddi bir sorun olabileceğini çeşitli vesilelerle tartıştık. Belli ortamlarda alabildiğine rahat olması, ama tek tek insanlar üzerinden bunun sonuçlarının gözetilmemesi tartıştığımız bir nokta oldu. Yoldaş kendi başına değerlendirmeleri tartışmaya giriştiği ölçüde, kendisine yönelen eleştirinin esasını da anlayamadı. Dolayısıyla işin bu yönünü tartışmak gerekiyor. Örneğin bizim toplam tablomuzu bilmeyen ileri bir taraftarımızın olduğu bir ortamda belli şeyleri rahatlıkla ifade ettiğimizde, bu onun üzerinde nasıl bir etki bırakır? Sorunun eleştiriye konu

olan halkasının burası olduğunu düşünüyorum.

Siyasal polisin bize ilişkin değerlendirmesi nedir? Bu çerçevede nelere dikkat etmek lazım? Bizi gevşetmeye mi çalışıyor, uzun vadeli bir hesap mı yapıyor, ciddi bir sızma durumu mu var? Bunların her biri üzerinde ayrı ayrı düşünmek gerekiyor.

Bazı soruları sorduran nesnel nedenler

Tuna: Bu örgütün İstanbul gibi omurgasının olduğu bir yerde iki yıldır operasyon yememesi üzerine bir ön tartışma yaşandı. Bu sorun bir kere şu ya da bu yoldaşın, özelde benim "eksantrizm"imden gelmiyor. İnsanların, "acaba komünist hareket, Türkiye devrimci hareketinin çok ciddi bir akımı, nasıl oluyor da böyle bir saldırı yaşamıyor" demesinden de gelmiyor.

Biz siyasal bir çalışmanın içerisindeyiz. Bu siyasal çalışmanın belli yönlerini, illegal çalışma ve açık alan, illegal örgüt ve açık çalışmanın biçimlerini kullanmanın sorunlarını, ikisinin bir arada yürütülmesinin sonuçlarını tartışıyoruz. Bu örgüt 3. Genel Konferans sonrası süreçte komplocu çalışma biçimlerinden fazlasıyla uzaklaşmış bulunuyor. Hala da açık siyasal çalışma biçimlerini verimli bir biçimde kullanmamasına rağmen, yine de komploculuktan uzaklaşmış bir yapıda. Bu düne göre çalışmanın açık biçimlerinin daha geniş bir biçimde kullanıldığı konusunda bir soru işaretinin olmamasını anlatıyor. Üstelik biz bunları sınırlı örgüt güçleriyle, yeri geldiğinde ileri yönetici organ üyeleri üzerinden yapıyoruz. Bu süreçlerde bizim karşımıza sistematik örgüt takipleri çıkıyor ya da bazı açıklarımız üzerinden somutta düşman bize bir biçimde ulaşmayı başarabiliyor. Bunlara rağmen bir saldırı yaşanmıyor. Bu tür bir sürecin bir de tersinden komploculuğu besleyecek bir ruh hali doğurması ihtimali yok mudur? Burada nesnel olarak bu soru ile karşı karşıya kalıyorsunuz.

Örgütümüz bir ilde gençlik yönetici organına girmiş bir ajanı tespit etti. Bir süredir siyasal çalışma içerisinde biri olduğu ve ileri kadro düzeyinde çok değişik insanlarla muhatap olduğu örgüt tarafından açıklandı. Ama bunlar üzerinden gerçekleşen bir saldırı olmadığı da anlaşılıyor. Devletin onun üzerinden nelere ulaşabileceği, neler planlayabileceğini doğal olarak düşünüyorsunuz. Kaldı ki bu doğal bir soru olmanın ötesinde bir örgütsel görevdir de. Böylece dönüp bakıyorsunuz, o temas içerisinde neler olmuş olabilir, nasıl davranılmıştır. Bu tür bir örnek üzerinden bir saldırı olmamasının doğurduğu nesnel soruya cevap vermeye çalışmazsanız, komplocu bir şüphelenmeyi de kolaylaştırmış olursunuz.

Öte yandan, illegal bir örgüt olarak açık siyasal biçimleri kullanıyoruz. Siz altınızdaki insanlarla günübirlik olmasa da sürekli bir ilişki içerisindesiniz. Eğer doğallığında gündeme gelen soruya açıklık getirmezseniz, bu sizi aynı zamanda bu biçimlerden uzaklaştıracak eğilimler de geliştirebilir. Genel siyasal planda devletin bugün bizi ne kadar önemsemediğine dair soru böyle bir doğallığın içerisinden çıkıyor. Siz onu yanlış da değerlendirebilirsiniz, doğru da değerlendirebilirsiniz.

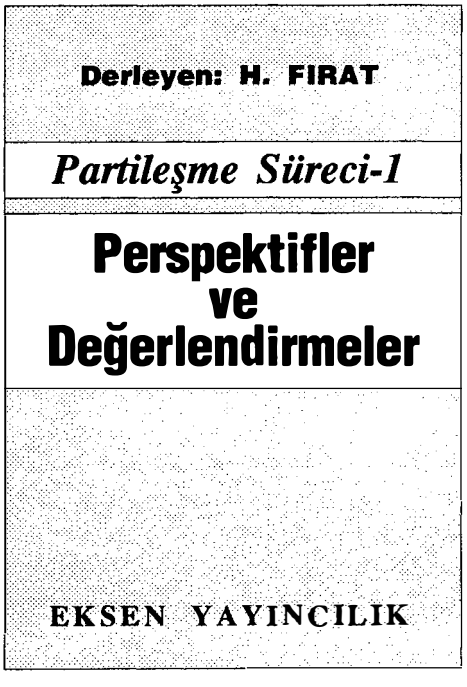
Devletin değerlendirme hatası kendi sorunudur

Devletin bireysel silahlı eylem çizgisini uygulayan örgütleri bugün için daha özel planda önemsemesini ben sadece bir kan davası sorunu olarak görmüyorum, bu ayrı bir sorun. Ama onları daha fazla önemsemesinin ileri kadrolarımız şahsında bir siyasal zayıflamaya yolaçacağını düşünmek de bana kabul edilmez geliyor. Bu mesele ileri kadrolar şahsında belli bir rahatlıkla tartışılmalı. Temmuz yoldaşın konuşmasında da vardı; ileri kadrolarının örgütün güvenlik sorunlarını, açık siyasal çalışmanın güncel olanaklarını, bunları hangi düzeyde ve hangi önlem düzeyinde kullanacağını tartışması son derece açık bir ihtiyaçtır.

Alttaki militanların bunu tam anlayamayacakları ya da doğallığından yoksun biçimde genel bir argüman olarak yayılması başka bir sorun. Böyle bir sorun var mı, bilemiyorum. Ben meselemizin ileri kadrolar şahsında belli bir rahatlıkla düşünüldüğünü, tartışıldığını düşünüyorum. Bu tartışmanın cevabından bağımsız olarak gündeme getirildiği konusunda değerlendirmeler var. Ben öyle olduğunu düşünmüyorum. Daha önce burdaki başka yoldaşlarla değişik biçimlerde tartıştığımız için biliyorum, bu konuda doğru

ya da yanlış eğilimler, fikirler vardı. Devlet bugün, DHKP-C ya da TİKB'nin gelecekte daha yıkıcı bir etki yaratacağını düşündüğü için bunlara vuruyor, bize vurmuyor olabilir mi? Olabilir! Böyleyse bu, bu devletin siyasal yanılgısını gösterir, yüzyıllık siyasal deneyimine rağmen de bu olabilir. Bunun bir cevabının olduğu yerde de, sözkonusu insanların devrimci kimliği tartışmalı değilse, bu tartışmanın yıpratıcı bir eğilim yaratacağını düşünmek zor. Buna rağmen, '80 sonrası kadro kuşağının devrimci kimliği her aşamada, her kişi şahsında bir parça tartışmalıdır. Ama biz bu sorunu ileri kadrolar şahsında bu sınırlar içerisinde tartışamazsak, zaten doğallığında insanların gündemine gelmiş bir soruya hiçbir siyasal cevap vermemiş oluruz, bu siyasal planda özel olarak cevaplanması gereken bir soru olmasa da.

Bizim sorunumuz, siyasal çalışmada güvenlik denilen olguyu amaçlaştırmamaktır. Böyle yaparsanız, devrimci bir siyasal örgüt değil, gerçekten devrimci bir komplo örgütü olursunuz. Bu sorun bizim gündemimize hep siyasal çalışmanın sorunları ile bağlantılı bir tarzda gelmiştir ve bu son derece doğaldır. EKİM, eğer yaygın bir siyasal etkiyi ciddi bir örgütsel yapıyla beraber kurabiliyorsa, devrimci hareket içerisinde ilgi odağı ise, bu sayededir.

Geleneksel devrimci hareket siyasal faaliyete dar örgüt ihtiyaçları üzerinden baktığı, kendini bu zeminde üretmeye çalıştığı için başarısızdır. Bunlar bugün siyasal mücadelede bir yer tutmayan, ama düne kadar belli siyasal gelenekleri olan yapılar. Bunlar, metropollerde illegal mücadeleyi ya da bireysel terörü kullanan örgütler nasıl yaşıyor diye bakabilen, bunun üzerinden yıllarca kendi içerisinde illegalite ve güvenlik sorunlarını tartışan yapılara dönüşüyorlar. Tam da böylece kendilerini güç ve olanaklarını yokeden bir siyasal erime sürecine sokuyorlar. Bizim kültürümüzde ancak genel siyasal mücadelenin önemi üzerinden tartışılabilecek bir soruna kendi içerisinde baktıkları ölçüde, kendi kendilerini tasfiyeye yönelten bir bakışı çok kolay üretiyorlar.

Legal çalışma ile illegal çalışma ilişkisinden doğan sorunlar

Bizim çalışmamıza gelince. Anlayışımıza uygun bir illegal örgütsel faaliyet-açık siyasal faaliyet ilişkisinin gereğince üretilmediği açık. Bunun giderek bir noktada bir diğerindeki çalışmaya yabancılaşan siyasal düşünceler üretebildiğini, çalışmanın politik organik birliğinin gereğince sağlanamadığını gördük. Bu çalışmanın illegal birimler üzerinden bir çalışma olması gerektiği konusundaki fikirlerimize rağmen böyle. Önümüzdeki dönem il ve bölge komiteleri üzerinden politik önderlik eksikliğinin giderilmesi gereken bir dönemdir. (...)

(Örgütsel güvenlik nedeniyle yayınlanamaz bölümler...)

Bunun ötesinde, bugünkü kitle hareketliliğinin geriliği, fabrika ya da bölge düzeyinde duyarlılığın sınırlılığına ve bugün bizim siyasal mücadele içerisindeki darlığımıza rağmen, bir kitle eylemidir, örgütün doğrudan yönlendirdiği açık bir kitle çalışmasıdır, paneldir, seminerdir, vb., bunlar önümüzdeki dönemde daha çok kullanılacaktır. Böyle bir çalışma içinde, ilerleyen süreçte, insanlar yalnızca bir örgütün insanı olarak değil, neredeyse komitesi tespit edilecek kadar tanınacaklardır diye düşünüyorum. Bu tabi illegal örgüt-açık alan çalışması alanına giriyor, ama bizim güvenliğimizin ciddi biçimde tehdit

alanlarından biridir. Bir başka politik dönemde bir siyasal güvencemiz olur. İnsanların doğal kimlikleriyle bir yerlerde bulunabildikleri, örgüt materyallerinin, örgüt toplantılarını kendi yaşam alanlarının dışında çevre ilişkiler üzerinden organize edebildikleri bir noktada, düşmanın bu tür bilgileri toplaması üzerinden bir saldırı ile karşı karşıya kaldıklarında, doğal bir devrimci işçi gibi direnebildikleri ölçüde, zaten bir problem yok.

Ama meselenin kötü yanı şu: '80 sonrasının ileri kadro kuşağını dahi kesen tarzda ve yeni devrimcileşmiş insanlar şahsında devrimci kimlik ve örgütsel disiplin sorunlardan bahsettiğimiz bir tablo ile karşı karşıyayız. Bu bizim rahat güven duyabileceğimiz bir ortam değil. Bu sadece bizim sorunumuz değil ve devrimci harekette '80 sonrasında direnmenin neredeyse ikincil bir öğeye dönüşmüş olması çerçevesinde anlaşılabilir. İnsanların siyasi polis karşısında zayıf davranışı doğal olarak dar örgütlerde tahrip edici bir etki yaratıyor.

Öte yandan polis operasyonlarını bir parça boşa çıkaramadığımız yerlerde, örgütleri tasfiye etmiş, bir noktada sıfırdan başlamamız gerekmiştir. Bu kolay tasfiyeler, organik bir çalışma oturtulamadığı, illegal örgüt alanında politik süreklilik olanaklarından yararlanamadığımız için, çok daha özel güçlükler yaratmıştır.

Yeni kuşak kadrolardan gelen kendine özgü sorunlar

Benim genel bir devrimci kötümserlikle, "işte tablo bu, buradan hiç bir şey çıkmıyor" gibi bir bakışım yok. Bu tür rahatlıklara düşmemeye çalışıyorum, ama sorunun çözümünü de bulamadığımı söylüyorum. Tartışmayı örgütsel güvenlik sorunlarına indirdiğiniz yerde, bu meselenin gerçekten daha geniş bir ölçekte ve daha derin tartışılması gerekiyor. Henüz her iki alandaki çalışmanın yeterince organikleşmediği bir yerde, devletin buralardan bize çok yönelemediğini gözetmeliyiz. Olumsuz ya da olumlu deneyimlere çok sahip olmadığımız bir alan. Ama kongre sonuçta önümüzdeki altı ayın değil, birkaç yıl için sorunlarını tartışacaktır. Bu arada organik ve tempolu bir çalışma sonuçta devletin dikkatini çekecek ve vurma ihtiyacını hissetirecektir.

Siyasette sihirli bir çözüm yok. Biz bir yandan, bu çalışmanın organikleştirilmesi, tam da politik süreklilik üzerinden, illegal örgütün darbelere rağmen yeniden kurulmasının avantajını ve merkezi yapımıza ulaşamadığı ölçüde de, güvencemiz olduğunu biliriz. Buna rağmen, zayıflık alanını bile bile, bugünkü siyasal tabloda devletin bize parça parça vurmasının gecikeceğini düşünerek, buralardan hızlı bir tempo ile politik bir gelişme, derinleşme ve yaygınlaşmayı düşünebiliriz.

Diğer sorun, bu risklerle yönetici kademelerin, merkezi önderlik düzeyinin karşı karşıya kalmasıdır. Bizim önümüzdeki süreçte bir parça rahatlayacağımız, yani çalışmamızın altında doğal konumuyla konumlanacak güçler, yaygınlaşacak ve derinleşecek bir siyasal çalışma gibi genel bir tablo var. Ama bu zaman alacaktır. Biz bugün il yöneticileri ya da merkezi önderlik düzeyindeki insanlarla günü birlik müdahale eden bir süreci bir parça daha yaşayacağız. Örgüt cephesinde ciddi bazı aksamaların olduğu, parti adımı çerçevesinde çalışmanın yeni düzeyinin kazanılmasının bu ileri kadrolara bağlı olduğu bir noktada, önümüzdeki dönem, yakın önderlik ihtiyacının özel bir tarzda artacağı da bir dönem olacaktır.

Bu örgüt '87'de siyaset sahnesine çıktı. Ama bu çıkışı gerçekte '80 öncesinin örgütsel deneyimlerini ve birikimlerini olumlu ve olumsuzluğu ile taşıyan bir örgüt omurgası üzerinden yaptı. Bugün bizim çalışmamız yeni kuşak ileri kadrolara, '80 sonrasının devrimcileşen insanlarına dayanıyor. Bir yandan ileri kadro sorumluluğu, bir yandan deneyimin doğal taşıyıcılığından yoksunluk, olduğu kadarı ile de '80 sonrasının davranış tarzları içerisinde kadrolaşmış, devrimcileşmiş insanlardan oluşuyor.

Biz günlük konuşmalarımızda çok sık söylüyoruz; '80 öncesinde bir devrimcinin eleştirilmesi onu derinden sarsardı. Bugün herşeye rağmen en samimi olduğunu düşündüğümüz yoldaşlar şahsında bile bu böyle değil. Bu onların gerçekten devrimci kimliğinde bir zayıflıktan gelse, kolayından süreçlerin dışına düşerler. Bu böyle de olmuyor. Bu kaba bir samimiyetsizliğin değil, yeni devrimci kuşağın bir kültürüdür aynı zamanda. Çok değişik örnekleri de var. Biz bugün yaptığımız

değerlendirmelerde çok rahat biçimde şunu söyleyebiliyoruz: Bugünkü bazı ileri kadrolarımız bir eleştirilmeye görsün, kapıyı vurup çıkıp gidiyorlar. '80 öncesinde bunu değil düşünmek, hayal etmek bile mümkün değildi.

Ben bütün bunları nesnelliğe çubuk bükmek için söylemiyorum. Tersine, eğer ileri kadrolardan bahsediyorsak, iradeye özel bir tarzda çubuk bükmemiz lazım. Son üç yılımız için, hiç değilse ben bu yoldaşların çok tipik bir örneği olduğum için de söyleyeyim. Kaba bir samimiyetsizlikten kaynaklanmadığını düşündüğümüz, devrimci kimliklerine asgari planda güvenebildiğimiz, örgütün geniş sorumluluklarını bir parça onlarla da omuzlayabildiğimiz bir yerde, bu durum, tek tek yoldaşlara ve tek tek olaylara çok bakılınadığı bir süreç doğurdu.

Bu söylediklerim, kusuru kolayından kabul etmek gibi bir tutumla tartışmayı ortadan kaldırmak anlamına gelmiyor. Sonuçta biz örgütün en üst platformu şahsında bir irade ortaya koyarız. Bu irade bundan sonra bu tür yoldaşlara ya da zihniyet planında bir savaş ilanı çağrısıdır. Bir ekip olarak bunu oturtabildiğimiz oranda, eğer devrimci kimlikleri sağlamsa kazanırız, ya da bunlar uyumsuzlukta ayak diriyorlarsa, bu kez yapının dışını gösteririz. Genel siyasal süreç içinde bu zaten doğal bir gelişme süreci olur.

İleri kadrolar ve militanlar şahsında böyle bir kimliğe oturtabilir miyiz? Ben bunun önünde çok özel bir engel görmüyorum. Bizim özellikle bugün Türkiye'de devrimci hareket içerisinde tuttuğumuz yer ve oynadığımız odak olma rolüne genel siyasal süreç üzerinden baktığımız bir yerde, yoldaşların güvenlik gibi bir sorunu özel planda kendiliğinden gündeme getirmeyeceğini biliriz ve çubuğu bunun üzerinden iradeye, kişilere, olaylara yönelik bükeriz. Bu konuda şimdilik bu kadar söyleyeyim.

Devrimci örgütlerin açık çalışma-illegal örgüt ilişkisinde kötü bir sınav verdiklerini, bu nedenle kolay operasyonlar yediklerini söylüyoruz. Devrimci örgütlerin pratiğini çok iyi bilmiyorum. Çok bilmiyorum dediğim şey şu; genel planda bir içiçelik olduğundan bahsediyoruz. Politik içiçelik zaten olması gereken bir şey. Ama bildiğim kadarıyla fiziki içiçelik sözkonusu. Ama bu alan bizim devrimci hareketin genel planda bir eleştirisinin ötesinde, uygulamaları ve mekanizmaları konusunda çok eleştirdiğimiz bir alan değil. Bizim hem varsa '80 öncesi devrimci hareketin bu noktada olumlu deneyimleri, hem de '80 sonrası olumsuz deneyimler üzerinden, olayı gündeme almak, mekanizma ve işleyiş üzerinden daha özel planda bir şeyler söylemek, MYO üzerinden bunu bir eğitime çevirmek gerektiğini düşünüyorum.

Yenilgi döneminden gelen etkiler...

Semih: Cihan yoldaşın güvenlik sorunları üzerine söylediklerine büyük ölçüde katılıyorum. Yalnız bir noktayı biraz açmak, '80 sonrasında, yani devrimci politizasyonun son derece geri olduğu bir süreçte devrimcileşen kuşağın güvenlik sorunlarına bakış ve yaklaşım çerçevesinde bir şeyler söylemek istiyorum. Kuşkusuz bu bir nesnelleştirme değil, aslında bir zemini tanımlayabilme çabası. Hareketimizin birçok ileri kadrosu başta olmak üzere tabanı '80 sonrasında devrimcileşme süreci yaşadı ve o dönemin getirdiği bir takım özellikleri taşıyor. Bir defa devrimci uyanıklık ve reflekslerin gelişmemiş olduğunu, ben kendi deneyimlerimden de biliyorum. Örneğin yaşadığım birçok gözaltının bir parça uyanık davranıldığında gerçekleşmeyecek gözaltılar olduğunu bugün rahatlıkla görebiliyorum. Basılmış evlere gitmek, yaratılan belli boşlukların yolaçtığı hatalar vb., birçoğumuz bunları yaşadık.

Bunun güvenlik sorunları çerçevesinde uyanıklık dışında yönleri de var. Devrimci dalganın yükseldiği bir süreçte değil, bir sürü teslimiyet ve ihanet, güvensiz bir politik ortam, kaygan bir zemin üzerinde yaşanmış bir devrimcileşme süreci farklı özellikler de geliştiriyor. Birincisi kendisine duyduğu güven üzerinden, ikincisi örgüte duyulan güven üzerinden farklı bir ruh hali oluşturuyor. Bunlar sadece güvenlik sorunları çerçevesinde değil, aslında daha geniş bir çerçevede birer sorun alanı haline gelebiliyor.

'80 öncesinde yaşanan devrimcileşme sürecinde insanlar farklı bir kimlikle ortaya çıkabiliyorlar. Çünkü gerçekten de arkalarında

güvendikleri, büyük mücadeleler veren, kitleleri harekete geçirebilen örgütlemeler var. Ama '80 sonrasında güvensizlik, arka arkaya yaşanan çözülmeler, ihanetler vb. üzerinden gelişen, bir kitle hareketi üzerinde yükselmeyen bir devrimci kimlik var. Sorunu bunun üzerinden biraz daha tartışıp açabilmek lazım. Kendim de dahil yoldaşlarımızın bu konuda bir kapalılık ve dışına havale etme gibi bir sorunu olmadığını, aslında dönüşüm isteği ile yaklaştıklarını, ama birtakım şeyleri tam olarak çözümleyemedikleri için aşamadıklarını, aşamadığımızı düşünüyorum.

Bir başka sorun alanını Tuna yoldaş da ifade etti konuşmasında. Farklı alanlardan yaptığımız yüklenmeleri ortaklaştırmada daha önceki süreçlere göre belli bir mesafe almış durumdayız. Şu anda her iki alandan da seçilmiş belli hedeflere yönelik bir çalışma tarzı gerçekleşiyor. Ama yükselen bir kitle hareketi ile örtünemediğimiz sürece, çeşitli güvenlik sorunları da kolaylıkla ortaya çıkıyor. Bir yükseliş döneminde bu problem alanı olmaktan kolaylıkla çıkabilir.

Ama bu sorunun çalışma tarzı ile ilgili bir yanı da var ve belki daha önemli olan da, bu çalışma tarzı ile ilgili olan yanıdır. '80 sonrası devrimcileşen, daha güvensiz bir atmosferde gelişen bir kuşağın, daha çok komplocu bir kavrayışla oluşturduğu bir çalışma tarzı bu aslında. Geçmişte biz bürokratik çalışma tarzını tartışıyorduk, bugün farklı bir sorun alanımız var. Şimdi yeni kuşağın kendi el yordamı ile oluşturduğu bir çalışma tarzıyla yüzyüzeyiz. Bu tarz üzerinden oluşan anlayış ve kavrayış, her sorunda olduğu gibi güvenlik sorunlarında da kendisini ortaya koyuyor. Yoldaşlarımız kitle içinde eriyen bir çalışma tarzına geçmekte zorlanıyorlar.

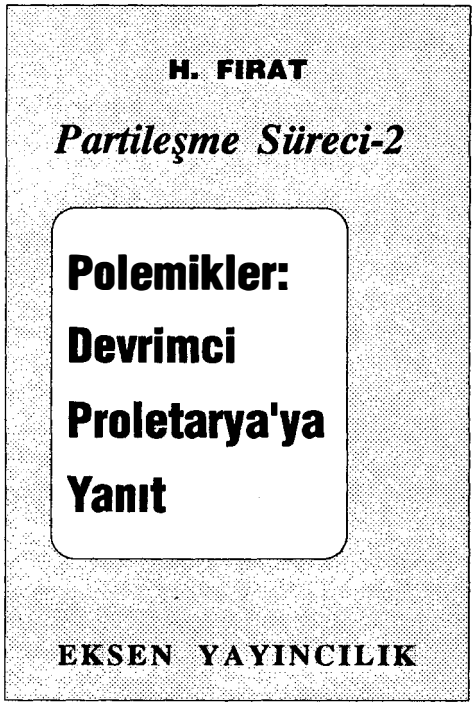
Bunun dışında iç illegalitenin her alanda uygulanması gerekliliği sorunu var. Daha önce de tartışılmıştı. Açık alanda da bir iç illegalite olmak zorundadır. Bu çok çok önemli bir sorundur. Gerçekten de polis bu alanda kapsamlı bir bilgiye sahip olsa, açık alan üzerinden bu kadar yüklenip ajanlaştırma vb. ihtiyacı niye duysun ki?

Bir başka sorun alanı, kendi başına teknik önlemler üzerinden illegalitenin gerçekleştirilemeyeceği. Çok vurguladığımız bir sorun bu. Gerçek bir illegalite, ancak kitleler içinde eriyerek mümkün olabilir. Ama devlet de bu bilinçle hareket ettiği için, buna uygun örgütlenme biçimleri geliştiriyor. Yani teknik olanakları kullanarak gerçekleştirdiği bir takip etme, sızma, operasyonların dışında, kendisi de ayrıca örgüt ya da kitle örgütlenmeleri yaratmak yoluna gidiyor. İşte Hizbullah, Kızıl Ordu vb.'nin ortaya çıkması, illegalite sorununu bunun üzerinden de düşünmeyi gerektiriyor.

Son olarak bu yeni katılımlarla ilgili sorun alanı var. Katılımların denetlenmesi, başvuruların dikkatle incelenmesi gerekiyor. Ama bir başka sorun daha var. '80 sonrası kuşağın sorunlarının yanısıra, büyük ölçüde legal çalışma ortamından beslenmiş bir yeni kuşağın daha sürece katılması, örgütsel güvenlik sorunlarının ayrıca önem taşıyan bir alan haline getirecektir. Bu nedenle bu alanda eğitim büyük bir önem taşıyor.

Bir de teknik sorunlarda uzmanlaşma ile ilgili yaşadığımız bir sorun var. Gerçekten birçok çalışmayı belli kadrolar üstlenmek zorunda kalıyorlar. Çeşitli teknik işlerle politik faaliyeti içiçe yürütmek durumunda kalabiliyoruz. Kadroların sınırlılığının yarattığı, ama kısa zamanda aşılması gereken bir durum bu. Zira güvenlik çerçevesinde sorunlar yaratıyor.

(Devam edecek...)

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Partimizin kuruluşunu selamlıyoruz

EKİM; dar grup anlayışına, devrimci değerler adına ne varsa terk edenlere, sınıftan kopuk küçük-burjuva anlayışlara verilmiş en iyi yanıttı.

EKİM; yorgun küçük-burjuva demokratlara, ihanet edenlere, teslimiyetçilere, kendilerini üretemeyenlere, hatalarını örtbas ederek kitleleri aldatanlara verilmiş anlamlı bir yanıt, geleneksel devrimci hareket içinden ileri sıçramayı başarmış bir inşa örgütüydü.

EKİM; bir elin beş parmağını geçmeyen bir güçle siyasal sahneye ilk çıktığı andan itibaren koyduğu iddiaya ve perspektiflerine uygun davrandı. Önce demokrasi kazanılacak, kitleler eğitim görecek, ondan sonra da bir sosyalist devrim aşamasına geçilecek diyen kimileri ise, sonra ondan da vazgeçip mevcut düzeni iyileştirme yoluna giderek, "demokratik ordu, demokratik devlet" demeye başladılar.

EKİM; küçük-burjuva geleneğin bağrından ileriye sıçrayarak proletarya devrimciliği geleneğinin temsilcisi oldu. Sıfırdan başlayarak Türkiye topraklarında ihtilalci bir örgüt yarattı. Geleceği kazanmak geçmişi sorgulamakla, onu eksiklik ve zaaflarını bilince çıkartarak aşmakla, Marksizm-Leninizmin ilkeleri doğrultusunda ilerlemekle mümkündür. Lenin'in de dediği gibi; *"bir siyasal partinin kendi yanılgıları karşısındaki tutumu, bu partinin ciddi olup olmadığını, kendi sınıfına karşı ve emekçi yığınlara karşı görevlerini gerçekten yerine getirip getirmediğini saptayabilmemiz için en önemli ve en güvenilir ölçütlerden biridir."* EKİM; yapılan hataları, yetersizlikleri ve zaafları her zaman açıklıkla sorguladı, işçi sınıfı ve devrimci kamuoyu önünde ortaya koydu. Bu sayede, her türlü karşı basınca karşın bugüne kadar ayakta kalmayı ve parti kimliğini kazanmayı başardı.

Bir dönemin sonu, yeni bir dönemin başındayız. Artık örgütten değil partiden bahsediyoruz. Herşeye artık parti perspektifiyle bakacağız. Artık işçilerin, direnenlerin, direnişlerin bir partisi var. Bu partiyi ilmik ilmik örmek biz sınıf devrimcilerinin görevidir. Biz İzmir'den komünistlerin görevi, İzmir işçi sınıfına uzun soluklu sınıf çalışmasıyla partimizi anlatmak, sınıfın öncülerini bu parti etrafında kenetleyerek devrim ve sosyalizm yürüyüşünde onlara önderlik etmektir. Bu görev bilinciyle partimizin kuruluşunu selamlıyoruz.

İzmir'den komünist işçiler

Devrimci kimlik üzerine

Kapitalist toplumun en sallantılı katmanlarından birinin mensubu olarak hareketin saflarına katıldım. 12 Eylül'ün toplum üzerinde estirdiği yoğun terörle kimliğim şekillendi. Üniversite ortamında bu kimliği biraz olsun aşmaya çalıştım, ancak bunda çok başarılı olduğum söylenemez.

İnsan ilişkilerinde her zaman ürkek, dışarıya karşı güvensizdim. Gelir geçer ilişkiler her zaman benim için itici olmuştu. Sosyal çevrem de bu yapı içinde şekillendi. İlişkilerim nicel yönden sınırlı, ancak yoğundu. Dört yıldır hareketin saflarında mücadeleye devam ediyorum.

Bu yazıyı bu kimliği sorgulamak için yazıyorum.

12 Eylül sadece '80 öncesinde yükselen devrimci harekete karşı yapılmamıştır. Bu o günkü hareketi besleyen toplumsal hareketliliği en ince ayrıntısına kadar bastırmak için yapılmış karşı-devrimci bir plandı. Böylesi bir planın kısa süreli olması beklenemezdi. O dönemde en basit bir hak alma mücadelesi için sıradan bir insan dahi ölümü göze alarak mücadeleye atılabiliyordu. Bugün o dönemde şekillenmiş kuşak öne atılmakta pasif

kalabiliyor. Bu 12 Eylül'ün en büyük başarısı sayılmalıdır.

Bugün yükselme eğilimi gösteren bir hareketlilikle karşı karşıyayız. Bu hareketin dinamikleri gözönüne alındığında, ya '80 öncesini yaşamış orta yaşlı bir kuşak, ya da 12 Eylül karanlığını çok yoğun yaşamamış bir kuşakla karşı karşıya geliyoruz. Arada kalan yaklaşık 15 yıllık dönemin kuşağı yükselen mücadeleye ya seyirci kalıyor ya da bir yerden eklemlenmeye çalışıyor. Arada kalan bu kuşak ancak yükselen hareketle birlikte harekete geçecek ve bu sürecin izleri mücadele içinde silecektir.

Bugün reformizmin tabanını bu kuşak oluşturmaktadır. Umutlarını yitirmiş, gelecek güzel günlere dair en ufak bir beklentisi olmayan, kimlik erozyonunu yoğun bir biçimde yaşamış olan bu kuşak bizim için bir kayıptır. Bunlar nicel yönden hiç de azımsanamayacak bir kitledir.

Toplumun en devrimci sınıfı içinde onun genel kurmayını yaratmayı başaran hareketimiz bu yok olmaya mahkum kuşağın kimliğini kazanması yolunda tek şanstır. Bugün bu şansı yakalamış biri olarak geldiğim çevremi anlatmaya çalışıyorum.

Dün mücadeleye atıldığımda bana kendini ateşe atıyorsun diyenler, bugün kapitalist ilişkiler bataklığında her türlü yozluğa ve pisliğe bulaşmış durumdalar. Kendime bakıyorum, yaşamımda inandığım değerlere ters hiçbir şey yapmamışım, devrimci yaşam tarzını oturtmuşum, bu barbarlık düzeninde hala yaşamdan büyük zevk alıyorum. Ne zaman ters giden bir şeyler var, bakıyorum bir yerlerde bu yoz kültürden bir şeyler bulaşmış, bir yerlerden patlak vermiş. Boşuna dememişler, ileriye çıkamayan geriye düşer, diye.

Mücadelenin içinde üstüme düşeni yaptığım sürece gelişiyorum, geliştikçe umudum artıyor. Dört yıl önce içine kapanık, yaşama sevincini yitirmiş biriyken, bugün kendimi bir çocuk gibi cıvıl cıvıl hissediyorum.

Bu duygularla tüm yoldaşları sevgiyle kucaklıyorum.

N. A.

Mayer'de bildiri dağıtımı

İşçiler işyerinden birer ikişer çıkmaya başladılar. Biz de zaman kaybetmeden dağıtıma başladık. "Bu da ne?" dediklerinde, partimizin kurulduğunu söyledik. İki servisin dağıtımından sonra yoldaş ve ben en büyük servise bindik.

Yoldaş daha konuşmaya başlar başlamaz işçiler soru yağmuruna tuttular. Bana, bildirinin ne için olduğunu, niye dağıtığımızı vb. soruyorlardı. Sorularının karşılığını arkadaşın konuşmasında bulabileceklerini söyledim. Nitekim yoldaş arka sıralarda konuşmaya başladı. Ben ise, ön taraflarda işçilerin arasında oturuyordum. Servis hareket ettikten sonra yanımda bulunan işçi arkadaşlar, yoldaşın sesini duymakta zorlandıkları için ön tarafa gelmesini istediler. Ancak arkadaki işçiler de yoldaşın orada kalmasını istiyorlardı. İşçiler yoldaşı cankulağıyla dinleyip, konuşma bittikten sonra alkışlayarak desteklerini sundular.

Konuşmadan sonra işçilerle sıcak bir sohbete daldık. İlginç sorular geliyordu: 1980 sonrasında niye bir şey elde edilmediğini sordular. Bunun üzerine, ben o dönemde sınıfın önderliğini yapabilecek partinin yoksunluğundan, fakat artık buna cevap verecek bir partinin bulunduğundan bahsettim. Karşılık olarak, "tamam öyleyse iktidarı kurun, biz destek verelim" diyenler oldu. Ben, "devrimciler tek başlarına iktidarı alamaz, işçi sınıfının savaşması gerekiyor ki iktidarı kurabilelim" dedim ve ekledim; "biz üretenlerin, bu çeteleşmiş ve mafyalaşmış devletin yerine kendi iktidarımızı kurmaktan başka alternatifi de yoktur, buna zorunluyuz." Bazıları, "ilgilenmiyoruz" dediler. Ama bütün işçiler belli bir sıcaklık gösterdi. Devrimci duygularla iyi akşamlar dileyerek servisten indik.

Ümraniye'den bir komünist

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Emperyalist komplolar Kürt halkının özgürlük istemini boğamaz

Abdullah Öcalan'a özgürlük!

Kürt halkına özgürlük!

PKK lideri Abdullah Öcalan, ABD ve İsrail'in belirleyici bir rol oynadığı uluslararası bir komplo ile Türk devletine teslim edilmiş bulunmaktadır. Komplonun CİA-MOSSAD-MİT işbirliği ile yürürlüğe konulduğuna kuşku yoktur. Bu haydutça eylem, ABD-İsrail ve Türkiye'nin Ortadoğu'da oluşturduğu saldırgan stratejik ittifakın işlevine yeni bir gösterge olmuştur.

Öcalan'a yönelik bu alçakça saldırı açıktır ki Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğma çabalarının yeni bir halkasıdır. Ulusal varlığı bile inkar edilen bir halkın haklı direnişi, başını ABD emperyaliziminin çektiği uluslararası gericilik tarafından ezilmek ve teslim alınmak istenmektedir. Emperyalizmin direnen ve özgürlüğünü devrimci direnişiyle elde etmeye çalışan halklara karşı her zamanki tavrı bu olmuştur. Emperyalizmin Kürt halkının haklı istemlerine karşı tahammülsüzlüğünün gerisinde bu gerçek vardır. Emperyalistler özgürlüğü ve bağımsızlığı için direnen değil, uysalca kendilerine boyun eğen ve kendilerinden ulusal hak kırıntıları dilenen bir Kürt hareketi istemektedirler. Saldırı ve komploları ile Kürt ulusal hareketini bu utanç verici çizgiye çekmeyi hedeflemektedirler. Tüm stratejileri ve çabaları buna dayalıdır. Abdullah Öcalan'a yönelik son uluslararası komplo bu açıdan büyük derslerle doludur.

Kürt halkının bugüne kadar tuttuğu direnme çizgisi, yarattığı birikim ve oluşturduğu gelenekler, bu oyunların ve hesapların bozulması için bugün hala büyük bir imkandır. Yeter ki yaşananlar üzerine sükunetle düşünülsün, olaylardan gerekli dersler çıkarılsın. Olaylar göstermiştir ki, özgürlük, onu boğanlarla anlaşmalar ve uzlaşmalar arayarak değil, ezilenlerin ve emekçilerin birleşik devrimci gücüyle kazanılabilir ancak.

Türk gericiliği, emperyalist dünyanın sunduğu destek ve olanaklarla Abdullah Öcalan'ı ele geçirmiş olmasını büyük bir tarihi başarı olarak sunmaktadır. Bununla Kürt halkının özgürlük mücadelesinin sonuçsuz kalmaya mahkum olduğunu anlatmaya çalışmaktadır. Bunlar etkisi kısa süreli, dayanaksız hayallerdir. Haklı ve meşru bir davayı boğmanın, mazlum bir halkı bunca yiğitlik ve fedakarlıktan sonra bir kez daha köleliğe razı ve mahkum etmenin olanağı yoktur.

Partimiz, Türkiye'nin işçi ve emekçilerini, tüm ilerici ve devrimci güçleri, Türk gericiliği ve emperyalist komplolar karşısında Kürt halkıyla tam bir dayanışmaya, Kürt özgürlük hareketinin lideri Abdullah Öcalan'ın özgürlüğe kavuşması için gereken her türlü çabayı göstermeye çağırmaktadır.

Türkiye Komünist İşçi Partisi

16 Şubat '99